

TABULARA, TALANA, YALANA BALTA

**IRKÇILIĞA,
SÖMÜRÜYE,
ŞERİATA HAYIR!..**

Sorumlusu: Av. Hayri BALTA

hayri@tabularatalanayalanabalta.com
www.tabularatalanayalanabalta.com

ERENLERİN DÜNYASI

“ALLAH, GÖRÜNEN ve GÖRÜNMEYENDİR...” (K. 57/3)

“O ilk ve sondur. Zahir ve Bâtin’dır.
O her şeyi hakkıyla bilendir.” (K. 57/3)
Zahir: Görünendir.
Batın: Görünmeyendir.

+

Prof. Dr. Muhammed Hamidullah AZİZ

KUR’AN adlı çevirisinde bu ayeti şöyle çevirmiştir:
“57/3: O ilk ve sondur, açık ve gizlidir. O, her şeyi bilendir.”
Dipnotunda da şu açıklamayı yapmıştır: “Bu ayet İslam teolojisinin (İlâhiyat, tanrı bilimi) temelidir.”
Elmalılı Hamdi Yazır ise bu ayeti şöyle çevirmiştir:
“K. 57/3: O, ilk ve sondur; görünen ve görünmeyendir.
O, her şeyi bilendir.”

Mevlana ise bu ayeti aşağıdaki gibi yorumlamıştır:
Mesnevi Şerhi. Abdülbâki Gölpinarlı, İnkılâp ve Aka Yayınevi
II. Basım. s. 19:

“Aşk gibi hem apaçık ortadasın; hem gizlisin; senin gibi
ortada olan, görünüp duran bir gizli görmedim gitti.”

+

Mevlana bu sözleri Allah’a hitabeden söylüyor.
Allah’a hitaben diyor ki: Hem apaçıksın, hem gizlisin.
Hem görünür niteliğin var; hem, görünmez niteliğin var.
Mevlana ne demek ister?

(Kapak sayfasının devamı...)

Allah'ın görünen niteliği nedir? Görünmeyen niteliği nedir?

Bu görünüp duran nedir?..

Bu görünmeyen nedir?..

Sözü daha çok sündürmeyelim. Doğrudan konuya girelim.

Bilindiği gibi hiçbir yasa Doğa Yasalarından daha geçerli ve güçlü değildir. Hükmenden, hükmünü sürdüren Doğa Yasalarıdır.

İnsan, Doğa'nın bu muazzam görünüşüne ve akıl sır ermez oluşumuna bakarak ne yapması gerektiğini düşünmektedir...

Zannında yarattığı bir sanal varlığın peşine takılmak mı; yoksa Allah'ın görünen ve görünmeyen niteliğini bilmek mi? sahip çıkmak mı?..

Allah'ın görünen niteliği:

Mevlana'ya göre Allah'ın görünen niteliği içinde yaşadığımız Doğa'dır, Evren'dir...

Peki, görünmeyen niteliği nedir?

Allah'ın görünmeyen niteliği genel değerler, ortak doğrular, makbul beklentiler ve erdemlerdir. Yaşamda karşılaştığımız ve bizi bağlayan olumlu kurallardır. Bu kuralların başında da; doğruluk, dürüstlük, iyilik gelir ki bütün dinler de bunu emreder ve İslam'da bu "Salih amel!" diye geçer...

Bütün bunlar Allah kapsamı içine girer. İslam'da Hak kavramı da Allah olarak belirtilir... Hiçbir kutsal kitap Hakk'kı Allah olarak belirlemede Kuran kadar açıklayıcı olmamıştır. Okuyalım:

"... Çünkü Allah, hakkın ta kendisidir." (K. 22/6, 62. 24/25. 31/30)

Aşağıya aldığım şu söz, hadis ve ayetler de buna örnek kanıtlardır:

Şeyh Ebu Said adlı ermişimiz de bu konuya şu sözleri ile açıklık getirir:

"O'nu kullukta arayan bulamaz. O'nu, O'nunla arayan hemencecik buluverir." (TEVHİDİN SIRLARI. Muhammed ibn Münevver. Kabalcı yayınları. 2003. s. 294)

İslam Peygamberi de bu konuda şöyle demiştir: "Rabbımı

Rabbimla anladım.” (Sırr’ül Esrar. Abdülkadir Geylani, Rahmet Yayınları. s. 50)

Bütün bu sıraladıklarım Allah’ın görünmeyen niteliğidir. Görünmez ama hissedilir, yaşamda karşılaşılır ve bizi bağlar...

İnsanın yapması gereken dinlerin de emrettiği gibi olumlu kuralları yaşamına uygulamaktır. Bunlar; doğruluk, dürüstlük, iyiliktir. İslamî deyimle Salih ameldir. Bu anlayış İbrahim, İshak, Yakup Peygamberlerle başlamıştır. (Bkz. İncil, Matta. 22/32 ve devamı ayetler...)

Allah’ın görünmeyen niteliğine ilişkin İncil’de şöyle bir ayet vardır.

“Rabbi bulunabilirken arayın; yakinken ona seslenin...” (İşaya. 55/6-7)

Bu konuya Kuran da şu ayetle değinmiştir:

“Ey iman edenler! Allah’a karşı gelmekten sakının. O’na yaklaştırmaya vesile arayın ve O’nun yolunda cihat edin ki kurtuluşa eresiniz.” (K. 5/35)

“O’na yaklaştırmaya vesile arayın...” dan amaçlanan doğru-dürüst davranma, iyilik yapma, yardım etme olasılığı doğmuşken bundan kaçınmayın. Böylesine örnekleri çoğaltabiliriz...

“Cihat’tan amaçlanan ise elbette kâfirdir, münkirdir diye cana kıymak değildir; bundan amaç: Doğruluk, dürüstlük, erdem üzerine yaşamakta çaba göstermektir...

Yaşamda bu olumlu kuralları uygulamak insanın kendi yararınadır; çünkü insan; doğruluk, dürüstlük, iyilik gibi olumlu kurallara ters düşen işler yaptığı zaman başı ağrır. Kendisinden devlet ve toplum hesap sorar...

İşte bu hesap sorma (ahret) konusu ile karşılaşmamak için insanın olumlu kuralları yaşamına uygulaması kendi yararınadır...

Mevlana, insanın bilmesi gereken bu gerçek yerine “Heva ve hevesini Tanrı edinenleri”, (K. 45/23) “Zannına uyarak Allah yaratanları...” (K. 6/116, 10/36,66, 53/28) kamışlıktan kesildiği için feryat eden Nay (Ney’e) benzetir.

Mevlana Mesnevisi’nde bu gerçeği anlatmaya çalışır; basireti bağlanmamış olanlar bu gerçeği anlayarak gerçeğe ve huzura erişir.

Ne mutlu gerçeğe ve huzura erişenlere...

Av. Eren Bilge, 1.7.2014

İÇİNDEKİLER

- Akıllarından Zoru Olanlara... 60
- Aklın İnanca ve Dogmalara Karşı Bitmez Tükenmez Mücadelesi 73
- Arif'in Tanrı ile Dostluğu 6
- Bakın, Dişleri ne Kadar Güzel!.. 22
- Bayram Duası!.. 23
- Beyazıt ve Bir Şeyh... 41
- Bilginlerin ve Bilgelerin Sultanı, 3
- Bişr-İ Hafî'den Hikmetli Sözler 72
- Budist Öğretisi 13
- Bugün 66
- Bu Hurafelere Karşı Çıkmak Cesaret Olacak!.. 48
- Cânâna Hasret Ve İştîyâk... 70
- Cehalet Diz Boyu... 20
- Cuma Gününün Erdemi... 62
- "Çocuk Yapmada İlk Adım?.." 59
- Damlalar 80
- Din Bahane/Arap Hayranlığı Şahane... 59
- Diyanet: 1923 Zihniyeti Yazık ki Devam

- Etmeyi...71
- Dünyadakiler Birbirini Yiyor 82
- Düşünürlerden 77
- Erenlerin Anlayışı...43
- Ermişliğin Anlamı 8
- Furkan Bayrak'tan 79
- Gavurcuk!.. 52
- Gerçekler
- Söylenmelidir... 25
- Giriş 1
- Gurur... 46
- Hacı Bektaş Veli'den...
- Hakkı Tavsiye Etmek 78
- Hallaç-ı Mansur'un Dramı 29
- 1-Hallaç-ıl Mansur Öğretisi ve Karmatiler 30
- 2-Hallaç-ı Mansur Öğretisi ve Karmatiler 33
- Hallaç'ın Öldürülmesine Neden Olan Sözleri... 27
- Hallaç'ın Sözleri...
- Hallaç'ın İşkence Yılları 35
- Hallaç'ta Çilecilik 37
- Hallaç'ta Yaşam Kaynağı 34
- Hallaç Ve Gerildiği Haç 36
- Hallaç ve İsyân 31
- "Haluk'un Amentüsü" 68
- Hikmet Nedir?... 19

- Hoş Geldin Mele... 64
- Hurafelere Karşı Çıkmak Cesaret Olacak!.. Bakalım, Bu Saçmalıklar Nerede Son Bulacak?.. 58
- İbrahim Edhem Hazretleri... 15
- İlâhi Aşk 24
- İlahî Yakınlık... 26
- İlahiyatçısı Böyle Olan Ülkenin... 49
- İslam'ın 'Yoldaş'ları ('Refik'leri): Karmatîler 38
- Karamatı - Hallaç Sentezi 32
- Karanlığa Doğru... 63
- Karanlığı Seçenler... 40
- Karanlıkta Uyananlar 4
- Keseyi Doldurmak... 53
- Konuşan Kitap... 22
- Ledün İlimi 17
- Madde ve Ruh 9
- "Neler Oluyor Dünyada? 74
- Neyzen Ekrem Vural Uçtu, Uçmakta... 56
- Olgunlaşmak... 44
- "O'nu Kullukta Arayan Bulamaz..." 55
- Öldükten Sonra Dirilmek... 16

- Öğrenme, Sabır İşidir... 47
- Öldürenler Şerefli Oldu!... 50
- Ölü'den Ölü'ye İlim Almak... 21
- Özlü Sözler 76
- Perdeyi Kaldırmak İstiyorsan 14
- Perşembenin Gelişi Çarşambadan Belli Oluyor... 48
- Rabia'nın Amacı... 75
- Sabrın Sonu Selâmettir 18
- Safsataya Uymayanlar 12
- Sevgi Mecrası 81
- Şeytan... 51
- Tanrı Bilgisi... 39
- Tanrı Velileri 7
- Türklere Gerekse Din/ İşte Şeyh Bedreddin 2
- Şeyh Bedrettin
- Üç Kere Bilge / Hermes'ten Dinle... 45
- "Vay Anasını..." 65
- Veli Vasfı 69
- Ya Taassup 10
- Yobazın Ahlakı...61
- Yuf Baba 67
- Yücelterek Yücelmek... 54

GİRİŞ 1

“Mısır’a üniversitedeki görevine tekrar döndükten sonra **Mehmet Akif**, yazdığı bir mektubunda; ‘..Mısır’da On Bir Yıl Kaldım. Fakat On Bir Saat Daha Kalsaydım Artık Çıldırırdım. Sana halisane (içtenlikle) bir fikrimi söyleyeyim mi:

**İNSANLIK da TÜRKİYE’DE,
MİLLİYETÇİLİK de Türkiye’de,
MÜSLÜMANLIK da TÜRKİYE’DE,
HÜRRİYETÇİLİK de Türkiye’de...**

“Eğer varsa, Allah benim ömrümden alıp, (Mustafa Kemal’i kastederek) O’na **VERSİN...**’ diyor.”

(Cengiz Özakıncı, Dünden Bugüne Türklerde Dil Ve Din).”

+

“Hani Müslümanlık bir uhuvvet (kardeşlik) husule getirecekti. Nerede?..

“Her tarafta **MÜSLÜMANLIK CEHALET**,
MÜSLÜMANLAR ise **SEFALET** içinde mahvolup
gidiyor...

“**MÜSLÜMANLARIN HEPSİ CAHİL**; **ARABI** cahil,
TÜRKÜ cahil, **KÜRDÜ** cahil, **ARNAVUT’U** cahil, **HEPSİ
CAHİL**. Hepimiz igvaata (kışkırtmaya) kapılıyoruz...

“**BİZ CEHALETİMİZ YÜZÜNDEN DİNİ BU HALE
GETİRDİK. DİN DE BİZİ BU HALE GETİRDİ.**”

“İslam dini bir miskinlik (uyuşukluk) dini oldu.”

MEHMET AKİF ERSOY

+

“Dindarlık lafla, edebiyatla olmaz.

Dindar kişi asla haram yemez, dürüstlükten kıl kadar ayrılmaz, halkı aldatmaz, yalan söylemez, verdiği sözü çiğnemez ve emanetlere hıyanet etmez.

Gerçek dindar, sefaletten ölmeyi tercih eder ama haram parayla geçinmeyi hele zenginleşmeyi hiç düşünmez.

Bizi agresif dinsizler, kefere, fecere, İslam ve Müslüman düşmanları mahvediyormuş... Hayır, hayır! Bize içimizdeki münafıklar, din sömürücüleri, mukaddesatı maddi menfaate tahvil eden alçaklar en fazla zarar veriyor.

Müslümanlara uyanın diyorum.”

(Mehmet Şevket Eygi, 11 Mart 2008 tarihli Milliyet'teki Melih Aşık köşesinden...)

TÜRLERE GEREKSE DİN İŞTE ŞEYH BEDREDDİN 2

Bu bölümde Ermişleri tanıyacağız. Tanıtacağımız ermişler, gerçeği söyler...

Bu ermişler, öyle babayığittirler ki inançları uğruna baş vermişler...

İlkin Şeyh Bedreddin'den başlayacağız.

Yeri geldikçe diğer ermişlerden de alıntı yapacağız.

Göreceğiz ki insanların gerçeği görmesi, doğruları söylemesi, iyi olanı yapması ve de erdemli ve olgun olması için ne Allah'a, ne Kutsal kitaba ne de Peygambere gereksinimi vardır.

Aklını çalıştıran, doğru dürüst yaşayan erdem sahibi olan her insan Tanrı'dan vahiy alır.

35 yaşında tanıdım Şeyh Bedrettin'ini ben,
Siz de tanıyın vakit geçirmeden...

Hep şu soruyu sordum kendi kendime:
Niçin yer vermiyor Laik Devlet Bedrettin'e...

Şeyh Bedreddin'i tanırsanız...
Niçin yer verilmediğini anlarsınız...

İnsansa insan, Müslümansa Müslüman
Hem de bir Türk koskocaman...

Osmanlı ise hem de Osmanlı oğlu Osmanlı...
Dinde, felsefede, tasavvufta unvanlı...
Böylesine materyalist bir bilge var mı?.....

Anadolu ermişlerinin ustasıdır,
Türk solcularının babasıdır...

Tüm dinleri kucaklamıştır..
Atatürkçülerin de âlasıdır..
Bu nedenle Şeyh Bedrettin tanınmalıdır...

Şeyh Bedrettin Şii de değil tam anlamıyla sünnidir..
Hem de Osmanlı'nın kazaskeridir.
Din gerçeğini öğrenmek isteyen:
Şeyh Bedreddin'i bilmelidir.

Dinsiz toplum olmaz denir,
Din dediğin Bedreddin'dedir...

Türlere gerekse din?
İşte Şeyh Bedreddin...

İlk bilgileri Meydan Larousse'den vereceğiz: SİMAVNALI
BEDREDDİN (Mahmud), Türk mutasavvıfı (Simavna,
Edirne 1359-Serez 1420).

Simavna kadısı İsrail'in oğlu. Memleketinde, Konya'da,
Kahire'de okudu. Mantık, felsefe, ilâhiyat öğrendi.

İntisap ettiği Ahlatlı Şeyh Seyid Hüseyin'in emriyle
Tebriz'e giderek Timur'un bilgiler arasında yaptırdığı
tartışmalara katıldı.

Mısır hükümdarlarından Berkuk'un oğlu Ferah'a ders
verdi. Hüseyin'in ölümünden sonra onun yerine geçti.
Halep, Konya ve Tire'ye gitti. Sakız adasının ruhani reisini
müritleri arasına aldı. Daha sonra Edirne'ye döndü. Musa
Çelebi'nin kazaskeri oldu. Çelebi Mehmed'in saltanatı ele
geçirmesinden sonra İznik'e sürüldü.

Burada halkı ayaklanmaya yönetecek propagandalara
başladı. Müritlerinden Börklüce Mustafa'nın yardımıyla
Aydın ve Karaburun'da taraftarlar kazandı.

İznik'ten kaçarak İsfendiyaroğulları'nın yanına sığındı.
Oradan Zağra'ya gitti. Silistre, Dobruca, Deliorman'da
dolaşarak düşüncelerini yaydı.

Çelebi Sultan Mehmet tarafından üstüne asker
gönderildi. Müritlerini toplayarak bir devlet kuracağını, din
farkını ortadan kaldıracığını, toprakları paylaşacağını
ileri sürdü.

Batınilikle birleşen görüşleri hızla yayıldı: Börklüce Karaburun'da; Torlak Kemal Manisa'da yenilgiye uğratıldı. Bedreddin de ele geçirilerek Serez'e getirildi.

Padişahın'ın karşısında bir bilim kurulu tarafından sorguya çekildi. Mevlânâ Acemî'nin verdiği fetvaya göre "malı haram, kanı helâl" sayılarak Serez çarşısında asıldı.

Serez'deki mezarından çıkarılan kemikleri 1924'te İstanbul'a getirildi, 1961'de Sultanmahmut türbesi haziresine gömüldü.

Edirne'de bir zaviyesi, Bursa'da bir mescidi vardır.

+

"Şeyh Bedreddin'e göre Tanrı'nın zatıyla (özülle yaratılanlar (mahlukat) birdir, arada varlık ve oluş bakımından bir ayrılık yoktur.

Evren (âlem) yaratılmamıştır (kadimdir), yok da olmayacaktır.

İlâhî irade (Tanrı iradesi) yanlış yorumlanan bir kavramdır; çünkü gerçek Tanrı iradesi bir varlığın özünde olanı, gerçekleşebilecek güç ve nitelik taşıyanı, Tanrı'nın istemesinden başka bir şey değildir.

Tanrı iradesi varlığın özünde "oluş gücüyle" sınırlıdır. Bir varlığın özünde bulunmayanı Tanrı da isteyemez, istese de yaratamaz.

Varlık (vücut) âlemi birdir.

Dünya ve âhiret iki ayrı varlık değildir.

Ölümden sonra dirilme (haşr) olmadığı gibi, dünyanın dışında başka bir âlem de yoktur.

Cennet, cehennem birer kavram olmaktan öteye geçemez. Her ikisi de, insanın dünyadaki mutluluğu ve mutsuzluğuyla ilgili birer kavramdır.

Dünyada mutlu olan cennette, mutsuz olan cehennemde yaşıyor demektir.

Kuran'da geçen bütün kavramlar, buyruklar birer örnektir. Gerçek amaç insanlara doğruyu, ayrı ayrı nitelikleriyle anlatmaktır.

Bütün dünya malları, insanların ortaklaşa yararlanması içindir.

Yeryüzünde gerçekten bölünmüş toprak parçaları yoktur.

İnsan yaşar ölür. Doğumla başlayan hayat ölümle biter.

Ruh, bedenden ayrı, bağımsız bir varlık değildir.

Bedenle ruh da göçer gider.

Beden dışında ruhun özel bir hayatı yoktur.

Bütün manevi varlıklar insan düşüncesinin özünden doğmuştur.

Gerçek olan insandır.”

+

Eserleri:

Fıkıh: İki faslın Derlemesi;

İşaretlerin En Seçkinleri,

Kolaylaştırma;

Tasavvuf: Hikmetler İncisi.

Yorumu: Kalplerin Sevinci.

Tefsir: Kalplerin Nuru.

Gramerle ilgili: Mücevher Gerdanlıkları. Fetihlerin Işığı.

En ünlü eseri Arapça Varidat'tır,

+

Aynı bilgiler İslam Ansiklopedisinde de vardır. İslam Ansiklopedisi daha geniş olarak almıştır. Ama adetleri olduğu üzere Şeyh Bedrettin'i "İbahilikle" (Dinin haram saydığını helal saymak...) suçlamıştır...

Aşağıda okuyacağınız satırlar Vecihi Timuroğlu'nun Şeyh Bedrettin VARİDAT adlı kitabından alınmıştır. Birinci Basım, 1979.

Vecihi Timuroğlu'na göre Vâridât Arapça isimdir. "Varide" sözcüğünün çoğuludur. Gelir, aylık, yıllık anlamına geldiği gibi anımsanan, içe doğan şeyler, esinler, anlamına gelir. (Akla gelen, içe doğan düşünce. Hakk'tan kulun gönlüne, kalbine gelen anlamlar, içte beliren tanrısal haller. (Esat Korkmaz, Ansiklopedik, ALEVİLİK-BEKTAŞİLİK TERİMLERİ SÖZGLÜĞÜ)

Varidat'ın din felsefesine (tasavvufa) göre anlamı ise Varidat; kendisini alçak gönüllülüğe, bilgeliğe, doğruluğa, dürüstlüğü adayan kişidir ki, dinde kendisini bu yola adayan ve belli bir mertebeye ulaşan kişilere "kul" adı verilir. Oysa şimdi kuru kalabalığa Allah'ın kulu denmektedir...

İşte böyle; (kendisini erdemli, olgun bir insan

olmaya adayan insan-ı kâmil'in içine doğan duygu ve düşüncelere; esin, (ilham, vahiy) denir ki bu esinlerin bir ermiş kişide birikerek dışa yansımaya, söylenmesine de Varidat'tan denir...)

Yazımızda, kitapta yazarın koyduğu dipnotlar açıklanan sözcüğün hemen karşısında tırnak (") içinde; benim yaptım açıklama ve yorumlar ise parantez () içinde verilmiştir. Açıklama ve yorumlar elden geldiğince kolay anlaşılacak biçimde verilmiştir.

BİLGİNLERİN ve BİLGELERİN SULTANI 3

(EVLİYALARIN ve GERÇEK PEŞİNDE OLANLARIN EKSENİ SİMAV'LI ŞEYH BEDRETTİN)

Dedi ki: Bağışlayan ve yargılayan Tanrı adıyla. Bilesiniz ki, ahiret işleri, cahillerin "Cahil: Bilgisiz, bilmez, anlayışsız, budala... Çoğulu: Cühelâ, cehele, cünhâl!" anladığı gibi değildir. Çünkü o âlem, görünen âleme benzemez (Burada görünen ve görünmeyen âlemden söz edilmektedir. Sakın bu deyimlerden bir bu dünya, bir de fiziksel olarak öldükten sonra gideceğimiz varsayılan öte dünya anlaşılmasın.

Görünen âlem, görüp yaşadığımız madde âlemidir. **Ancak zihnimizde yaşadığımız, aklımızla tasarladığımız bir dünya daha vardır ki ona da mâna âlemi denir.**

Mâna âlemine dalan kişi bir daha bu dünyaya dönemez. Bu durumu Bayan ermişlerden Rabia şöyle anlatmaya çalışır. **Gönlümü madde âlemine saldım, döndü geldi. Mâna âlemine saldım bir daha dönmedi..." Cühela ise, ruhlar âlemine (mâna âlemine) giremez.**

Resuller (Tanrı'dan aldığını değil de Tanrı'nın varlığını ileri sürenler) ve de seçkin ermişler, sözleriyle bunun böyle olduğunu doğrulamışlardır. Gel gör ki söylediklerini anlayan zor çıkmıştır. Kuşku duymadan bilesin: kitaplarda bildirilen ve dillerde dolaşan cennet, huri, köşkler, ağaçlar, yemişler, kevserler, eziyet, ateş ve benzerleri "Ahiret"i anlatıyor.

Ahiret betimlenirken ahiretteki nimetler ve cezalar birlikte anlatılır. Şeyh de Kuran ve Hadis töresince hareket ediyor." anlamları, öyle açık seçik, anlamlardan değildir. Bunların

ancak seçkin ermişlerin anlayacağı derin anlamları vardır. (Kuran'da geçen cennet-cehennem ve ceza ve mükafat hem gerçek anlamda, hem de simgesel -mecaz- anlamında anlatılmaktadır. Sıradan insanlar için gerçek anlamda; havas, ermiş, seçilmiş insanlar ise mecaz ve simgesel anlamda anılır...)

İslam Peygamberi bu gerçeği şöyle anlatır: “Ben her elimde birer torba ile geldim. Birini Ali'ye, diğerini ise halka verdim. Eğer Ali'ye verdiğimi halka verseydim; halk, beni parçalarlardı...”

İbadetler şunun için konmuştur ki, gönüller gecici şeylerden uzaklaşıp ulu varlığa ve ilki - sonu olmayan Rab'ba doğru sürüklensin.

Gıllı kışlı bir gönülle bin yıl namaz kılsan, hiçbir sevap kazanamazsın. (Burada iki dinsel terim geçmektedir. Biri Rab: Bu sözcüğü anlayabilmek için önce mürebbiye sözcüğünün anlamına bakmamız gerekir. Bilindiği gibi mürebbiye çocukları eğiten öğretmenlerin adıdır. Böylece mürebbiye, mürebbiyesi olduğu çocuğu eğiterek onu yepyeni bir kişi durumuna getiriyor ki bu durum din de Rab -Tanrı olarak- adlandırılır.

Bu eğiticiliği öğreticiliği nedeniyle İsa'ya Rab -Tanrı-denmiştir.

İslam literatüründe ise İsa, Ruhul kelim olarak anılır. Yani Allah'ın sözü.

Sevap terimine gelince, bu da günah gibi, dinsel bir terim olup Arapça kökenlidir. Bu nedenle Atatürk dinsel terimler için: “... **kaza ve kader, talih ve tesadüf deyimleri Arapçadır, Türkleri ilgilendirmez...**” demektedir. (İlhan Arsel, **Arap Milliyetçiliği ve Türkler, Kaynak yayınları, 6. baskı. İçindekiler bölümünden önceki sayfa...**)

Sevap tasvipten gelir. Yani akıl,, bilim, erdem, sağduyu gereğince oluşan düşünce ve davranışlar doğru, yerinde bir davranış olduğu için halk tarafından beğenilir. Halk tarafından beğenilmeyen tutum ve davranışlar ise beğenilmez. Dolayısıyla biz Türklere günah-sevap terimleri yerine; doğru-yanlış, iyi-kötü, güzel-çirkin sıfatlarını kullanmalıyız ki akıl, bilim, erdem ve sağduyu verilerine göre akılcı bir yaşamı benimseyebilelim...

Bu vücut için süreklilik yoktur. Yok olduktan sonra, parçaları birleşip eski halini alamaz. Ölülerin dirilmesinden murat bu değildir. Ey cahil, sen neredesin? Dünya ile uğraşırken Hak'kı anlamaya elin varmıyor.

Kemâlât dahi senin dediğin gibi değildir. Bilsen bile, Hak'ka uzak olduğun için, kemâlâta yönelemiyorsun. Dört kitapta ve resul sözünde anlatılan şeyleri kendine avlak yap ki, gönlün Hak ile buluşsun.

Türlü yemişlerle, birçok şeylerle aldatılan çocuğa benzersin sen,. Çocuğa, dersten ürkmesin diye hoşâ giden benzetmeler yapılır.

Bu dalgın gönül, Tanrı'nın ve Resul'ün kuldan istediklerini, kitaplardan öğrenebileceğini sanma. Öğrendikçe, Hak'kı kavramaktan uzaklaşırsın. Tanrı buyruğu; sözle, harfle, Arapça ile ya da başka dillerle anlaşılmaz. O, kendi özü gereği olan bir varlıktır. Kalem "Evrenin yaratılışından yıkılışına kadar olacak her şeyi yazan... (Madde, maddenin oluşum ve değişimi..)" her şeyin aslıdır ve etvarda "Mutlak varlığın (maddenin...) maddeye dönüşüp; bitki, hayvan, insan ve ergin insan olması için geçirilen süreçler..." olup bitecekleri kendi üzerinde yazar.

(Dikkat: Yukarıdaki sözleri zamanının en büyük Din Âlimi, öyle ki, bu rütbe kendisine Timürlenk'in huzurunda yapılan bir sohbetle toplantıya katılanlar ve Timürlenk tarafından veriliyor. Yani ben söylemiyorum yukarıdaki ve de aşağıdaki ilginç ve akla hayale gelmedik alışıla gelen din dışı sözleri sözleri, Osmanlının Kazaskeri Şeyh Bedrettin söylüyor.

(Şeyh Bedrettin. VARİDAT. Vecihi Timuroğlu, Birinci Basım, 1979. s. 77,78)

KARANLIKTA UYANANLAR 4

Derleyen: Olcay Yılmaz

Şeyh Bedrettin ve yol arkadaşlarını biz daha çok Nazım Hikmetin o güzel dizelerinde tanırız. Bu dizeler Anadolu coğrafyasında o günlere dair bize çok şey anlatır. Altı yüz yıl önce Avrupa coğrafyası Karanlık Çağ'ı yaşarken, Anadolu'da "Karanlıkta Uyanan" bir halk vardı: Börklüce Mustafa, Aydın'ın Türk köylüleri, Sakızlı

Rum gemiciler ve Yahudi esnafları, Karaburun (Mimas) Yarımadasında bir destan yazmakla kalmadılar, büyük bir ütopyayı gerçekleştirerek karanlıktan uyanmayı başardılar.

Ernest Werner'in, "Türkiye tarihinin en büyük olayı" olarak gördüğü bu uyanışın gerçekleştiği Karaburun Yarımadası 600 yıl önce nasıl bir coğrafyaya sahipti?

Ege Ünivrsitesi Coğrafya Bölümünden Prof. Dr. Şevket Işık'ın 2002 yılında kaleme aldığı "Karaburun Yarımadası'nın Tarihsel Coğrafyası" adlı çalışma, Karaburun Yarımadası'nın 600 yıl önceki coğrafyasına ışık tutmaktadır.

Tarihi, Kalkotik Döneme (6000 yıl öncesi) kadar uzanan Karaburun Yarımadası Antik dönemde de hareketli bir bölge olarak görülmektedir. Antik dönemde Karaburun yarımadasında altı adet yerleşim yeri gözükmüyor. 1528 tarihli Tapu Tahrir defterine göre Mordoğan'nın 283, Kösedere'nin 374, Saip Köyünün 360 vergi nüfusuna (o zamanlar sadece vergi veren erkek nüfus sayılıyordu) sahip olduğu belirtilmiştir.

1575 Tapu Tahrir defterinde yer alan köy isimleri ise şöyle: Mordoğan, Kösederesi, Saip, Parlak, Salman, Küçükbahçe, Bozburun, Bozköy. 1831 yılına gelindiğinde Karaburun Yarımadası'nda 23 köyün olduğu ve bunların: Balıklıova, Mordaoğan (Mordoğan-ı Kebir ve Mordoğan-ı Sağır), Ahurlu, Ambarseki, Yayla, Saip, Manastır, Tepecik, Tepeboz, Sarpıncık, Salman, Çullu, Hisarcık, Bozköy, Haseki, Sazak, Boynak, Küçükbahçe, Eğlenhoca, İneçik, Kösederesi, Karareis Çiftliği olduğu bildirilmiştir. (Işık, 2002)

ŞEYH BEDRETTİN 5

Osmanlı tarihçilik anlayışının sevgiyle kaleme alınmış kroniklerin, Şeyh Bedreddin'i anlaşılması güç ve içinden çıkılmaz bir sorun haline getirdikleri bir gerçektir. Objektif bir tarih yazmaktan ziyade, belli bir hedefe yönelik ve tek bir konjonktüre hizmet için kaleme alınan Osmanlı tarih kaynaklarına bakıldığında, konuyla ilgili karışık, netliği olmayan, birbiriyle çelişkili bir yığın rivayet ve hikâye nakilleriyle karşılaşırız.

Şeyh Bedreddin'in çağdaşı olarak kendisinden bahseden üç ana kaynak bulunmaktadır.

Bunlar; Şeyh Bedreddin'in torunu Halil b. İsmail'in bizzat yazmış olduğu Menâkıb-ı Şeyh Bedreddin. İbn Arapşah ki bizzat Şeyh Bedreddin'le görüşmüştür ve Bizans tarihçisi Dukas'ın eserleridir.

Şeyh Bedreddin'den bahseden diğer Osmanlı kaynakları ise bu üçünden faydalanmışlardır. Bizans tarihçisi Cenevizli Dukas (1400-1470) ve Dukas'ın eserini kaynak aldığı anlaşılan Osmanlı tarihçisi Şükrullah, Şeyh Bedreddin'in bir isyan başlatmış olduğundan bahsetmezlerken, sadece Karaburun'da peygamberlik iddiasıyla ortaya çıkan Börklüce Mustafa'nın isyanını ve asılmasını naklederler.

Şeyh Bedreddin'in torunu Halil b. İsmail'in, dedesinin ölümünden 45 yıl sonra yazmış olduğu Menakıbnâme'si, konunun en önemli kaynaklarından biridir.

Hoca Sadedin Efendi, Taşköprülüzâde ve Mustafa Alî, konuyla ilgili olarak Menakıbnâme'de geçtiği üzere; Şeyh Bedreddin'in kendisine isnat edilen suçu işlemediği, Börklüce Mustafa ve Torlak Kemal'in isyanlarıyla bir ilgisinin bulunmadığı şekliyle anlatılır.

Bunlara göre Şeyh Bedreddin'in etrafındaki insanlar ve müritleri, hasetçi ve kindar çevresinin şikâyeti ve etkisiyle I. Mehmed tarafından yanlış yorumlanmıştır. Hâlbuki Şeyh Bedreddin, döneminin makamı en yüksek âlimi, ünlü bir filozof ve miracı idamıyla gerçekleşen, üstün yaratılışlı kâmil bir insandır.

Halil İnalçık da, Şeyh Bedreddin'in basit bir derviş olmadığını, İslâm hukuku ve dinî ilimler üzerine önemli eserler veren büyük bilginler arasında bulunduğunu, daha sonra sufiliğe geçip, bir suffi şeyh olarak İbn Arabî'yi örnek aldığını ve onun Fususu'l-Hikem adlı eserine bir şerh yazdığını zikretmiştir.

Hutbelerinden derlenmiş ve kendi tasavvuf anlayışını yansıtan Varidat'ta vahdeti vücut felsefesi işlenmiştir. Dolayısıyla, söz konusu eserden hareketle, Şeyh Bedreddin ile ilgili kesin bir yargıya varmak anakronizimdir.

Gerek bazı Osmanlı kaynaklarında, gerekse bunlardan

esinlenen modern araştırmalarda, genellikle Şeyh Bedreddin'in sahip olduğunu söyledikleri Şu fikirlerden hareket ederler: "Tanrı dđnyayı yaratmış, insanlara bahşetmiştir. Erzak, giyecekler, hayvanlar, toprak ve bđtđn mahsđllerini umumun mđřterek hakkıdır. İnsanlar tabiat ve yaratılış itibariyle eşittir. Birinin servet toplayıp biriktirmesiyle, diğerlerinin ekmeğe bile muhtaç kalması İlahi maksada muhaliftir. Nikâhlı kadınlar ortaklıktan müstesnadır. Bu birlik haricinde kalan her Şey insanların mđřterek malıdır. Ben senin evinde kendi evim gibi oturabilmeliyim. Sen benim eşyama kendi eşyan gibi kullanabilmelisin. Emlakimize karşılıklı tasarruf edebilmeliyiz. Gerek Müslđmanlıkta gerek Hıristiyanlıkta ulemanın ve papazların hataları ile nice bid'atlar ihdas olunmuştur. Bunlar kaldırılırsa din bir olur."

Modern incelemelere ve çeşitli ideolojik doktrinlere konu olan bu fikirler, Şeyh Bedreddin'in eserlerinde bulunmadığı gibi, en çok tartışılan Varidat'ta da bu dđřüncelerin hiçbiri yoktur. Konunun ana kaynaklarından biri olan Dukas'a göre bu fikirler, Börklüce Mustafa'ya aittir.

Ankara bozgunundan sonra Őehzadelerin taht mücadelesi sırasında Musa Çelebi, kardeşi Süleyman'ı ortadan kaldırıp Edirne'ye gelince, kardeşinin bürokratlarını azledip yerine kendi adamlarını atar.

Bu sırada Şeyh Bedreddin, Musa Çelebi'nin ısrarı üzerine kazaskerlik görevine atanır (1411). Ancak I. Mehmed, kardeşi Musa Çelebi'yi ortadan kaldırıp iktidarı devralınca, Şeyh, diğer bürokratlar gibi cezalandırılmayıp, ilmî hüviyetine hürmeten ailesi ile birlikte İznik'te ikamet ettirilir (1413).

Şeyh, İznikte iken, Börklüce Mustafa, Aydın'da binlerce kişiyle isyan edip ayaklanmış ve nihayet Bayezid Paşa tarafından bastırılarak, çarmıha gerilip öldürülmüştür. İsyarla ilgili detaylı bilgi veren Dukas'a göre Sakız rahipleri de dâhil bölge insanların "Dede Sultan" diye hitap ettiği Börklüce Mustafa, dinî ve dđnyevî hiçbir nizamı tanımayarak, kadınlar hariç her Şeyin ortak olduğunu ilan edip peygamberlik iddiası güdüyordu. Osmanlı kroniklerinde de genel olarak Börklüce Mustafa'nın peygamberlik iddiasıyla ortaya çıkıp isyan ettiği

kaydedilir.

Yapılan yargılamada suçlamalar ve savunmadan sonra, o sırada İran'dan yeni gelmiş sünnî bir alim olan Molla Haydar, Şeyh'in başta peygamberlik iddiası olmak üzere, dinî düşünceleri ile ilgili savunmasını beraatı için yeterli bulmuş, ancak devlete karşı ayaklanma suçunu sabit bularak, "şer'an katlinin helal malının haram" olduğuna hükmetmişti.

Âşıkpaşazâde başta olmak üzere birçok kaynak, idam fermanının bu şekilde verildiğini belirtirler. Böylece Serez pazarında asılarak idam edilen Şeyh Bedreddin'in malları, varislerine verildi (1416).

İbn Arapşah, Molla Haydar'ın, sultanın baskısı sonucunda verdiği fetvadan sonra, Bedreddin'in idam fermanını kendisinin mühürlediğini ekliyor.

Bedreddin'in malına el konulmaması, onun mülhid olarak değil de, siyasi bir asi olarak yargılandığı anlamına gelir. Nihayet Aşıkpaşazade; "İman ile mi gitti ve ya imansız mı gitti? Allah bilir ancak" derken olayla ilgili rivayetlerin net olmadığını yansıtmaktadır.

Börklüce Mustafa, Torlak Kemal ve Şeyh Bedreddin, isyan hareketini aynı anda başlatmayıp, biri diğerinden sonra isyanı başlatmaları, isyanın planlı ve organize bir hareket olmadığını göstermektedir. Oysa ortak hareket etmiş olsalardı, Osmanlı kuvvetlerini bölmüş olacaklar ve galibiyete daha kolay ulaşabileceklerdi. Dolayısıyla isyan hareketi konusunda, bu nokta da akıllarda soru işareti bırakmaktadır. Dolayısıyla Şeyh Bedreddin'in bir asi olarak isyan hareketine öncülük ettiği görüşleri de tarihi delillerden mahrumdur.

Börklüce Mustafa

Börklüce Mustafa, Şeyh Bedreddin'in başlıca müridi, Türkmen Bektaşî halk önderi. 14. yüzyılın ikinci yarısı ile 15. yüzyıl başında yaşadı. Günümüzün komünist sistemini andıran bir sistem vazederek, 1415-1416 yıllarında Karaburun Yarımadasında etrafına topladığı köylülerle toplanan fahiş vergilere ve yapılan haksızlıklara isyan etti. Mensup oldukları İslam dininin haksızlığı, eşitsizliği, adaletsizliği kabul etmeyeceklerini söylediler.

Nazım Hikmet Şeyh Bedrettin Destanı'nda "yarın yanağından gayri paylaşmak her şeyi" dizeleri ile Börklüce Mustafa'nın yaydığı öğretiyi anlatmış, Bedreddin'i ve Börklüce'yi günümüzde de popüler hale getirmiştir.

Egede İsyana Zemin Hazırlayan Ortamın Oluşması

Aydınoğulları'nda deniz cephesinde gaza her zaman ilk planda olmuş idarelerindeki Hıristiyanlara karşı da hoşgörüsüz olmuşlardır. İmparatorluk olma yolunda ilerleyen Osmanlılar ise Türk birliğini sağlamak adına bunun tam tersini yapıyorlardı.

Yıldırım Bayezid ele geçirdiği Aydın ve Menteşe donanmalarıyla başta Karaburun karşısındaki sakız adası olmak üzere Ege adalarına egemen olma peşindeydi. Bu hedefi gerçekleştirmek için atılan adımlardan biri de Anadolu'dan adalara buğday ihracının yasaklanmasıydı. Bu durum yöredeki her kesiminden halkı zor durumda bırakmıştı. Fakat bölge asıl felaketi Timur'un istilasıyla yaşadı.

Tatarlar Aydın yöresini harabeye çevirdi. Ankara'dan gelen Timur'un İzmir'i zaptetmesi bölgeyi sıkıntıdan kurtarmadı; ancak Timur'un, Yıldırım Bayezid'in koyduğu ticari kısıtlamaları kaldırması bölge ekonomisinin biraz canlanmasına sebep oldu. Bu durum yıllarca Osmanlıların gereksiz tedbirleriyle yokluk çeken halkın bilinçaltına yerleşmişti.

Osmanlı Devleti'nin 1402 yılında Ankara Savaşı'ndan mağlup çıkması ve Yıldırım Bayezid'in esir düşmesinin ardından Aydinoğulları yeniden bölgeye hakim olmuş yeni fethedilen İzmir ile birlikte genişlemişti. 1405'te yeniden Osmanlı idaresine giren bölge, Yıldırım Bayezid'in oğulları arasında süren taht kavgası ile birlikte ülkenin içinde bulunduğu iç savaş ortamında ekonomik yükünü sırtında taşıyordu. Hem Anadolu hem de Rumeli ayaklanmalara oldukça müsait şartlara sahipti ve Osmanlı iktidarının zayıf düşmesi ile kargaşalık hüküm sürmekteydi.

Börklüce Mustafa'nın Karaburundaki Faliyetleri

Börklüce Mustafa 14. yüzyılın sonlarında Aydın yakınlarındaki köyünü ziyaret eden Şeyh Bedreddin'in müridi oldu. Bir dönem Sisam Adasında yaşadığı tahmin

edilmektedir. Fetret Devrinde 1411-1413 yılları arasında Edirne'de Musa Çelebi'nin kazasker'i olan Bedreddin, Börklüce Mustafa'yı yanına kethüda olarak aldı.

Fetret Devri sona erince Bedreddin İznik'e sürgüne gönderildi, Börklüce ise Aydın'a döndü. Burada Osmanlı idaresinden memnun olmayan köylüleri ve yoksul dervişleri etrafına toplayarak din ayrımı gözetmeyen bir anlayışla, paylaşımcı ve ciddi bir köylü hareketi örgütleyerek isyan etti.

Günümüzde Börklüce Mustafa'yı komünist fikirler uğruna isyan eden ilk kişi olarak görenler de vardır. Türkmenlere vaaz ve öğretilerinde; kadınlar müstesna, erzak, giyim kuşam, hayvan ve arazi gibi şeylerin hepsi herkesin müşterek malıdır diyen Börklüce etrafına topladığı köylülere "Ben senin emlakine tasarruf edebildiğim gibi sen de benim emlakime aynı suretle tasarruf edebilirsin" diyerek bireysel mülkiyet karşıtı bir öğretiyi yaydığı bilinmektedir. Börklüceye göre Hıristiyanların Allah'a inandığını inkar eden bir Türkmen, dinsiz demektir. Bu fikirlerin kendisine mi, Bedreddin'e mi ait olduğu net değildir.

İsyan

Börklüce, çeşitli kaynaklara göre etrafına 4.000 ila 10.000 kişi toplamıştı. Müslümanların ayaklanması olarak da bilinir. Karaburun yarımadası merkezli isyanın başlangıcında çelebi Mehmet'in Saruhan valisi İskender paşa, börklüceye karşı hareket ettirse de Karaburun dar geçitlerinden ileriye geçemedi. Karaburunlular İskender Paşa'nın ordusunu yenilgiye uğrattılar. Bunun üzerine peygamberin ismini taşıyan Börklüce'ye, onun manevi gücüne inanan büyük kalabalıklar da katıldı. Bu topluluk Müslüman Türklerden ziyade Hıristiyanlara meylectiler.

Çelebi Mehmet bu ilk yenilginin ardından, Saruhan beyi olan Timurtaş paşazade Ali Beyi bütün Saruhan, aydın kuvvetleriyle kababuruna sevk etti. Bu ordu da köylüler tarafından yenilgiye uğrattıldı. Ali bey, maiyetiyle beraber Manisa'ya kaçarak hayatını kurtarabildi.

Çelebi Mehmet durumdan haberdar olunca oğlu Murat ve veziriazam Bayezid paşayı, Rumeli ordusuyla Börklüce'nin üzerine gönderdi. Anadolu'dan da takviye kuvvetler toplayan Bayezid paşa dervişler tarafından tahkim

edilen dağa ilerlerken ihtiyar, genç, erkek, kadın kime rastladıysa hepsini katletti. Cehennem vadisi bölgesinde kanlı çatışmalar gerçekleşirken Osmanlı ordusu bir taraftan da sakız adası tarafındaki kaçış limanlarını tutuyordu. Etrafı çevrilen ve yandaşları büyük bir kıyıma uğrayan Börklüce, geriye kalanlarla Bülmüş Boğazı'ndan azap yerine doğru çekilip oradan Sakızadası'na kaçmayı denedi ama oraya vardığında denizin Osmanlı gemilerince tutulduğunu gördü. Şehzade Murat'ın maiyetindekilerin de birçok şehit verdiği mücadele sonunda Börklüce ve dervişleri daha fazla dayanamayarak dilin kuzeyine dağıldı. Artık gidecek yeri kalmayan Börklüce tutsak edilip Ayasluğ'a (Selçuk) getirildi. Börklüce'ye yapılan işkenceler onu fikrinden döndürmedi. Kollarından ayaklarından çarpmıha çivilenerek bir devenin sırtına bağlanıp büyük bir alay ile şehirde gezdirildi. Kendisine sadık dervişleri gözü önünde katledilirken "iriş dede sultan, iriş!" (yetiş dede sultan, yetiş!) dedikleri rivayet edilmiştir.

Börklüce'nin Aydın'da, Şeyh Bedreddin'in Deliorman'da, torlak kemal'in de Manisa'da boy göstermeleri, fetret devri'nden ayrı düşünülmemeyen bu hareketlerin birbiriyle ilintili olsun ya da olmasın olayı daha geniş bir çerçeveye yerleştirmiştir.

Mutasavvıflığı ve Eserleri

Şeyh Bedreddin çapında ilmi düzey bakımından sadece Osmanlıların değil tüm İslam aleminin en önemli din bilginlerinden birinin kethüda seçtiği Börklüce Mustafa Tasvîrü'l-Kulûb adlı kitabı olan bir mutasavvıftı. Yakın zamana kadar Aydın kütüphanesinde mevcut bulunan kitabın mukaddimesinde medih ve sitayişle Şeyh Bedreddin'den bahsettiği gibi kendisinin de Burhaneddin'in oğlu olduğunu tasvir etmektedir. Kaygusuz'un yanı sıra Bursalı Mehmed Tahir Bey, Osmanlı Müellifleri adlı eserinde Börklücenin bir mutasavvıf olduğunu ileri sürmüştür. Tasvîrü'l-Kulûb'de Börklüce'nin tasavvufta, Arapça ve Farsça ile Kur'ân-ı Kerîm'e ve hadislere hakim olduğu anlaşılmaktadır.

Karaburun'da Dede Sultan

Karaburun'u yönetenlerin başında Şeyh Bedrettin'in müridleri bulunuyordu. Mürit Börklüce Mustafa şöyle dedi:

“Ağalar, beyler, voyvodalar, prensler zenginliklerini birbirlerine gösterip övünmek için gösterişli giysiler giyer, bu giysilere birbirinden güzel taşlar takıp takıştırırlar.

Bizde ise herkes birbirine eşittir. Rum, Türkmen, Müslüman, Hıristiyan... Kim balıkçı, kim rençber, kim nefer, kim nefer ağası, kim ast kim üst, kim kumandan kim asker giysilerden değil akıldan, fikirden anlaşılır.

Bizim birbirimizden farklı elbiseler giymemize gerek yoktur. Canı başı hak yoluna, hakikat yoluna adanmışlara biz bir giysi düşündük. Tek parça kumaştan kesilmiş bir kumaştır bu... Yarın, kadın erkek demeden yakınlarını başına toplayıp konuştuklarımızı anlatsın. Haydi herkes işbaşına.”

1416 yılının sakin bir ilk yaz gecesi... Cenk başladı. Okçusu, zırhlısı beş yüz sipahi ve iki bin yaya askeriyle Osmanlı askeri üzerimize geliyor dedi müritler. Ne düşman pusuları ne yalçın dağlar ne de denizlerin kapkara suları hakikat için engel değildir dedi Dedesultan. Sarp kayalarda savaşılar önce düşmanın yaklaşmasına izin verdiler. Ardından yağmur gibi taş ve ok yağmaya başladı. Müridlere ilk savunma hattını terk eden taş fırlatıcılar ve okçulardan başka yüz Türkmen katılmış bulunuyordu. Daracık tutulan geçiş yerlerinden teker teker üstelik atlarını yan çevirip geçmek zorunda kalan Osmanlı süvarisini avlamak hiç zor olmadı. Düşman bitmez tükenmez biçimde geçiş yerine sokulmaya devam ediyordu. Müthiş öfkelenmişti Osmanlı, üstelik arkadakiler de bastırıp duruyordu. Yaya gulamlar birbirlerinin omuzları üstünde yükselerek duvarı aşmayı denedilerse de okçular, taşçılar ve Türkmenler için kolay bir av olmaktan öteye geçemedi çabaları.

Yaralıların çığlıkları, küfürler, taşların altında ezilenlerden yükselen haykırışlar, at kişnemeleri, nal sesleri, kılıç kalkan şakırtıları savaş davullarının gümbürtüsüne karışmış, müthiş bir uğultu halini almıştı. Güneş dağın ardında yitmiş, boğaza hızla alacakaranlık çökmüştü.

Dedesultan'ın savaşıları düşmanı çember içine almışlardı. Safları bozulmuş Osmanlı askeri perişan durumdaydı. Bu sırada Karaburunluların arkasında bir atlı görüldü. Mızrağının ucunda kanlı bir sarık ve kesik bir kelle sallanıyordu. Kardeşler kardeşlerinize teslim olun,

Osmanlının valisi cehennemi boyladı dediler. Hakikat bizimle dediler. Dedesultan'ın savaşçıları bir adım gerilediler. Çarpışma durdu.

Gulamlardan önce biri sonra bir başkası sonra hepsi silahlarını kalkanlarını attılar, ellerini kaldırıp teslim oldular. Puta taparların elinde çelenk kanatlı bir kadın olarak tasvir ettikleri “zafer tanrıçası” sunmamıştı bu zaferi onlara. Kanla, gözyaşıyla kendileri kazanmıştı. Geceyle beraber, dağları ve ormanları, yaşayanları ve ölüleri, sağlamları ve yaralıları serin karanlığıyla saran geceyle...

Hayvan leşleriyle, ölülerle dolu şu ürpertici dağ boğazından bir an önce çıkıp gitmek arzusuyla doluydu bütün yürekler. Buyruk verildi, Osmanlının muhtemel tuzağına karşı gözler dört açılacaktı. İlyaz yıldızları karanlık gökyüzünde beyazımsı ışıklarıyla pırıl pırıldılar. İki yandaki tepelerde, boğazda kurumuş dere yatağında yakılan ateşlerin bazen harlayarak yukarı atılan bazen boğulup geri çekilen kızıl alevleri gökyüzünün sessiz pırıltılarına yerden karşılık verir gibiydi. Ama yıldızların ışığı da, yakılan ateşlerden yükselen alevler de, Osmanlı valisinin donuklaşmış gözlerinde yansılanmıyordu artık. Kızılderede yere dikilmiş bir mızrağın ucundaydı valinin kafası ve dikkatle bakıldığında rüzgarda belli belirsiz sallandığı görülüyordu.

Bunca yıldır savaş alanlarında nice kan, ölüm görmüş Börklüce Mustafa ömründe ilk kez son zaferi kendine karşı kazanacağı zaferi arzulamayan bir komutanın omuzlarına çöken o tarifsiz sıkıntıyı duyuyordu. Karanlığın içinde hırıldıtıyı andırır umutsuz inlemeler duyuluyor, ateşin yakınında gölgeler oynaşyordu. Börklüce arkası ateşe dönük, bakışları gökyüzünde öylece duruyordu. Tepe ve boğazla kızıldere arasındaki ormanda yanan ateşler ortalığı belli belirsiz aydınlatıyor, solgun bir ay ağaçların gerisinden sanki ipe çekiliyormuş gibi ağır ağır çıkıyordu.

Osmanlının ordusu güçlü idi. İriş dedi yiğitler, iriş Şeyh Bedrettin. Sağ kalanların tümü gecenin kalın örtüsü altında Akdağ eteklerine çekildi. Bedrettin yiğitlerinin elinde bir tek Karaburun, birkaç köy, biraz kıyı, bir dağ yamacı kalmıştı, iki bin de asker...

Sekiz bin kardeşlerini savaş alanında kaybetmişlerdi.

Şehitlerimize şan olsun dediler. Davamız kalanların omuzları üstünde bundan böyle dediler. Börklüce Mustafa esir düştü. Esir düşmüştü yiğitler. Sonra da Bedrettin. Önce Börklüce'yi yakalamışlardı. Emir verilmişti. Cellatlar önce Börklüce Mustafa'nın mintanını belinden aşağı sarkıtıverdi. Sonra bir haça avuçlarının içinden mıhladılar Börklüceli Mustafa'ya. Mustafa'dan tek bir ses çıkmadı. Yalnız kalabalığa dikili gözleri, içlerinde iki ateş tutuşmuş gibi yanmaya başlamıştı. Cellatlar Mustafa'ya baktılar. Börklüce Mustafa onlara sadece gülümsedi. Cellatlar sonra Mustafa'nın parmak kemiklerini kırmaya başladılar. Kalabalık susmuştu. Meydanda kırılan kemiklerin sesinden başka ses duyulmuyordu.

Dedesultan susuyordu. Gülüyordu. Parmaklarından yükselen çatırtıyla beraber gözlerinde bir alev parlayıp sönüyordu. Mustafa çivili olduğu haçtan gülümseyerek bakıyordu kadıya. Yaşasın hakikat dedi. Gözlerinin önünde sonra bir bir düştü diğer yiğitlerin başı. Tövbe etmediler. Tek bir söz dediler: "İriş Dedesultan" ardından kalan yiğitlerin başı vuruluyordu. Onlara aynı şeyi söylediler. Onlar da tek bir söz dediler:

"İriş Dedesultan"

ARİF'İN TANRI İLE DOSTLUĞU 6

"Tanrı'yı arayan kişi bela ve işkencesiz olmaz.

İlmi arayan kişi gariplik ve horlanmayı göze almalı.

İlmi kolay yoldan elde etmek isteyen ise üzüntü içinde kalır.

Kim ki üzüntülü iken sabrederse muradına erişir ve kim ki makam peşine koşarsa çabuk düşer.

Güçlü olmak isteyen dervişlikte kalır ve dervişlikte sabreden ise güç kazanır.

Âlim şu üç huya sahip olmalı:

Yumuşak huylu,

Tamah etmeyen,

Kötülüklerden sakınan

En güzel şey ilim sahibi ve yumuşak huylu olmaktır

(Eflaki. 654-655)

Not: Arif, Tanrı'nın kendi zatını, sıfatlarını, isimlerini ve fiillerini müşahede ettirdiği kimse... (Tasavvuf Terimleri Sözlüğü).

(Şems-i Tebrizi'nin Öğretileri. Prof. Dr. Erkan TÜRKMEN. NKM Yayınları. 3. Baskı. Ağustos 2009. s. 44)

+

Alıntı yapılan kitabın 44. sayfasının başında arifin tanımı şöyle yapılmaktadır. Olduğu gibi alıyorum:

“Arifin (bilgin olanın) belirtisi şudur: Dostu (Tanrı'yı) anmaktan ve dostluğundan bıkmaz.”

Demek ki Tanrı, arifin dostudur. Dostluk bir arada olmayı gerektirir. Yoksa uzayın dışında, bilinmeyen bir yerdeki Tanrı ile nasıl dostluk kurulabilir?..

Kaldı ki dostun dostluğundan bıkmaması da arifin bir özelliğidir. Dostun dostluğundan bıkmamak da ne oluyor...

Bunu biraz açmaya çalışırsak Arif hep özveride bulunan kimsedir. Haksızlığa uğradığında kızıp öfkelenmeyendir. Olaylar karşısında sabırlı olmayı bilendir. Kimse beni anlamıyor diye sızlanmayandır. Yalnız yaşamaya alışandır.

Çünkü gerçek arif yalnızlığa mahkûm olandır.

Alıntıda vurgulandığı gibi Tanrı'yı arayan ve Tanrı ile dostluk kuran kişinin başını ağrıtanlar çok olur. Özellikle Tanrı ile dostluk kuran ve bu dostluğa sadık kalan kişiyi, anlamadıkları için, rahat bırakmazlar.

Kolay değildir Tanrı ile dost olmak ve bu dostluğu sürdürmek. Çünkü geleneklerden, göreneklerden sıyrılmak, halkın inanışlarının dışında yaşamak halktan dışlanmak anlamına gelir.

Halkın hayalinde yarattığı bir Tanrı'nın arkasına düşmemek insanı elbette zor duruma düşürür. Geçmişte bütün arifler bu sıkıntıları yaşamışlardır. Çoğu da kâfirdir, zındıktır, meczuptur diye suçlanmıştır. Ne var ki arif bu suçlamaların hiçbirine aldırmanmıştır ve o daima dostu olan Tanrı'ya güvenmiş ve dayanmıştır.

Elbette kolay değildir bütün saldırılar karşısında yumuşak huylu olmak, dünyanın zevkine sefasına tamah etmemek ve de hep kötülüklerden sakınarak doğruluk, dürüstlük,

iyilik üzerine kurulmuş (salih amel...) sakin bir yaşam sürdürmek...

Arifin belirtisi sakinliktir. Eğer bir kişi sakin değilse, davranışlarında bir ivedilik varsa o arif değildir.

Arif, sağduyu ile hareket eder. Önsezisi güçlüdür. Mala mülke, şana şöhrete düşkünlüğü yoktur. Aklın önemine inanır. Aklına yatmayanı da ne pahasına olursa yapmaz. İşte bu tür bir yaşam sürdürene Tanrı'nın dostu denir...

Alıntının not bölümünde açıklandığı gibi arife bakan kişi; onda, tanrısal özellikler (erdem, olgunluk, sakinlik, sevgi, sevecenlik, yumuşak huyluluk ...) görmelidir.

“İnsanların yaratmış olduğu zanna dayanan sanal Allah'ın ardına düşersek doğru yola ve gerçeğe erişemeyiz.

İnsanların Allah anlayışları hakkında Muhittin Arabi şöyle demektedir:

“Allah, kulun zannına göre yapılan ilahdır.” (Muhittin Arabi. Özün Özü. s. 93)

Bu konuda Kuran da şöyle der: **“Yeryüzündekilerin çoğunluğuna itaat edersen seni Allah yolundan saptırırlar. Onlar ancak zanna uyarlar, sadece tahminde bulunurlar.” (K. 6/116)**

İşte insanların yarattıkları ve taptıkları Allah ancak zan ve tahmindir.

İnsan Allah yolunda olmak istiyorsa: Akıl, sağduyu, vicdan, hoşgörü ve insan sevgisi gibi genel değerleri yüceltilmesi ve yaşamına uygulaması gerekir. Çünkü Allah: Doğru, güzel, iyi, olumlu olan genel doğrular, insansal duygular gibi bütün evrensel ortak değerleri, olumlu kavramları kapsayan simgesel bir anlatımdır. Gerisi hayaldir, tahmindir, zandır.

“İnsanların yaratmış olduğu sanal tanrı'nın ardına düşmeyelim. Akıl, sağduyu, vicdan, hoşgörü ve insan sevgisi gibi genel ve ortak değerleri yüceltelim ve bu kavramları yaşamımıza uygulayalım; çünkü Tanrı; doğru, güzel, iyi, olumlu olan genel doğrular, insansal duygular gibi bütün ortak ve yüce değerleri kapsayan bir kavramdır. Gerisi hayaldir...

+

Tanrı (iyi düşünce) ansıtır; şeytan (kötü düşünce) dayatır.

Şeytana uyan, anında haz duyar ve sonra pişman olur; tanrı'ya uyan, anında da ve sonunda da haz duyar ve huzur (cennet) içinde olur...

+

Allah zorlamaz, seni tercihine bırakır; şeytan ise seni zorlar.

Av. Hayri Balta, 6.11.2010

TANRI VELİLERİ 7

Bir bilgin kişi bir gün uyandı ve elinde ne kadar mal mülk varsa: yatak, kitap v.s. Tanrı rızası için dağıtmak istedi.

Dolanıyor ve ağlayarak diyordu, “Bütün ömrümü evlenme boşanma davalarıyla geçirdim ve Tanrı kitabını ihmal ettim. Uğruna vaktimi ziyan ettiğim şeyler hakkında Tanrı'ya ne hesap vereceğim? Tanrı'ya görünen nesnelere nasıl gördüğüm, işittiğim sözleri nasıl algıladığım hakkında ne cevap vereceğim?”

Burada Tanrı kitabından kastı Kuran değildi. Yol gösteren veliler idi, zira Tanrı'nın canlı kitabı o velidir. Sureler ve ayetler de onun davranışlarıdır. Ve onun davranışlarında hep hikmetler vardır.

Bu görünen kitabı Kuran'ı bir Yahudi de ezberleyebilir. Nitekim bir Yahudi Bağdat'ta kadılık yaparak hazineler dolusu mal elde etti ve yeraltına gizli olarak sığınaklar inşa ettirdi ve silahlı savaşçılar topladı. Amacı halifeyi devirip Bağdat'ı ele geçirmektir.

Neyse hikâyeyi uzatmayalım, halife onun bu sahtekârlığından haberdar oldu ve onu yakaladı.

Kaderi ve Kuran ilmi onu kadılığa yükseltmişti ama içi Yahudilik ve köpeklik ile dolu idi (Makalat. M. 316; Chittick 103).

(Prof. Dr. Erkan TÜRKMEN. Şems-i Tebrizi'nin Öğretileri. NKM Yayınları. 3. Baskı. Ağustos 2009. s. 98-99)

+

Yukarıdaki açıklamaları Şems-i Tebriz-i Öğretileri adlı kitabından aldım. Bilindiği gibi Şems-i Tebriz-i; Mevlana'yı gerçek Tanrı bilgisine, din duygusuna ulaştıran bir velidir...

Velî'den kastım: Tanrı'yı koruyup gözeten insan demektir.

Nasıl ki bir öğrenci velisi de öğrenciyi koruyup gözetir. İşte bunun gibi Tanrı velileri de Tanrı'yı koruyup gözetir...

Tanrı, öyle hayalimizde yarattığımız dilediğini cezalandıran, dilediğini bağışlayan bir varlık değildir.

Tanrı (Allah), günlük yaşamda her zaman karşılaştığımız olaylarda doğru olanı, güzel olanı, iyi olanı seçme ve yerine getirme işlemidir. Tanım olarak doğa ve toplum yasaları yanında genel ve ortak üstün değerlerdir...

Bir başka tanımla doğruluktur, dürüstlüktür, iyiliktir, güzelliiktir, erdemdir, etik ahlaklıdır.

İşte Tanrı velileri (Her konuda olgunlaşmış Öğretmenler); her zaman doğruluktan, dürüstlükten, erdemden şaşmaz. Bu kavramları daima kutsallaştırır ve yüce tutar. Böylece Tanrı'yı korumuş olur.

Bunlar Tanrı'yı korudukları için Tanrı da onları korur, gözetir. Yani bu, şu demektir ki: Doğruluktan, dürüstlükten, iyilikten şaşmayan insanı kimse rahatsız etmez ve ona daima saygı duyar...

Şems, yukarıda parçada Tanrı kitabı ile olgunlaşmış insandan söz etmektedir. Böyle bir insanın eğitimine ve öğretimine girmeyi öğütlemektedir.

İnsanı mâna dünyası ile tanıştıracak olan olgunlaşmış, kendini yetiştirmiş bilge kişilerdir. Bektaşilerde Babalar, Alevilerde dedeler bu görevi üstlenirler...

Eğer bir insan; bilge kişinin öğretim ve eğitiminden geçmemişse mâna âleminden haberi yok demektir.

Mana âleminden (dünyasından) haberi olmayan kişiler geldikleri gibi giderler... Dahası kimileri geldikleri gibi de gitmezler... Kendi yaşamlarını berbat ettikleri gibi başkalarının da yaşamlarını burnundan getirdikten sonra giderler...

Av. Hayri Balta, 1.6.2010

ERMİŞLİĞİN ANLAMI 8

Velayet (ermişlik) ne demektir? Bu bir orduyu, şehirleri ve köyleri idare etmek anlamında olmayıp kendi nefsinin, kendi konuşmasını kontrol altına almak ve öfke zamanında öfke, merhamet zamanında merhamet göstermektir.

Arifler, "Biz çaresiz fakat O güçlüdür" demezler.

Eren kişi kendi niteliklerine sahip olup susması icap eden yerde susar, cevap vermesi gereken yerde cevabını verir.

Birisine acınması gerektiğinde acır. Şayet bunları yapamıyorsa kendi nitelikleri ona yük olur. Duygularını kontrol altına alınca onlara hâkim olur, onların hâkimiyetinden kurtulur (Mak. A.27; Kon. 50).

(Şems-i Tebrîzi'nin Öğretileri. Prof. Dr. Erkan Türkmen. NKM Yayınları. 3. Baskı. Ağustos 2009. s. 93)

+

Kitabın adı adresi de az yukarıda verilmiştir...

Bu açıklamayı yapan Mevlana'nın Öğreticisi Şems-i Tebrizi'dir.

Velayet veli'den gelir.

Veli ise koruyan, gözeten demektir.

Neyi korur, gözetir?

Allah'ı korur, gözetir...

...

Allah ne demektir?

Asıl bunu bilmek gerektir.

Allah öyle dilediğini bağışlayan,

Dilediğini cezalandıran,

Peygamber gönderen,

Kitap indiren,

Keyfine göre davranan kişisel, nesnel maddî bir varlık değildir...

Allah; bütün genel ve ortak değerleri kapsayan bir kavramdır.

Bu kavramın içinde etik ahlak, erdem, sağduyu, sevgi, vicdan ve hoşgörü vardır.

Bunları yaşam ilkesi olarak kabul edenler,

Kısa zamanda Allah'a (gerçeğe) ererler...

Allah, caminin kubbesinde değildir ki çıkıp eteğinden tutasın

Ve böylece Allah'a erişmiş olasın...

Bak, bu konuya Şems nasıl açıklık getiriyor:

“Önce kendi nefsinin, beşeri eğilimlerini, denetim altına alacaksın.

Gerektiğinde öfke, gerektiğinde merhamet göstereceksin” diyor...

“Eren kişi olumlu niteliklere sahip olur
Susması gereken yerde susar,
Yanıt vermesi gereken yerde coşar.

Bunları yapamıyorsa kişiliği kendine yük olur.
Kötü duygularını yönlendirmeyi bilirse
Kontrol altına alır, onlara hâkim olur,
Böylece nefsinin uşağı olmaktan kurtulur
Aklın egemenliğinde gerçeğe yol bulur..

Ben bu kadar söyledim sen geliştir.

Doğruluktan, dürüstlükten, iyilikten şaşmayan, kısa zamanda Allah'a (Huzura, güvene ve mutluluğa...) erişir...

Veli olur, ermiş olur, Allah'la değil, Şeytan'la güreşir...

Av. Hayri Balta, 11.6.2010

MADDE ve RUH 9

Şeyh Bedrettin, günümüzden 600 yıl önce yaşamış bir Osmanlı aydınıdır.

Osmanlı'nın; hem Adalet Bakanı hem de Diyanet İşleri Başkanlığıdır...

İşte bu Osmanlı aydınının ruh ve madde hakkındaki görüşleri aşağıdadır...

Bir de günümüzdekilerin ruh ve madde hakkındaki görüşlerine bakılmalıdır...

+

“Ruhun, maddeden ayrı bir varlığı olmadığı, madde ortadan kalkınca ruhun ve başka soyut varlıkların da yok olacağı ileri sürülür. (s. 68)

Başka bir yerde ruhun, maddenin bileşimlerinden başka bir şey olmadığı, insan, hayvan ve bitki ruhlarının birbirlerinden farklı olmasının, bileşimlerindeki

ayrılıktan ileri geldiği savunulur. (s. 81)

Bu iki görüş birbirini tamamlar ve çağımızın canlı anlayışına çok yaklaşır.

(Şeyh Bedrettin'in VÂRİDÂT. adlı eserinden alıyorum.
Çeviri: Cemil Yener Elif yayınları 1970 s. 43)

+

Bu durumda ne Cennet ne Cehennem kalır.

Cennet de Cehennem de insan düşüncesinde vardır...

Kötü bir iş yapınca vicdan huzursuzluğu duyarız.

Hesap sorulacağı düşüncesi ile çırpınır dururuz.

İyi bir iş yapınca vicdanen rahat ve mutlu oluruz.

Kaygı ve korku duymayız huzurlu oluruz...

Cennet ve Cehennem gerçeği böyle algılanırsa

Yararlı olur insanlığa...

İnsan böylece çıkar karanlıktan aydınlığa...

Bu gerçek aşağıdaki biçimde dile getirilir kutsal kitaplarda:

Cahillerin, dini taklidinde kalanların sözlerine inanma...

“Çünkü insanların başına gelen hayvanların da başına geliyor. Aynı sonu paylaşıyorlar. Biri nasıl ölüyorsa, öbürü de öyle ölüyor. Hepsi aynı soluğu taşıyor. İnsanın hayvandan üstünlüğü yoktur. Çünkü her şey boş.

İkisi de aynı yere gidiyor; topraktan gelmiş, toprağa dönüyor.

Kim biliyor insan ruhunun yukarıya çıktığını, hayvan ruhunun aşağıya, yeraltına indiğini? “Ruhunun” ya da “Soluğunun”.

Sonuçta insanın yaptığı işten zevk almasından daha iyi bir şey olmadığını gördüm. Çünkü onun payına düşen budur. Kendisinden sonra olacakları görmesi için kim onu geri getirebilir?”

(Tevrat. Vaiz, 3/19-22)

Bu sözlerin yalanlandığı görülmemiştir hiçbir kutsal

kitapta...

Demek ki ahım şahım bir ayrılık yokmuş insanla hayvan arasında...

Av. Hayri Balta, 7.12.2011

YA TAASSUP 10

Ya taassup! O kadar yol almış maskaraca
Bir yol almış ki, bakarsın başı misvaklı hoca
Mütehassısken edepsizliğin eşkâlinde
En ufak şeyden olur dini hemen rencide.”

+

“Müslümanlık denilen ruh-i ilahi arasak
Müslüman'ız diyen insan yığınınından ne uzak!.”

+

Hamakatin aşıyor hadd-ı itidalı yeter.
Ekilmeden biçilen tarla nerde var, göster.”

Bekayı hak tanıyan, sa'y-i bir vazife bilir.

Çalış, çalış ki, beka, sa'y olursa hak edilir.”

+

“Müslümanlık nerde, geçmiş bizden insanlık bile
Âdem aldatmaksa maksat, aldanan yok, nafile
Kaç hakiki Müslüman gördümse hep makberdedir
Müslümanlık, bilmem amma, galiba göklerde dir
Varsa şayet söyleyin, bir parçacık insafınız
Böyle kansız mıydı “haşa” kahraman eslâfınız?

(Geçmişiniz...)”

“Demek, İslam'ın ancak namı kalmış Müslümanlarda”

+

“Gaza” namıyla dindaş öldüren biçare dindaşlar”

+

(6 Ocak 2001. Star. Yaşar Nuri Öztürk. Safahat'tan...)

+

AÇIKLAMA:

Taassup'un Türkçe karşılığı BAĞNAZLIK demektir.

Bağnazlık ise; “Bir fikre, bir inanışa körü körüne bağlanıp

ondan başkansı düşünemeyen dar kafalı demektir.

Yobazlık ise başka inançtakileri rahatsız etme durumudur...

Biz de zaten Şeyh Bedrettin adlı dosyamızda BAĞNAZLIĞI açmak, yobazlığı aşmak istiyoruz... HB

HACI BEKTAŞ VELİ'DEN... 11

Erkek dişi sorulmaz muhabbetin dilinde
Hakk'ın yarattığı her şey yerli yerinde
Bizim nazarımızda kadın erkek farkı yok
Noksanlık, eksiklik senin görüşlerinde...

Sevgi muhabbeti kaynar yanan ocağımızda
Bülbüller şevkle gelir, gül açar bağımızda
Hırslar, kinler yok olur aşkla meydanımızda
Arslanlar, ceylanlar dosttur ocağımızda

Dostumuzla beraber yanarız
Her nefeste aşk ile yaradanı anarız
Erenler meydanına vahdet ile gir de gör
Kırk budaklı şamdanda kırkımız bir yanarız.

Sakin bir kimsenin gönlünü yıkma
Gerçek erenlerin sözünden çıkma
Eğer insan isen ölmezsin korkma
Aşığı kurt yemez, uç da değildir.

Dervişlik hırkada, taçta değildir
Hararet nardadır, saç'ta değildir
Her ne ararsan insanda ara
Kudüs'te, Mekke'de, Hac'da değildir.

+

(Alevi-Bektaşî Şiirleri Antolojisi. İsmail Özmen. C.1, s. 59)

SAFSATAYA UYMAYANLARIZ 12

Biraz hâyâ eyle hor bakma zâhit
Her olur olmazı duymayanlarız

Bu bir hakikattir çokları şahit
Softalığı hüner saymayanlarız

İbadet mağrur yüksek uçanlar
Aklınca sırat köprüsünden geçenler
Halkı Haktan ayrı görüp seçenler
Böyle safsataya uymayanlarız

Fezaya yol açtı ilimi bilenler
Hâlâ gaflettedir tespîh çekenler
Sonra ahirette hülle giyenler
Bizler o hırkayı giymeyenleriz

Ta evvel tanırız bu doğru yolu
Gerek akıllı say gerek deli
İnsanlık aşkıyla kalbimiz dolu
Muska yazıp halkı soymayanlarız

Gayemiz hizmettir şâki değiliz
Sömürücü yahut fâki değiliz
İBRETİ, fesadın kökü değiliz
Âşk, hizmet yolundan kaymayanlarız
+

AŞIK İBRETİ, İLME DEĞER VERDİM.
Can Yayınları 61. s. 45

BUDİST ÖĞRETİSİ 13

Budist rahipler, artık yetiştğini düşündükleri bir öğrencilerini, yola çıkmadan önce çağırdılar. Başrahip öğrenciye tek bir soru sordu:

“20 yıldır buradasın, neler öğrendin?”

“Yedi gerçek öğrendim” dedi öğrenci.

“Yirmi yıldır buradasın, sadece yedi gerçek mi öğrendin?”

“Evet, yedi gerçek öğrendim...”

“Say” dedi başrahip, “birincisi...”

“Dostluklar ikiye ayrılır: Kalıcı dostluklar ve geçici dostluklar. Hayatta bir zorluk ortaya çıktığı anda bozulan dostluklar daha çoktur, kalıcı dostluklar çok azdır...”

“İkincisi” dedi başrahip.

“İnsanların çoğunluğu kalplerini ve beyinlerini geçici değerlere ayırmışlar. Bu değerler uğruna kendi gerçek niteliklerinden taviz vermekten, kötü şeyler yapmaktan çekinmiyorlar...”

“Üçüncüsü” dedi başrahip.

“İnsanlar, amaçlarına ulaşmak için birbirlerini ezmekten çekinmiyorlar. Oysa başkasına kötülük yaparak elde edilen her şeyin geldiği gibi ellerinden gideceğini anlamıyorlar...”

“Dördüncü” dedi başrahip.

“İnsanlar gerçekte bir anlamı ve önemi olup olmadığını hiç düşünmedikleri fakat değerli ve anlamlı saydıkları şeyler yüzünden birbirlerine zarar veriyorlar... Bu şekilde hayatı birbirlerine zehir etmeye alışmışlar.”

“Beşinci” dedi başrahip.

“Herkes yanlışın nedenini, başarısızlığın nedenini başkalarında arıyor.”

Kimse, başına ne geldiyse aslında kendi yüzünden geldiğini anlamıyor, kendi suçunu, yanlışını kabul edip düzeltmiyor...”

“Altıncı” dedi başrahip.

“İnsanlar helal lokmanın ve bölüşmenin değerini bilmiyor. En lezzetli lokmanın helal lokma olduğunu unutuyorlar. Vicdanları ve mideleri arasında kaldıkları zaman midelerini tercih ediyorlar...”

“Yedinci” dedi başrahip.

“İnsanlar bir şeye dayanmadan yaşama gücünü bulamıyorlar. Bu yüzden çoğu zaman anlamsız şeylere sarılıyor, güveniyorlar. Asıl sarılmaları ve güvenmeleri gereken belki de tek duygunun sevgi olduğunu anlamamakta ısrar ediyorlar...”

“Güle güle” dedi başrahip.

+

Bilmediğini bilenin arkasından gidin,
Bilmediğini bilmeyeni uyandırın,
Bilmediğini bilene öğretin,
Bilmediğini bilmeyenlerden kaçın
(Konfiçyus)

PERDEYİ KALDIRMAK İSTİYORSAN 14

Aşağıdaki satırları TASAVVUFİ HİKMETLER ADLI KİTAPTAN ALIYORUM. (İbn Atâullah el-İskenderi. Kurtuba kitap. Birinci Basım. Kasım 2009. s. 61)

İslam'ın özü: Hakk'ı bilerek ve hissederek tanımak ve gereğini yapmaktır.

İslam'ın Türkçe karşılığı da zaten Hakk'a teslim olmaktır; yani iyi olanı, doğru olanı, güzel olanı ve erdemli davranışları yerine getirmektir.

Hakk, görülmez; çünkü maddi bir varlık değildir; ancak bilinir, hissedilir ve dediğim gibi gereği yerine getirilir.

+

İşte kitapta yazılanlardan bazıları: HB

Hakk'ı Örtten Perde Yoktur...

"Cenâb-ı Hak perdelenmiş değildir. O'nu görmekten perdeli olan sensin.

Çünkü eğer bir şey O'nu perdeleseydi, aynı zamanda saklamış olurdu.

Ve şayet O'nu bir saklayan olsaydı, O'nun varlığını kuşatmış olacaktı.

Her kuşatan da, kuşattığı şey için kakhârdır (galip ve karşı konulmazdır).

Halbuki kulları üzerinde kakhâr olan O'dur.

...

Vâcib-ül Vücûd (Varlığı kendinden olup var olmak için başkasına muhtaç olmayan, varlığı zorunlu olan Allah) olduğu için, Hak Teâla hazretlerine bir şeyin hicâb (perde) olması imkânsızdır.

Kul ise, varlığı olmadığından dolayı hicâb (perde) onun için kaçınılmazdır.

Nitekim, yokluk ile varlık arasında bir nispet aranmaz.

Cenâb-ı Hak dilediği kimseden, dilediği surette ve dilediği zaman yokluk perdesini kaldırarak o bahtiyarın Hakkı gören gözünü müşahede nuruyla nurlandırır da kendisinin

perdelenme sıfatından pâk ve uzak olduğunu bildirir.”

+

Eğer doğru, dürüst yaşamı yeğlersen, kimsenin gönlünü kırmaz, hakkını yemezsen, çıkarın için yalan söylemezsen, kanaatkâr bir yaşama razı olursan; dedikodudan, başkasını çekiştirmeden, kendini büyük görmek ve başkalarını aşağılamaktan kaçınırsan “Hakk, gözünü müşahede nuruyla nurlandırarak” gözünü açar.

Öyle ki Tanrı'nın söyleyen dili, gören gözü, duyan kulağı olursun. Bunun anlamı şudur: Ağızından olumsuz bir söz çıkmaz, gözün harama bakmaz, gereksiz sözlere kulağın kapalı olur.

Uzatmayalım; Hakk'a erişmek istiyorsan bütün olumsuz davranışlarından, kötü huylarından, mal mülk sevdasından, makam mevki düşkünlüğünden; asıl önemlisi şan ve şeref düşkünlüğünden sıyrılıp mütevazı bir yaşamı seçmelisin ki gözlerinden Hakk'ı örten perde kalksın ve huzur, güven içinde mutlu bir yaşam sürdürebilesin... HB

İBRAHİM ETHEM HAZRETLERİ... 15

Afganistan'ın Belh şehri. Sultan İbrahim Ethem'in yaşı çok gençti. Av meraklısıydı. Mahiyetindekilerle beraber ava gitmişti. Sahrada birden bir ceylan beliriverdi. İbrahim Ethem atılıverdi ceylanın peşine. Sultan birden durdu. Elini gözlerine siper edip ilerdeki karartıyı süzmeye başladı. Yaklaştı. Bir karga eli ayağı bağlanmış çaresiz bir adamı besliyordu. Şaşırmişti. Hemen adamın elini çözdü derdini dinledi.

Haramiler tarafından soyulup bu sahrada ölüme terk edilmişti adam.

Avı bırakarak adamı sarayına getirtti. Bu hadise İbrahim Ethem'i derinden etkilemişti. Artık ava gitmiyordu. Bir karganın insana olan merhametini gördükten sonra hayvanlara el kaldırmaktan vazgeçti. Onu esas düşündüren o kargayı oraya sevk edip carsız adamı sahrada besleyen İlahi Merhametti. Geceler ve gündüzler boyu tefekkür etmeye başladı.

İbrahim Ethem bir gece tahtı üzerinde uyuyakalmıştı.

Aniden bir gurultu koptu ve irkilerek uyandı. Tavandan sesler geliyordu. Damda birisinin gezdiğini fark etti.

- Damdaki kimdir diye seslendi.
- Tanıdık biriyim devemi kaybettim onu arıyorum.
- Şaşkın adam, damda deve olur mu?
- Sen ALLAH u Tela'yı altın taht ve süslü elbiseler içinde olduğun halde arıyorsun da benim damda deve aramam mı tuhaf geliyor?

Bu hadisenin hikmetini anlayan sultan tacını ve kaftanını karşılaştığı bir çobanla değişti. İlahi aşk atasıyla dünya sultanlığını bir hırkaya değişmişti. İnzivaya çekildi ve aşk ateşiyle yanmaya başladı...

İbrahim Ethem Hazretlerinden:

Kalbiler 10 şey sebebiyle ölür:

- 1- ALLAH'ı bilip, hakkını ödememek
- 2- ALLAH'ın kitabını okuyup, hakkını ödememek, onunla amel etmemek
- 3- Şeytana düşmanlığı iddia edip, onu kendisine dost ve yâr edinmek
- 4- Resûlullah'a (SAV) muhabbetini iddia edip, onun izini ve sünnetini terk etmek
- 5- Cenneti sevdiğini iddia edip cennet için amel etmemek
- 6- Ateşten korktuğunu iddia edip, günahlardan sakınmamak
- 7- Ölümün hak olduğunu kabul etmek, fakat ona hiç hazırlık yapmamak
- 8- Başkasının ayıplarını görüp kendi ayıplarını görmemek
- 9- ALLAH'IN verdiği rızkı yiyip ona şükretmemek
- 10- Ölüleri defnedip ondan ibret almamak

Aşk öyle bir tufandır ki; uğradığı yerlerdeki han u mânian yıkar; padişahları derviş eder.”

İşte İbrahim Edhem Hazretleri...

Dillere destan olmuş Belh şehrinin hükümdarı. İlahî aşkla tutuşunca sarayı terk etti.

Niyazi Mısri Hazretleri, bunu kaleme alarak:

İbrahim Edhem'i derviş eden aşkıdır

Derdine düşenin tacı târ u mâr olur

Diye aşkın gücünü dile getirir.

"Aşk, saltanattan terk ettirir. Her şeyin sınırı vardır ama aşk sınır dinlemez. Zincirler koparır."

İnsanın sinesine ALLAH sevgisi düştüyse artık onun bütün hücreleri o sevgiyle tutuşur. Tacı, tahtı görmez. Saltanatı terk eder.

İbrahim Edhem Hazretleri, sarayı terk edince oğlu ve vezir-i vüzera peşine düştüler. Onu, bir ırmak kenarında dalgın ve mest halde gördüler. Dediler ki:

- Hünkârım! Saray sizi bekliyor. Biz, sizi götürmeye geldik.

İbrahim Edhem Hazretleri başını çevirdi:

- Beni hangi saraya davet ediyorsunuz, taştan kerpiçten yapılan saraya mı? Ben, şimdi gönül sarayına sultan oldum. O saray sizin olsun, dedi ve dönüp bakmadı bile.

"ALLAH, murat ettiği zaman birçok sebepler halk eder ve kulunu irşat eder. Kul ister padişah, ister sıradan bir insan olsun, fark etmez. Kulun kendisinde istidam-ı ezeli varsa ALLAH, verdiğini geri almaz. O, ortaya çıkar."

İbrahim-i Edhem "Kuddise Sirruh" hazretlerine sordular ki;

"ALLAHü Teala, "Ey kullarım! Benden isteyiniz! Kabul ederim, veririm" buyuruyor. Hâlbuki, istiyoruz, vermiyor?"

Cevap buyurdu ki;" ALLAHü teelayı çağırırsınız... O'na itaat etmezsiniz.

Peygamberini "sallallahü aleyhi ve sellem" tanırırsınız... O'na uymazsınız.

Kuran-ı Kerimi okursunuz... Gösterdiği yolda gitmezsiniz.

Cenab-ı Hakkın nimetlerinden faydelenirsiniz... O'na şükretmezsiniz.

Cennetin, ibadet edenler için olduğunu bilirsiniz... Hazırlıkta bulunmazsınız.

Cehennemi asiler için yarattığını bilirsiniz... Ondan sakınmazsınız.

Babalarınızın, dedelerinizin ne olduklarını görür.. İbret almazsınız.

Ayıbınıza bakmayıp, başkalarının ayıplarını araştırırsınız.

Böyle olan kimseler, üzerlerine taş yağmadığına, yere batmadıklarına, gökten ateş yağmadığına şükretsin!

x

Katkıda Bulunanlar:

“Daha ne isterler? Dualarının neticesi, yalnız bu olursa, yetmez mi ?”

(Yener Balta'dan 7.5.2010)

Bir gün İbrahim Edhem, Şakîk'e sormuş:

“Geçim hususunda düsturunuz nedir?”

Şakîk cevap vermiş;

“Bulursak şükrederiz, bulmazsak sabrederiz...”

İbrahim Edhem bunun üzerine:

“Belh'in köpekleri de sizin yaptığınızı yaparlar...”

deyince; Şakîk:

“Ya siz ne yaparsınız?..” demiş.

İbrahim Edhem de şöyle yanıt vermiş:

“Biz, bulduğumuzda dağıtırız, bulmadığımızda şükrederiz”.

Bilindiği gibi İbrahim Edhem Belh kentinin sultanlarındandı...

Ne var ki bu sultanın bir huyu vardı: Allah'ı arardı.

Bir gün yatağında yatarken, sarayın damından sesler duydu.

Yatağından kalkarak: “Hey oradakiler! Damda ne arıyorsunuz?” diye sordu.

Damdakiler yanıt verdi:

Devemiz kayboldu da...”

İbrahim Edhem darıldı:

“Damda deve aranır mı?”

Damdaki erenler yanıt verdi.

“Ya İbrahim Edhem, sarayda oturarak Allah aranır mı?”

İbrahim Edhem'in aklı başına geldi.
Gerçekten de Sarayda oturarak vuslata erilmezdi.

Malını mülkünü, tacını tahtını bıraktı,
Çulsuz çuvalsız sokaklara çıktı.

Bu yazıyı şimdilerin allamelerine aktarıyorum.
Çoklarının yatı, katı var,

Bir eli yağda, bir eli balda,
Şan şöhret, ün mevki avında,,,
Milyarlarca dolar karşılığında televizyonlarda...

İbrahim Edhem'den bir söz daha aktarıyorum:
Yemin ederim ki ben bu tür cahillerden korkuyorum...

Unutulmaz bir sözü daha vardır üstadın:
“Vahşi hayvandan kaçtığınız gibi câhil halktan kaçın...”

Cahillere haber anlatmak deveye hendek atlatmak gibidir.
Ne var ki gerçekleri de söylemek gerekir...
Av. Hayri Balta, 7.5.2010

ÖLDÜKTEN SONRA DİRİLMEK... 16

Ben söylemiyorum; Gazâlî söylüyor.
Bakalım Gazâlî ne söylüyor:

GAZÂLÎ (H. 455-505)

Gazâlî, **“İnsanlar uykudadırlar, öldükten sonra uyanacaklardır”** hadîsinin işaret ettiği uyanma işinin, ancak, böyle bir saf kalbin Allah tarafından uyandırılmış olmasıyla **ve daha dünyada mümkün olduğunu ileri sürmüştür.**

(ANA HATLARI İLE İSLAM TASAVVUFU TARİHİ. Prof Dr. Cavit Sunar. Diyanet Yayınları. 1978. s. 52)

Öldükten sonra dirilmeyi insanlara yanlış anlatmışlardır. Bütün dinlerde bu böyledir: İnsan ölecek, mezara girecek, sonra dirilecek, hesap verecek...

Ne var ki böyle bir anlayış din ve tıp ilmine aykırıdır. Ölen, kayan bir yıldız gibi kayıp gitmiştir. Toprağa karışmıştır. Ancak arkasında kalanların anılarında bıraktığı olumlu olumsuz izlenimlerle yaşar...

Eğer, olumlu davranışları yoğunsa; bu, "ÖLÜMSÜZLÜKLE" anılır. Böylece uzun süre insanların hafızalarında yaşar. Zamanla bu da kaybolur, tarihe karışır.

İnsanların öldükten sonra dirilecekleri inancı topluma; devletler, krallar, imparatorlar ve yöneticiler tarafından dayatılmıştır. Çünkü devletlere, yöneticilere öldükten sonra cennete gittiğine inanan şehitler gerektir. Şehitlik kavramı olmazsa asker kolay kolay ölüme gitmez. Devletler de, İmparatorlar da, Krallar da fetihlerde bulunamaz...

Bu kısa girişten sonra gelelim asıl konumuza. Gazali'nin de dediği gibi "öldükten sonra dirilmek" değişmeceli (mecazi) anlamlıdır ve altı çizili tümcede de belirtildiği gibi öldükten sonra dirilmek yaşarken söz konusudur.

İnsanın ölmesi demek; kötü davranışlardan sıyrılması, hırslarına gem vurması, nefsini temizlemesi anlamındadır. Böylece ortaya yepyeni bir insan çıkar.

Demek oluyor ki insan; kötülükten vazgeçecek iyiliğe yönelecek... Sade ve kanaatkâr bir yaşam sürdürecektir... Denle, edeple, erdemle dolu yepyeni bir insan olacak. Bu arada kendisini fikren ve ruhen geliştirerek, bilgisini artıracaktır...

İnsanın bu yeni oluşumuna "ÖLDÜKTEN SONRA DİRİLMEK" adı verilir. Bu demektir ki önce kötülüğe ölmek sonra iyiliğe dirilmek...

Kimi insan madde âlemini bırakmış mâna âlemine geçmiştir. Bu oluşum da, din ilminde, "Ölmeden önce ölmek" ve "Yeniden doğmak" diye adlandırılır.

Bu aşamadan sonra insan geçmişiyle hesaplaşmaya başlar. Geçmişte yaptığı yanlış davranışlar zaman zaman anılarında canlanır ve bu yanlış davranışlarının utancı ve cezasını çeker ki bunu da ahrette hesap verme,

Cehennem’de yanma denir.

Ne mutlu “Ölmeden önce ölenlere” ve “Yeniden doğanlara” ve de hesabını yaşarken verenlere ve yaşarken Hakk’a yürüyenlere...

Av. Hayri Balta, 16.5.2010

LEDÜN İLMİ 17

Tanrı’nın gölgesine giren insan bütün korkularından kurtulur ve ölümlerden korunur. Tanrı’nın vasıflarıyla nitelenir.

Tanrı ‘Hayyul Kayyum’ (Her zaman var olan ve zevalsiz olan) vasfına erişirsen; Tanrısal yaşama kavuşursun.

Ölüm seni uzaktan görünce ölür gider.

Önce sessiz ve sakin ol ki kimseler duymasın. Bu ledün ilmini altı bin yıl, isterse Nuh gibi uzun ömrün olsa da, medreselerde okusan da elde edemezsin.

Bir gün bir Tanrı ile olmak o bin yıl tahsil elde etmekten daha üstündür.

(Mak. M. 118; Chittick 103)

+

(Prof. Dr. Erkan TÜRKMEN. Şems-i Tebrizi’nin Öğretileri. NKM Yayınları. 3. Baskı. Ağustos 2009. s. 98)

+

Bu küçük alıntıda din ilmi ile ilgili açıklanması gereken kavramlar vardır. Bunları alta alta şöyle sıralayabiliriz:

1. **Ledün ilmi,**
2. **Tanrı’nın gölgesine girmek**
3. **Tanrısal hayata kavuşmak**
4. **Bir gün Tanrı ile bir olmak**

Bu kavramlar açıklığa kavuşturulmadan yukarıdaki paragraf anlaşılmaz.

1. Ledün ilmi: İlm-i ledün de denir. Tasavvuf Terimleri Sözlüğü’ne göre (Prof. Dr. Süleyman Uludağ) Allah’tan vasıtasız gelen bilgi, ilham...

Allah katından gelen ilim olarak tanımlanır. Tahsil yapmadan, çaba göstermeden, Allah tarafından vasıta olmaksızın kula öğretilen bilgi olarak da açıklanır... (Bkz.

s. 60 TASAVVUFÎ HİKMETLER. İbn Atâullah el-İskenderi. Kurtuba Kitap. Birinci Basım. Kasım 2009 s. 60)

2. Tanrı'nın gölgesine girmek: Bu kavramın da birkaç tanımı yapılabilir; ancak burada anlatılmak istenen akli başında bir din öğretmenin öğrencisi olarak öğütlenmektedir. Din öğretmeni ise; kutsal kitapları ezberleyip aktarmak değil, akıl, bilim, erdem, mantık, önsezi, sağduyu, mantık kurallarına göre din'i yaşayan kişi demektir.

3. Tanrısal hayata kavuşmak: Tanrısal yaşama kavuşmak ölümsüzlüğe erişmek anlamında kullanılmaktadır. Ölümsüzlük de din ilmine göre değişmeceli bir anlatımdır. Yoksa, ölümsüzlük, bir insanın ölmemesi demek değildir. Söz gelimi; İslam Peygamberi de kendisinin ölümsüzlüğünden söz eder ama "ölmeyeceğim" demez...

Okuyalım: **"Biz senden önce de hiçbir beşere ölümsüzlük vermedik. Şimdi sen ölürsen, onlar ebedi mi kalacaklar?" (K. 21/34)**

Burada İslam Peygamberine seslenen kendi iç benidir...

4. Bir gün Tanrı ile bir olmak: Bu kavram, 2. kavramla yakından ilgilidir. Allah yolcusunun aydınlanmış bir kişi ile dostluk kurması, ondan aşısı alması, ondan feyz alması bin yıllık tahsilden daha irşat edici bir anlamı vardır demek istiyor...

Artık yukarıdaki küçük paragrafta ne demek istediğini bir kere daha okuyunca rahatça anlayabiliriz.

Bir öğretmenden feyz ve hikmet alarak kendi iç benliğini temizlersen, hırstan, makamdan kurtulup kendini doğruluğa dürüstlüğe adarsan tanrının gölgesine girmiş olursun.

Bu demektir ki yaptığın doğru, dürüst, iyi davranışlar seni kötülükten kurtarır. Böylece tanrısal bir yaşama kavuşursun. Tanrısal bir yaşam demek de kaygısız, endişesiz, korkusuz, huzur ve güven içinde ekmeği bütün bir yaşam sürdürmek demektir.

Ancak bu ilm-i ledin'den kimseye söz etme. Çünkü anlamazlar; anlamadıkları için de başına iş açarlar. İyisi mi dilini tut. Bu sırrı layık olmayanlara verme... İsa bu konuda şöyle der:

"Mukaddes olanı köpeklere vermeyin ve incilerinizi domuzların önüne atmayın ki, onları ayakları altında

çığnemesinler ve dönüp sizi parçalamasınlar...” (İncil. Matta. 7/6)

Av. Hayri Balta, 24.5.2010

SABRIN SONU SELÂMETTİR 18

“Eğer bir kişi sıkıntılı anda gülebiliyorsa, geleceğin tatlı günlerini de hissedebiliyor, yani onun gözleri gelecekteki tatlı günleri görebiliyor demektir.

Sabır, geleceği iyi bilmek, sabırsızlık ise geleceği iyi bilmemekten ileri gelir.

Geleceğini bilen kişi safların önüne geçer.

Katır bir deveye sormuş, “Neden çoğu kez hep ben kervanın önünde giderim de sen hep arkadan gelirsin?”

Deve der ki, “Ben yokuşa vardığımda onun ardından neyin geleceğini bilirim çünkü benim başım yüksek, cesaretim yüce ve gözüm aydındır. Bir bakışta tepenin ardını, diğer bir bakışla ayağımın altını görebilirim”.

Burada deveden kastım sağlam bakışlı şeyhtir. Böyle bir kişi ile ne kadar çok oturursan o kadar ahlakından bir şeyler kaparsın. Hangi yöne yönelse sende olgunluk peyda olur. Sebze ye baksan sende tazelik ve canlılık belirir. Çünkü beraber olduğun kişi seni kendi dünyasına çeker. Bundandır ki Kuran’ı okumak gönlüne temizlik aktarır; zira Kuran peygamberler ve onların hallerinden bahseder. Onların halleri senin gönlüne yerleşir “ (Mak. M.109; Kon. 74-75). :

(Şems-i Tebrîzi’nin Öğretileri. Prof. Dr. Erkan Türkmen. NKM Yayınları. 3. Baskı. Ağustos 2009. s. 93–94)

+

Pirimiz Şems-i Tebriz-i sabrın önemini belirtiyor.

Sabrın önemi huzursuz bir ortamda belli olur. Diyelim haksız bir uygulama ile karşı karşıyasınız.. Bu huzursuz ortam uykularınızı haram etmektedir. Burada insanın yapması gereken bu huzursuz ortama kendisinin neden olup olmadığını araştırmasıdır.

Bu huzursuzluğun ortaya çıkmasında kendisinin rolü olmamışsa telaşa kapılmadan sonuna kadar hakkını aramalıdır. Hakkını aramamak, olayı iyiye yormak insanın sorumluluktan kaçması anlamına gelir. Hakkını sonuna

kadar aramalı, gerçeğin ortaya çıkması için elinden geleni yapmalıdır.

Bu çabası sonuncunda da huzursuzluk sürüp gidiyorsa artık yapacağı tek şey sabır kavramına sarılmaktır. Öfkelenmeden, telaşlanmadan olayın sonunu beklemekten başka yapacağı bir iş yoktur. Yani sabır...

Pirimiz Şems-i Tebriz-i ikinci olarak deve örneğini gösteriyor. Burada deveden kasıt ileriye gören öğretmendir. Aydın (arif) kişidir. İşte insanın, gerçeğe ulaşabilmesi için, muhakkak bir öğretmenin ahlaki, edebi eğitiminden geçmelidir.

Ancak bu öğretmen, eğitici; Şemsi Tebrizi'ye göre, sağlam bakışlı olmalıdır.

Nedir sağlam bakışlı olmak. Bir kere akılcı olması gerekir. Aklın önemini diğer bütün kavramlardan önceye alması gerekir... Sonra görüşleri bilime ve gerçeğe dayanmalıdır. Zahirî görüşlerin ve anlamların gerçek anlamını (derin anlamını) bilmeli ve gerçekleri görmelidir.

Böyle bir eğitici ve öğretici ile inip kalkan onun güzel ahlakını, edebini, erdemini özümsemeye başlar.

Şems-i Tebrizi'nin dediği gibi onun ahlakı ile edebi ile, erdemi ile özdeşleşir...

Akılcı, bilimsel, gerçekçi bir öğretmenin ahlakî, edebi ve erdemli eğitiminden geçmeyen kişiler yeniden doğuşa eremez. Kötü düşünce ve duygularını tasfiye edemez.

Bir eğitici ve öğreticisi olmayan kişiler bu dünyaya ham gelirler ve ham giderler...

Bütün dinlerin eğitim felsefesinin özü, özeti budur...

Av. Hayri Balta, 9.7.2010

HİKMET NEDİR?.. 19

Olgun bildiğimiz bir kişinin sıra dışı bir davranışı, ya da sözü, karşısında "Bu davranışını, ya da sözünü anlamadık ama; bundan bir hikmet vardır elbette!.." diyerek sabırla beklemeye başlarız.

Yapılan davranışın, söylenen sözün anlamadığımız, sonradan anlayabileceğimiz bir amacı ya da nedeni olduğunu kabulle sonucu sabırla beklemeye başlarız.

Anlamı derin olan sözlere de “Hikmetli Sözler” deriz. Dahası bu sözleri Hak Söz olarak kabul etmekten de çekinmeyiz...

Düşünen insanlarda, ariflerde, erenlerde, ermişlerde Hikmet sözcüğünün önemi büyüktür. Dahası arifler, erenler, ermişler; hikmetli söz söylemek için birbirleri ile yarışırılar sanki...

Bunların amacı daima insanlara yararlı olan sözler söylemek ve insanlara gerçeği anlatmaktır. İnsanların ortak beklentisi de budur zaten...

Aşağıda Mevlana'yı uyaran Şems'in hikmet hakkındaki sözlerini var. Hele bir bakalım:

Birisi Şems'ten hikmet hakkında bilgi istedi. Şems şunu söyledi, “Hikmet üç çeşittir:

- 1- Söyleyiş
- 2- Davranış
- 3- Görme (Didar).

Hikmet, alimlerin sözleri; abidlerin (ibadet edenlerin) davranışları ve arifleri görmektir.

Hikmet sahibi kendisine zıt gidenlere kızmaz ve kendine eziyet edenlere kin beslemez.

Beyazid-i Bestami'ye sordular:

“Sen hep su ve hava üzerindeymiş gibi yürüyorsun, bunun sebebi ne?”

Dedi ki,

“Kuru saman çöpü daima su üzerinde yüzer, kuşlar havada uçar, sihirbazlar Kaf Dağından Kaf Dağına uçup dururlar. Tanrı erleri ise O'ndan başka hiç bir şeye gönül vermeden bu dünyadan uçup giderler (Eflaki. 656).

Not: ‘**Hikmet**’ uygulama ile birlikte olan doğru ve mükemmel bilgi.

(Şems-i Tebrîzi'nin Öğretileri. Prof. Dr. Erkan Türkmen. NKM Yayınları. 3. Baskı. Ağustos 2009. s. 45)

Av. Hayri Balta, 31.8.2010

CEHALET DİZ BOYU... 20

Aşağıdaki yazıyı dikkatle okuyun.

Neler söylüyor bu adamlar; arifler, erenler, ermişler?..

Bu söylemler günümüz anlayışına uymayan söylemler.. Akıl alacak gibi değil.

Öyleyse bir daha okuyun, belki yeni bir anlayış doğar içinizde...

Yazı, boş şeyler söylemiyor. Anamlı şeyler söylüyor...

Eğer diyor huzur ve güven içinde yaşamak istiyorsan, yaşamdan tat almak istiyorsan, alnın ak, yüzün pak, başın dik olsun istiyorsan; arzudan, hırdan sınırlanman gerekir... Şan şeref peşinden koşmaktan vazgeçmelisin... Günlük gereksinimini kazandıktan sonra daha fazlası için çırpınma...

Bunun gibi şeyler söylüyor işte. Amaç yaşamdan tat alarak huzur ve güven içinde yaşamak...

Huzurun kaçtıktan sonra dünyayı kazanmışsın kaç para eder?...

İsa bu konuda şöyle der: “İnsan bütün dünyayı kazanıp da canından olursa, bunun kendisine ne yararı olur? İnsan kendi canına karşılık ne verebilir?” (Matta 16:26. Markos. 8/36. Luka. 9/25)

Şimdi aşağıda belirttiğim kitabı okumaya başlayalım...

Kitap baştan sona beni ve benim gibileri azarlıyor.

Bana ve benim gibilere açıkça CAHİL diyor.

“Her soruya yanıt veren, her gördüğünden bahseden ve her bildiğini anlatan bir kimse gördüğünde o şahsın cahil olduğunu anla!...” (Ataullah İskenderî Tasavvufî Hikmetler. Hikem-i Atâiyye Hazırlayan: Mustafa Kara Dergah Yayınları. Birinci Baskı 1990 s. 12)

Başkasını bilmem ama; tam, bana uyuyor. Ne diyelim bu da bizim günahımız kusurumuz olsun.

Bildiğimizi söylemeyelim de bu karanlıklar devam edip gitsin mi?

Neyse hele bir de siz okuyun bakalım. Size nasıl gelecek?

+

Talep şan değildir. Rız ol, şan da senin, nam da senin. Varlığını bilinmezlik toprağına göm. Gömülmeyen şey bitip yeşermez....

Dünya suretlerinin bulaştığı ayna nasıl parlar?

Huzura girmeden önce tevbe sularında yıkan.

Kader teneffüs ettiğin her nefeste seninle...

Eşyadan eşyaya seyahat edip durma.

Kendine uzaktan bakmayı öğren. Bir dolap beygirine benziyorsun: Öyle ahmak, öyle hüznü verici...

Hicret ve niyetin kimin için?

Bir gece yarısı uyandığında yatağından kalk, şöyle yıldızlara bir bak. Düşün!..

Değil mi ki içinde bulunduğün yer, konuştuğün kimse sana feyz vermiyor; terke mâni olan ne?

Ölüme ağlama.

Kalbe bak.

Hata ve isyan ile pişman, ibadet ve taat ile neşveli değilsen zaten ölüsün.

Nefsin karanlık orduları fevç fevç akıyorlar.

Zaman ve mekânı dolduran et kokusu. Metin ol...

Vadedilen bir şeyin vukubulmaması seni şüpheye sevketsin. Basiretine güven.

Dünya nimeti için zaaf haline düşersin. Ona doğru koşma. Şükür ipi elinde ya.

Her meseleye cevap veren, her gördüğünü kucaklayan, her bildiğini anlatan bir kimse mi gördün; derhal ondan uzaklaş.

Marifetin mukabili inkâr, ilmin mukabili cehalettir.

Melal içindesin.

Yoksul olduğunu düşünüyorsun.

Ne ki senden alınmıştır, o senin hayrındır.

İçindeki yoksulluğu hissediyor musun? İşte senin için en hayırlı vakit. Unutma, ihtiyaç mütemadidir..

(Ataullah İskenderî Tasavvufî Hikmetler. Hikem-i Atâiyye Hazırlayan: Mustafa Kara. Dergah Yayınları. Birinci Baskı 1990 Arka Kapak)

Av. Hayri Balta, 3.10.2010

ÖLÜ'DEN ÖLÜ'YE İLİM ALMAK... 21

Ölü'den ölü'ye ilim almak, ne demek?

Söyleyen de sıradan bir kişi değil. İslam evliyalarının ileri gelenlerinden Beyazıt-ı Bestami...

Bir parça din ilmi ile ilgilenen kişi Beyazıt-ı Bestami'yi bilir... Bilmenin ötesinde bilgisinin, ilminin önünde ceketini ilikleyerek saygı ile eğilir.

İşte bu din âlimi öyle bir söz etmiş ki; haydi çık çıkabilirsen işin içinden...

Ne demiş hele bir bakalım:

“Beyazıt-i Bestami zâhiri hocalara şöyle demiştir:

“Siz ilminizi ölüden ölüye aldınız; biz ise, diri (Hayy) ve ölümsüz (lâyemut) olan Allah’tan aldık...”

(ANA HATLARIYLA İSLAM TASAVVUFU TARİHİ. Prof Dr. Cavit Sunar. Diyanet Yayınları. 1978 s. 106.)

Önce şu Ölü’den Ölü’ye sözlerini açıklayalım...

Arif olanlar, derine dalanlar, erenler din ilmini ikiye ayırırlar. İlm-i nakil, ilm-i tahkik diye da adlandırırılar...

Arifler, erenler okuduklarının derin (gizli) anlamını anlamadan aktaranlara nakilci derler. Yani bunlar okuduklarını naklederler. İşte bunlara batını tasavvufçular Ölü der...

Bunlar kafalarını çalıştırmazlar, okuduklarının derin anlamını bilmezler. Okuduklarını kendi anlayışlarına göre anlamlandırırılar. İşte Beyazıt-ı bu durumdakilerin durumunu “ÖLÜ’DEN ÖLÜ’YE İLİM ALMAK” olarak ifade etmiştir.

Şimdi gelelim “DİRİ ve ÖLÜMSÜZ” olandan ilim almaya...

Burada öncelikle “DİRİ” olanı anlamalıyız.

Diri olan **sözler**; üzerinden uzun yıllar geçse de değerini yitirmeyen anlamlı sözlerdir.

Bu sözler değerini hiçbir zaman yitirmediği için ÖLÜMSÜZ olarak kabul edilir... Böylesine sözler yüce değerlerden sayıldığı için Allah kapsamı içine alınır.

Yoksa öyle, insanların hayallerinde yaratıp yaşattıkları gibi kişisel ve nesnel maddi bir varlık olarak Allah diye bir varlık yoktur. Böylesine bir anlayış Allah’ın kişileştirilmesi olur. Kişileştirilmiş bir varlık da diri ve ölümlü kabul edildiğine göre bir yerinin olması gerekir. Canlı ve diri olduğu için de beslenmesi gerekir... Bu ise din kitaplarındaki Allah tanımına uymadığı gibi akla, mantığa da sığmaz.....

Ya işte böyle, neler çıkıyor bir sözün altından başlayınca biraz düşünmeye...

İnsanda bulunan; akıl, mantık, önsezi, sağduyu ve vicdan gibi yüksek değerler yüce olduğu için Allah kapsamı içinde değerlendirilir.

Özetlersek Beyazıt-ı Bestami; biz ilmimizi, yüce değerlerden sayılan aklımızdan, mantığımızdan, önsezimizden, sağduyumuzdan ve vicdanımızdan alarak gerçeğe ulaşıyoruz... demek istiyor...

Bu kavramlar da, Yaratan'ın yaratılışımızda bize verdiği özelliklerdir...

Anlaşılması zor bir sözü biraz açabildikse ne mutlu bize...

Av. Hayri Balta, 15.10.2010

X

Sayın Balta,

Anlamak isteyeneye anlaşılması zor bir şey yoktur, yeter ki akıl ile algılamayı öğrenmiş olalım.

Yorumunuza yapılacak bir katkı da bulamıyorum.

Harika ifade etmişsiniz.

Ancak bir ilave yapmam gerekirse anlamak üzerine, yine inandıklarını söyleyenlere kitapları ne demiş bakalım.

+

Bakara Suresi: 44 İnsanlara hayırda erginliği/dürüstlüğü emredip de öz benliklerinizi unutuyor musunuz? Üstelik de Kitap'ı okuyup durmaktasınız. Hâlâ aklınızı kullanmayacak mısınız?

Bakara Suresi: 78 İçlerinde ümmî olanlar da vardır ki Kitap'ı bilmezler, sadece anlamını bilmeden okuyuşlar/hurafeler/hayal ve kuruntular bilirler. Onlar yalnız sanıya saplanırlar.

Nisa Suresi: 123 İş ne sizin kuruntularınızla/hurafelerinizle/anlamını bilmeden okuyuşlarınızla ne de Ehlikitap'ın kuruntuları/hurafeleri/anlamını bilmeden okuyuşlarıyla çözüdür. Kötülük yapan onunla cezalandırılır. Ve böyle biri, kendisi için Allah dışında ne bir dost bulur ne de bir yardımcı.

Nisa Suresi: 119 "Yemin olsun, onları sapıtıracam, onları kuruntulara/hurafelere/anlamını bilmeden okumaya mutlaka iteceğim. Onlara mutlaka emir vereceğim de davalarının kulaklarını yaracaklar; onlara muhakkak emredeceğim de Allah'ın yaratışını/yarattıklarını değiştirecekler." Kim Allah'ı bırakıp da şeytanı yandaş edinirse açık bir hüsrana kesinlikle yuvarlanmış olacaktır.

Nisa Suresi: 120 Şeytan, onlara söz verir, ümit verip

hayal kurdurur, hurafeye/anlamını bilmeden okumaya iter. Ama o, onlara bir aldanıştan başka hiçbir şey vaat etmez.

Sağlık dilekelerimle...

Ahmet Dursun, 15.10.2010

KONUŞAN KİTAP... 22

Hz. Ali; Şam'a gelip Muaviye'nin ordusu ile karşılaştığı zaman ordusuna şöyle demişti:

“Ey kavmim! Ben Allah'ın konuşan kitabıyım; onların mızraklarının ucuna taktıkları kitap (Kuran) sayfaları ise susan kitaptır. Onları hezimete uğrattın, sakın vazgeçip geri çekilmeyin!”

(ARİFLERİN Aynası. Mir'atül'I - Arifin. Sadrettin Konevi. Tercüme edenler: Dilâver Gürer, Betül Güçlü Ali Çoban Gelenek Yayıncılık. Birinci Basım. Şubat. 2010.s. 29)

+

Hz. Ali bu sözleri niçin söylemişti? Çünkü Muaviye, Kuran yapraklarını askerlerinin mızraklarının ucuna takmıştı. Ali'nin askerleri bu manzarayı görünce savaşa girmekten kaçınmıştı. Kuran yapraklarının atların ayakları altında çiğnenmesini kabul edemiyorlardı. İşte bunun üzerine Hz. Ali askerlerine:

“Ey kavmim! Ben Allah'ın konuşan kitabıyım; onların mızraklarının ucuna taktıkları kitap (Kuran) sayfaları ise susan kitaptır. Onları hezimete uğrattın, sakın vazgeçip geri çekilmeyin!”

Ali'nin bu sözleri ile iki kavramla karşılaşıyoruz. Susan Kitap, Konuşan Kitap...

Burada Susan Kitap denince bütün kutsal kitapları anlamak gerekiyor. Gerçekten bütün kutsal kitaplar gelişen ekonomik, toplumsal ve siyasal olaylar karşısında suskun kalmakta; toplumsal sorunlara çözüm getirememektedir.

Birkaç küçük örnek vermekle yetineceğim. Gerisini okuyucularım getirebilir. Örneğin hiçbir kutsal kitapta Kat Mülkiyeti Yasası, Kooperatifler Yasası, Köy Yasası, Trafik Yasası, Havaçılık yasaları yoktur. Bunlar ve diğer toplumsal yasalar Konuşan Kitap olan insanların oluşturduğu Büyük

Millet Meclisleri tarafından yapılmaktadır. Zamanla, gelişen toplumsal olaylar karşısında, bunlar da sessiz kalmakta, bu anayasalar da susan bir kitap olmakta ve Büyük Millet Meclisinde bulunan konuşan kitapların çalışmasına gereksinim duyulmaktadır...

Önemli olan Konuşan Kitap olan olgunlaşmış, bilge, bilgili ve erdemli insanlardır. Çünkü bunlar günümüzün sorunlarına yanıt verecek durumdadırlar.

İnsanlara yakışan Susan Kitaplara değil Konuşan Kitaplardan yararlanmalıdır. Zaman zaman da Susan Kitapları okuyarak ruhunu beslemeli ve kendisini erdeme yönelten, olgunlaştıran sözcükleri bulup yaşamına uygulamasıdır...

Av. Hayri Balta, 24.10.2010

+

Hayri Ağabey,

Önce sevgi...

Yasa insanın zavallılığını gösterirken Kutsal Metinler insana gerçeği, (ilkeleri) gösterir. Yasa durmadan değişir çünkü insanın günahkarlığı hiç son bulmaz ama KM bir gün günahın sona ereceği cennet yeryüzünde sonsuz yaşam vaat eder. Hangisini istersiniz? Güvenilmez, yarın değişen yasaları mı, sonsuz nimetler veren ve sizi gençleştirip diriltmeye istekli ve yeterli (yasalar size bu vaadi veremez!) Yüce Yaratıcımızı mı dinleyeceksiniz?

Ahmet Dursun ve sizin büyük hatanız şu ki sahte dinlerin hainliklerini Yaratıcı ile karıştırıyorsunuz! Bunu yapmayın bakın ne güzel gelişmeler olacak. Amacınızın bağcı dövmek olmadığının farkındayım ama feci şekilde ikiniz de yanılıyorsunuz.

Sevgi ve saygımız sonsuz.

Mustafa Dinçer, 24.10.2010

BAYRAM DUASI!.. 23

“Riya münafıklık, aldı yürüdü
Allah’ım hakiki imanı gönder!
Ortalığı küfür, zulüm bürüdü
Nolur bize aklı, iz’anı gönder!

Kur'an rafta durur, banttan okunur
Manasın söyleyen, nasıl dokunur
Din adamı derviş bile yutkunur
İmanın özünü, ihlâsı gönder!

Dini dinar olmuş, şehvete tapar
Biraz sıkıştırırsan, hedeften sapar
Dışı hoş ya, içi keneften kokar
Allah'ım samimi insanı gönder!

Menfaate kuldur zamane halkı
Vicdanı çürümüş, bozuk ahlakı
Pazarlık pahası, namus talakı
Akıllar uyuşmuş, irfanı gönder!

Öz yağı alınmış, ekşimiş ayran
ABD'ye uşak, AB'ye hayran
Papayla, papazla, Sümela bayram
Ayasofya mahzun, insafı gönder!

Kurtulmuş sanılır kiralık kukla
Gâvurlar oynatır gizli çubukla
Alakası yoktur halkla hukukla
Zulmün devranına iflası gönder!

Kalmadı ülkede, sulhu sükûnet
Eşkıyaya danışır, devlet hükümet
PKK'ya hürmet, aydına şiddet!...
Allah'ım zalime isyanı gönder!

Bir inkılâp lazım, hem de temelden
Adil bir düzeni, kurmak emelden
Mahrum kaldık cehdden, salih amelden
Taatı, takvayı, ihsanı gönder!"

+

Mili Çözüm Dergisi.. Şair-yazar Ali Çağlı

+

Genel görüntü böyle,

Yer yoktur başka söze...
Gelin hep birlikte
Amin diyelim biz de...
Av. Hayri Balta, 17.11.2010

İLÂHİ AŞK 24

a-**İlâhi aşk**: Müşahede ve tevhid ehli için,
b-**Akil aşk**: Arifler için.
c-**Ruhani aşk**: Aydınlar (havas) için,
d-**Tabii aşk**: Halk (avam) için,
e-**Behîmlî aşk**: Aşağılık kişiler (reziller) için söz konusudur.
(Ruzbi-han, Âbheru'l-âşikîn, s. 15)
(TASAVVUF TERİMLERİ SÖZLÜĞÜ. Prof. Dr. Süleyman
Uludağ. Marifet Yayınları İstanbul 1966 s. 61)

+

Sözlükler İlâhî Aşk'ı böyle tanımlar.
Ne var ki sözde âlimler,
İnsan aklını karıştırırlar.
Terimin anlaşılması için
Ellerinden geleni yaparlar...

Öncelikle bilmeniz gereken
Nedir bu ilâhi aşk denen...

Köşe başı fotoğrafçıları şipşak fotoğraf çeker.
İlk çıkan kartı göstererek: "Bu Şeytanisi!",
Bundan sonra "Rahmanisi" gelecek der....

Şeytanisine bakarsın çirkin bir görüntü, hayalet gibi...
Sonra gelen Rahmanisine bakarsın sanki bir melek gibi...

Yaşamda da bu böyledir.
Doğru ile yanlış, güzel ile çirkin, iyi ile kötü iç içedir...

Doğru, güzel, iyi olan davranışlara, kavramlara, varlıklara
ilâhi ad verilir...

Yanlış, çirkin, kötü olana ise ilâhi olmayan, şeytan adı
verilir...

Bütün davranışlarını doğruluk, dürüstlük, iyilik üzerine kuran,

Bu özellikleri yansıtanlar için salih amel sahipleri der Kuran...

Ne pahasına olursa olsun;
Doğruluktan, dürüstlükten,
Güzellikten, iyilikten şaşmayan...
Huzur ve güven içinde olur inan...

Bütün yaşamında olumluluğu yansıtan,
Bunu da bile bile Hak için yapan
Bil ki ilâhi aşka düşmüştür bu insan...

Bu tür insanlar ahlakı, erdemi, güzellikleri, iyilikleri kutsallaştırır.

İlahi olanın, kutsal olanın ipine yapışır.
İşte ilâhi aşk böyle yaşanır...

Yoksa öyle inzivaya çekilmekle,
Çöllere düşmekle,
Maldan mülkten vazgeçmekle,
Mekke'ye, Medine'ye gidip gelmekle
Dünyadan el etek çekmekle
İlâhi aşk yaşanmaz.
Böyle bir kafa ile değil Allah'a
Hiçbir yere varılmaz.

Önemli olan halkın içinde Hak'la yaşamak...
Ne olursa olsun; doğruluktan, dürüstlükten şaşmamak...

İşte ilâhi aşk budur...
Bu da yalnız erenlerde bulunur...

Zanna dayanan bir Allah'a aşık olmak,
Sanki göle yoğurt mayası çalmak...

Aşık olacaksan Hak'ka aşık olmak gerekir.

Bu nedenle Kuran'da::

“Çünkü Allah, Hak'kın ta kendisidir!” (K. 31/30)
denir...

Av. Hayri Balta, 9.12.2010

GERÇEKLER SÖYLENMELİDİR... 25

Baba Erenlerden Hasan Basri adında biri, demiş ki:

**“Allah, gerçeği halktan saklamayıp onlara açmayı
âlimlerin boynuna borç bilmiştir.”**

Ne güzel demiştir.

Elbette, bilgi paylaştıkça büyür.

Toplumlar bilgi ile bilimle önünü görür...

Sağlıklı toplumlar, bilgi ve bilim ışığında yürür...

Bunun içindir ki, gerçekler halka açıklanmalıdır.

Halk, bilgilendikçe ufku açılır...

Ne var ki yanlış bir inanış sonucu akıl, bilgi ve bilim
küçümsenmiştir.

Gerçeğe; akıl, bilgi, bilim yoluyla değil,

Din, iman, vahiy yoluyla varılır, denmiştir.

Bu söylemi esas alan mollalar,

Halka gerçekleri açıklayanların boynunu vurdular.

Boynunu vurmadıklarını toplumdaki dışladılar,

Gerçekleri söyleyenleri sürgünlerde yaşattılar...

Mollalara göre gerçek kutsal kitaplardadır.

Kutsal metinlerin dışına çıkanlar yaşatılmamalıdır.

Böylece Baba Erenlerin söylediği söz boşlukta
kalmaktadır.

Halka gerçekleri söyleyenlerle yıldızları bir türlü
barışmamaktadır...

Ne derlerse desinler,
Ne ederlerse etsinler,
Ne pahasına olursa olsun
Biz aydınların gerçekleri söyleyeceğini bilsinler...

Av. Hayri Balta 28.12.2010

x

Katkıda Bulunanlar:

1. Yener Balta,

Baba,

“Allah, gerçeği halktan saklamayıp onlara açmayı
âlimlerin boynuna borç bilmiştir.”

Ne güzel demiştir.

+

Allah, mana olarak vardır, madde olarak yoktur, o bir simgedir. İyi, güzel, doğru değerler bütünüdür dedikten sonra; yukarıda edilen cümlede, yine bir varlık olarak, bir insan olarak kullanılmış anlamı çıkıyor. Bu da bir çelişki olmuyor mu?

Teşekkürler yazın için,
Yener Balta, 28.12.2010

+

Sevgili Yener,

Eleştirin ne desen değer...

Allah, bu sözü nerede, kime söylemiştir?
Söylerken kim duymuştur, kim görmüştür?

Burada Allah simgesel bir anlatımdır.

Demek isteniyor ki;

Gerçeklerin gizlenmemesi, söylenmesi

Aklın, sağduyunun, mantığın gereğidir.

Bu da Allah kavramı ile ifade edilir...

Dediğin gibi Allah:

“Mana olarak vardır, madde olarak yoktur,

O bir simgedir. İyi, güzel, doğru değerler bütünüdür...”

Haklısın, yazıda Allah sözcüğünün karşısına ayraç içinde açıklama yapılması gerekirdi.

Örneğin;

“Allah (Akıl, bilim, gerçek gereği...) gerçeği halktan saklamayıp onlara açmayı âlimlerin boynuna borç bilmiştir.” denebilirdi...

Gözünden kaçmaması ne desen değer...

Bu açıklama yapılamazdı,

Gözüne çarpmasaydı eğer...

Av. Hayri Balta, 28.12.2010

+

2. Mustafa Dinçer:

Hayri Ağabey,

Önce Sevgi Saygı

Yanılıyorsunuz, Hayri Ağabey,

“Mollalara göre gerçek kutsal kitaplardadır.

Kutsal metinlerin dışına çıkanlar yaşatılmamalıdır.”

Bu sözünüzde yanılıyorsunuz. Mollalar, papazlar, hahamlar hiç bir zaman Kutsal Metinlere yönelmediler. Az miktardaki yönelmeleri işlerine geldiği kadardır. Tümü (Sahte dinler) kendi geleneklerini vurguladılar. Mesih de bir keresinde böylelerine “Siz de neden Allahın sözünü GELENEKLERİNİZLE bozuyorsunuz?” diye karşı çıkmıştı.

Lütfen SAHTE DİN GELENEKLERİ ile TANRININ BOZULMAMIŞ SAF SÖZÜNÜ karıştırmayalım.

Saygılar, sevgiler...

Mustafa Dinçer, 28.12.2010

İLAHÎ YAKINLIK... 26

İşte görüyorsunuz gazetelerin 3. sayfasını: Her gün ırza tecavüz, soygun, gasp, cinayet...

Değer yargısı kalmamış, buna denir din ilminde: Kıyamet...

Bütün bunlar insana yakışmayan eylemler,
Bu eylemlere insanı, bencil duygu ve düşünceleri iter.

Demek ki bu asırlar öncesinden beri böyle,
Bu nedenle erenler demiştir şöyle:

“Yeryüzündekini değil, gökteki şeyleri düşünün.”
(İncil. Koloselilere, 2/3)

(Kıssadan Hisseler, Sarkis Nersesoğlu, Gerçeğe Doğru Kitapları. s. 3)

Yeryüzündekiler dediği insana yakışmayan davranışlardır. İnsana yakışmayan davranışlar ise düşünmeden yapılanlardır.

Düşünmeden davranmak insanın kendisini bilmemesindedir.

Bunun için de insandan, önce kendisini bilip tanınması istenir.

Bu yüzden Ziya Ceren kitabında şöyle demiştir:

**“Tüm yaratılanlar benzerlerini yaratamazlar;
Ancak, yaratana ile, mânevi bir ilişki kurabilirler.
Böyle bir ilişki için insan önce kendini bilip
tanımalıdır.”**

(İLÂHÎ YAKINLIK, M. Ziya Ceren, 1988 İstanbul, s. 12)

Kendini bilip tanıyan insan,
Kaçınır kötü davranıştan...

Kendini bilen insan özeleştiri yapar,
Böyle bir insan kendini yargılar...
Hesap verir vicdanına,
Eyleminin olumlu olup olmadığına bakar...

Bunun için de şöyle denir:

“Yeryüzündekini değil, gökteki şeyleri düşünün.”

Bu demektir ki: Doğru dürüst, erdemli yaşamak gerekir...

Bu nedenle Yunus Emre şöyle demiştir:

**“Sen çıkarsan aradan,
Kalır seni yaradan...”**

Sen dediği insanın bencil duygularıdır.

İlahî yakınlık için de;
İnsan önce, bencillikten kurtulmalıdır.

İlâhî yakınlık dediği budur.

“Bize şah damarımızdan daha yakın olan Allah’la”
(K. 50/16; 56/85) İlâhî yakınlık böyle kurulur.

Av. Hayri Balta, 2.2.2011

HALLAÇ’IN ÖLDÜRÜLMESİNE NEDEN OLAN SÖZLERİ... 27

“Eğer Allah’ı tanımadınsa, en azından işaretlerini tanı. Ben o işaretim, ben Hakk’ım (ene’l-Hakk), çünkü ben Hakk vesilesiyle gerçekleşen ebedî bir hakikatim.

Dostlarım ve öğretmenlerim İblis ve Firavun’dur.

İblis cehennem ateşiyle tehdit edildi, ama vazgeçmedi.

Firavun denizde boğuldu, ama vazgeçmedi. Çünkü o kendisi ile Rabbi arasındaki hiçbir şeyi kabul etmeyecekti.

Ve ben her ne kadar öldürülsem ve ellerimle ayaklarım kesilse de vazgeçmeyeceğim.”

(TASAVVUF, Müslüman Mistiklere Toplu Bakış, A. J. Arberry, Çeviren: İbrahim İpeklikaya, GELENEKYAYINCILIK, Birinci Basım, Ocak 2004, s. 57)

+

Yukarıdaki satırlarda Hallaç-ı Mansur’un derisinin yüzülmesine neden olan sözleri var.

Bu sözler, günümüzde hemen hemen her batını tasavvufçu tarafından söylenmektedir. Halk da bu sözleri olgunlukla karşılamaktadır; çünkü yaratılan her varlık Hak’kın bir tezahürüdür; yani ondan bir işarettir. Hallaç da bunu belirtmek için “... **ben Hakk vesilesiyle gerçekleşen ebedî bir hakikatim.**” ve “**Ben ondan bir işaretim!..**” demiştir.

Ne var ki bu sözleri bilgisizlerce öldürülmesine neden olmuştur. Oysa bunlar günümüz hukukuna göre düşünce, inanç ve anlatım özgürlüğüne girer.

Burada Hallaç’ın şu sözü önemli olup üzerinde derin

derin düşünülmelidir: **“Dostlarım ve öğretmenlerim İblis ve Firavun’dur.”**

Bu sözlerden şu anlamı çıkarabiliriz. Dostlarım ve öğretmenlerim İblis ve Firavun’un davranışlarıdır; çünkü onların bu kötü davranış ve düşüncelerinden ders aldım; onların kötü yaşantılarını yaşamıma uygulamadım ve huzur buldum...

Böylece Hallaç, Allah’ı yüceltmektedir. Örnek de veriyor. Verdiği örnekte İblis; Allah’tan başka kimseye secde etmeyi kabul etmedi ve Firavun da kendi inancından vazgeçmedi ve Musa şeriatını kabul etmedi.

Zaten Kuran da bu konuda şöyle demektedir:

“Hakka yönelen bir kimse olarak yüzünü dine çevir. Allah’ın insanları üzerinde yarattığı fıtrata sımsıkı tutun. Allah’ın yaratmasında hiçbir değiştirme yoktur. İşte bu dosdoğru dindir. Fakat insanların çoğu bilmezler.” (K. 30/30)

Hallaç da bu ayet gereğince yaratılışın kendine verdiği inançla kendi inancını savundu. Düşünce ve inancı uğruna derisi yüzülerek de olsa ölmeye razı oldu... Bu razı oluşla ölümsüzlüğe kavuştu. Kendisinin derisini yüzenlerin adı sanı belli değil ama Hallaç İslam Tasavvufçuların piri oldu.

Bakınız, Hallaçtan yıllarca sonra yaşayan Ensarî bu gerçeği nasıl ifade ediyor:

“İlahî! Azametinin perdeleri arkasına gizlenen, böylece hiçbir gözün göremediği Rabbim! Ey İhtişamının mükemmelliğinde parlayan, böylece (mistiklerin) kalplerinin Efendisi olarak tanıdıkları Rabbim! Sen her yerde tezahür ederken, nasıl gizli olabilirsin, ya da her yerde hâzır ve nazır ve bizi gözlerken nasıl gaib olabilirsin?”

(TASAVVUF, Müslüman Mistiklere Toplu Bakış, A. J. Arberry, Çeviren: İbrahim İpeklikaya, GELENEKYAYINCILIK, Birinci Basım, Ocak 2004, s. 84)

Yaa işte böyle!.. Tarihte ne babayığitler gelmiş geçmiş ve inançları uğruna neleri göze almış ve böylece de Hak’kı (gerçeği...) yaşatmış...

Ruhları şad olsun!..

Av. Hayri Balta, 18.2.2011

HALLAÇ'IN SÖZLERİ... 28

Hallaç; “Öldürülmek üzere getirildiğinde, halkına döndü ve şu sözlerle sona eren bir dua yaptı: ‘Ve Senin kulların Senin dinin uğruna beni öldürmek ve böylece Senin rahmetini kazanmak için burada toplandılar, onları affet Ey Rabbim ve onlara merhamet et. Çünkü eğer onlara bana vahyettiğini vahyetmiş olsaydın, onlar bu yaptıklarını yapmayacaklardı ve eğer onlardan gizlendiğin kadar benden de gizlenseydin, bu felakete duçar olmayacaktım. Yaptığın ve dilediğin her şeyden razıyım’ olmuştur.”

(TASAVVUF, Müslüman Mistiklere Toplu Bakış, A. J. Arberry, Çeviren: İbrahim İpeklikaya, GELENEKYAYINCILIK, Birinci Basım, Ocak 2004, s. 84)

+

Hallaç'ın bu sözleri İncil'deki İsa'nın şu sözlerini getiriyor akla.

İsa da şöyle seslenmiştir: kendisini çarmıha germek için hazırlık yapanlara

“Baba, onları bağışla: Çünkü ne yaptıklarını bilmiyorlar.” (İncil, Luka, 23/34)

Evet! Cahiller, neyi niçin yaptıklarını bilmezler.
Onlar yeni görüşlere geçit vermezler.

Bu olayda Hallaç'ın şu sözleri yürek paralar:

“Eğer onlara, bana vahyettiğini vahyetmiş olsaydın...” diye açıklar.

Hallaç'ın din bilgisinin zayıf olduğu söylenebilir mi?

Bu durumda Hallaç'a: “Sana nasıl olur da vahiy gelir?” denir mi?

Çünkü bizim Allamelere göre yalnız Peygamberlere vahiy gelir...

Öyle ki allameler vahiy kapısını kapanmış olarak bilir...

Ne var ki Kuran'da şöyle denir:

“Allah kendi emriyle melekleri, kullarından dilediği

kimseye vahiy ile, ‘Benden başka tanrı olmadığına dair (kullarımı) uyarın ve benden korkun!’ diye gönderir.” (K. 16/2)

Demek ki Allah, yalnız Peygamberlere değil; dilediğine de vahiy gönderir.

Ayrıca Kuran’da Meryem’e de vahiy gönderildiğini söylenir....

Meryem, peygamber midir?

Yine Kuran’a göre Arı da vahiy alır...

Bu durumda bizim allamelerin sözleri havada kalır...

Bir önemli sözü daha var Hallaç’ın:

Cahillerden gizlendiğini söyler Allah’ın...

“Ey Allah’ım! Eğer onlardan gizlendiğin kadar benden de gizlenseydin, bu felakete duçar olmayacaktım.”

Şöyle demek istemektedir Hallaç:

Cahiller yüzünden yok olmayacak sana olan aşkım...

Anlayana sivri sinek saz.

Anlamayana davul zurna az...

Av. Hayri Balta, 12.3.2011

HALLAÇ-I MANSUR’UN DRAMI 29

Hallaç, düşünceli gözlerle nehre doğru bakmaya devam etti. Bir süre sonra yüzünü bana dönmeden konuşmaya başladı.

“Halk düşmanları sömürü düzenlerinin adına devlet derler. Bu soyutu tebaalarının üzerine keskin bir hançer gibi asarlar. Haristirler. Doymak bilmez ihtiraslarını, kurulu düzene karşı çıkanlara karşı darağaçlarıyla beslerler.”

O sırada cami imamı Gaffar öğle namazını kıldırmak üzere önümüzden geçiyordu. Şeyhimin son söylediklerini duymuş olmalı ki, bize doğru düşmanca bir bakış fırlattı. Hemen ardından da söylenmeye başladı.

“Sen hem din, hem devlet düşmanısın Hallaç. Bütün bunlar önce başvezir Hamid’in, onun vasıtasıyla da Halife’nin kulağına gidiyor. Pek yakında defterini dürecekler; merak etme...”

Buruşan yüzü çürük bir ceviz kabuğunu andırıyordu.

Şeyhim ona sadece güldü. Namaza gelen cemaat de şimdi etrafımızı bir yarım ay gibi kuşatmıştı.

İlahi bir sükûnetle, **“Taklit yoktur bende”** diye başladı şeyhim.

“Hep ileri doğru hamle yapan, asla gerilemeyen, yaratıcı düşüncenin içinde sürekli katlandığı, salt özgürlüğüyle maddi dünyaya hep tepeden bakan bir yürektir benimki.

Ben’i olmayan, ergin, yalnızca geldiği kaynağa bir an önce dönmek için çarpan bir yürek.

Cemaatin yobazları homurdanmaya başlamıştı. Şeyhim onların farkında bile değilmiş gibi sürdürdü konuşmasını.

“Sonunda beni öldürecekler. Bunu biliyorum. Ancak benim bildiğim şeyi sen ve senin gibiler asla bilmeyecek, Gaffar.”

İmam öylesine öfkelenmişti ki, yüzü her zamankinden daha çok kızarmıştı. Bu haliyle çatlayıp sularını etrafa saçacak olgun bir domatesi andırıyordu.

“İdamını en önden izleyeceğim kâfir” diye bağırdı.

ALLAH BENİM (En el Hak)

“İçinde Allah’tan başka hiçbir şey kalmayan mistik İslam şehidi Hallaç-ı Mansur’un evreni sarsan çılgınlığının romanı...”

(MEHMET CORAL, DK, 4. Baskı s. 50-51)

1- HALLAÇ- I MANSUR ÖGRETİS VE KARMATİLER 30

Mansur oğlu Hüseyin el - Hallaç (244 / 858 - 309 / 921) Fransız bilgin Louis Massignon tarafından kaleme alınmış ve incelenmiştir.

Hallaç’ın yasadığı Abbasi döneminde Bağdat yönetimini elinde bulunduran bağnaz İslam halifesi Muktedir ortalığı kasıp kavururken sarayında akil almaz derecede lüks yaşam sürmekteydi; binlerce kadın cariye, taze oğlanlar hizmetindeydi, üstelik, Bizans kökenli sevgilisi için üç yüz

bin Dinarlık takı hediye ederek takıyor ve görenlerin gözlerini kamaştırıyordu bu saray ihtişamı Diğer yandan halk sefalet içinde kıvranırken rüşvet ayyuka çıkıyor insanlar saraya karşı içerleniyordu. Karaborsa, tefecilik, soygunlar sıradan hale gelen normal yaşam biçimini almıştı. Daha doğrusu sistem ömrünü doldurmuş yıkılacağı günlerini bekliyor, halk ise adaletli bir düzenin gelmesini özlüyordu. Tam bu arada sofi önderi Cüneyd'e de ters düşen devrimci bir Sofi olan Hallaç düzene kafa tutuyordu.

Hallaç, İslam tarihinin en büyük İsrail suru sayılıyor ve kıyametler koparıyor etkileri on bir asırdır İslam dünyasına yayılıyor isyanlar baş gösteriyordu.

Bu isyanların en büyüğü başını zenci liderin çektiği el - Cezire ve Basra havalesinde köle olan Afrika kökenlilerin başlattığı Sahibuzzenc adı gecen Ali b. Muhammed isyanıdır (h. 255 miladi 869).

Rey kentinde doğan Sahibuzzenc Ali b. Muhammed ez-zenc (270 / 883) idam edilir. Bu zenci lider kararlı korkusuz ve acımasız kati yürekli, gözünü budaktan esirgemeyen mükemmel bir eylem adamıydı. Tedhişçi olması, kan dökmesini sevmesi, onun savaşçı olmasını seçkin hale getiriyor isyana önder yapıyordu. Birazda İsmail geleneğini bizlere hatırlatmaktadır. H. 249 da Bahrey'ne gidip daha bir süre sonra Irak'a dönerek h. 255 de isyanın başına geçmiştir.

Ehlibeyt soyundan geldiğini söylemesi tipik bir hakli etkileme kurnazlığını seçen bu şahıs, onu halkla bütünleştirmiş kutsal insan haline getirmiştir. Bu soydan gelme inanç geleneği, bölge halklarının tarihinde az rastlanılmış bir olay değildir ki, kendisinin Afrika kökenli olmasını bir kenara atmazsak. Ehlibeytlerin zulme tabi görülmesi, kellelerinin havada uçuşması ve sııklara takılıp ibreti alem diye sokaklarda dolaştırılması, bölgede kini artırarak devrimci isyanın mayasını oluşturmaktaydı. İktidarın İslami temsil etmesi karşısında böylesi bir muhalefet taktiği kaçınılmaz olmuştu.

Sahibuzzenc, köleleri çalıştıkları tarlaları işgale sevk ederek mülk sahiplenme büyüyle ezilmişliklerinden kurtararak köle ruhundan özgür insan ruhuna geçmesini sağlıyordu. O zaman da bu duygu ulvi nimetinden daha

çok cazibeli bir maddi kazanımdı, insanlara hayranlık kazandırıyor. Basra havalisinde muhtare adını verdiği bu yerler artık günümüz dilinde kurtarılmış bölgelerdi.

Zenci Bedevi ve Şii gruplarının önemli kesimini birleştirerek arkasına önemli bir kitle alan Sahibuzzenc, Abbasi iktidarına karşı direnisi birinci yılında Übüleyi düşürerek eline geçirdi. Zafer kazanmanın hızına hız katan ikinci kent Ahvaz diğeri izledi. İkinci yıl Basra'yı yağmalayan asiler Vasit'i de ele geçirince Abadan kenti kendiliğinden teslim olur. Altı ay savaşın sürdüğü iki grup sonrası düşman komutanı Ca'lan Sahip idam edildi. İkinci komutan olan Türk asilli Ebu Hilal ve dört bin kişilik ordusu bozguna uğrayarak diğeri kaderini paylaştı. Artık şans ve başarı İsyancı Sahip'in peşini bırakmayıp talih onun yüzünü güldürüyordu.

Zenciler h. 265 te Numaniye'yi ve arkasından Ramehürmüz Kürtlerin denetiminden alarak Merkez karargah Muhtare'nin gücünü pekiştirdi. Ne var ki bu yerel savaş taktiklerinin sonu düşman ordusunun düzenli birlikleri tarafından mercek altına alınmıştı. Halife Mutemid kardesi olan el - Muvaffak komutan olarak birliklerin başına görevlendirildi. Kesin bastırılması gereken talimatı alan bu komutan asi isyancıların üzerine olanca gücüyle yürüdü ve Sahibuzzenc'i 270 / 883'te ele geçirerek idam edip Bağdat sokaklarında cesedini dolaştırdı ibret - i alem diye. Zenciler, yenilgi sonunda bile dirençleri kırılmamıştı ve ölüm kalım savaşı sonucu, bütün hızıyla ikinci perdeye bıraktı. H. 282 yılına kadar süren ikinci dönem birinci dönemi kadar yıpratıcı olmadığını iddia eder Tabari. (1)

* 1 - Tarih 9/410 - 667 İbnül - Esir el- kamil f-it - tarih 7/205 - 413 Mes'udi 4/194 - 209

HALLAÇ ve İSYAN 31

Zenci isyanının (h. 255) de başladığını yukarıda yazmıştık, bu tarihlerde Hallaç'ın henüz 11 yaşlarda olduğu biliniyor. Bundan h. 260 yılında zamanın ünlü sofisi olan Sehl b. Abdullah et - Tüsteri (ölm. 283/896) den ders alan Hallaç, iki yıl kadar eğitimi devam ettirmiş. Daha sonra Basra'ya

geldiğinde Amr b. Osman el-Mekki (297/909)'nin yanında ders almaya devam ediyordu. Bu tarihler zenci isyanlarının zirveye çıktığı dönemlerdir. Abbasi Sultan'ının yaptığı ve onların hukukunun ruhani dünyayla hiç bir ilişkisinin olmadığını gören Hallaç'ı bir bilgi derinliği sarmış olmalı ve de mayalanma dönemidir. Onun düşüncelerinin Şiilikle hiç bir bağlantısı olmamasına rağmen Şii'ler ona büyük bir destek vermiştir. Buradaki destek Şii'lerin gördükleri zulmün kahredici acılarından dolayıdır, yoksa Şii'lerin etkisi ne olabilirdi ki? Kaldı ki bu yüce saygın bilgi adamının hiç bir öğretilerinde geçmiyor, geçmediği gibi Şii imamı liderlerden beklediği ilgiyi görmediği de iddia konusudur. Sadece Şii emekçi kesiminin bir kısmı destek vermiş ve Hallaç da bu desteği arkasına almıştır, ama, Karmati ve Fatimi desteği yüzde yüzdür.

KARAMATI - HALLAÇ SENTEZİ 32

Karmati öğretisinin ideolojik şekillenmesi tamamıyla kabuk içinde gizli bir özdür, bu gize Alevilikte SIR denmektedir. SIR, korunma amacıyla bilimsel felsefi çekirdekleri dini terminolojik kelimeler kavramıyla kabuk şeklinde örtmekten başka bir şey değildir. Tarihsel tecrübeler bu taktiksel prensibi doğrulmuş ve günümüze kadar getirmişlerdir. İslam kaynakları Karmatiliğe akıl almaz şekilde yalan söyleyerek çarpıtıp saldırmışlardır. Bu saldırı "firak - i dalle" (sapık gruplar) söylemi her ne kadar aşağılama amacı ile söylenmişse de onun felsefi mirasına da hırsızlık yaparak çaktırmadan sahip çıkarak öğretilerinden yararlanmışlardır. İbn Arabi İ.S. (1165/ 1240) bunlardan sadece birisidir. Kendisi Endülüs uygarlığı dönemi İspanyanın Mursie şehrinde doğmuş ve Sam'da ölmüştür. Onların beyanlarını ve haksiz yargılarını özetle anlatıp yargılayacağız. İslaman önemli simalarından diğer birisi ise, Gazali (ölm. 557/111).

Prof. Yasar Nuri Öztürk'e göre, Karmatiler, "baldırı çıplak taifesi" değil, tam aksine; erdem, ahlak, ve fikir üreten bilginler adamlarıdır. (2)

Taberi (ölm. 310/922) ise daha farklı bir yaklaşımla Karmatiliği İslam'ın bir ekolu olarak yorumlar. (3)

Karmatiler adını karmati kurucu olan Hamdan b. Es'as el Karmat isimli önderden almıştır. Öğretilerini "Ihvanussafa Risalaları "(Resailu Ihvani's Safa) adli eserde bütünleştirmişlerdir. Karmati muhalefet hareketinin Zenc isyanıyla doğrudan bir bağlantısının kanıtı olarak Küfe'deki Sahibuzzenc ile Karmat görüşmesi tarihe Taberi tarafından not düşülmüştür. (4)

Karmati öğretisinin derinliği ve örgütlenme ilkelerinin gizliliği öylesine kati ve disiplinliydi ki onun tarihini yazanların ve okuyucuların akıllarına durgunluk vermekteydi. Bu gizlilik örgüt geleneği Babai ve Simavnalı ve daha sonra Massonluk gibi örgütlerde ve Alamut kalesi direniş örgütü lideri. Hasan Sabah örgütünde de etkisini göstermiştir.

Karmatilikte ve Alevilikteki ve İsmaili'likteki Ali soyundan gelme olayının gerçek nedeni İslam devlet egemenliğini yıkmak için kitlelilerin etkisi altında kaldığı İslam nüfuzuna hitap ederek halife döngüsünü taktiksel olarak kışkırtmak ve kendi lehine kullanmak, bu taktik oldukça zeki ve zekice olduğu kadar da onlara ağır darbe vurduğu su götürmez gerçektir.

Karmatiler'de Ali soyundan gelmenin sadece araç olduğunu ve tarifini de şöyle yapmaktadırlar; Karmati öğretisine göre I mamet, cesedi bir intikal değildir, imamet bir tefhiz (ruhsal - düşünsel ideolojik şekillenme) olayıdır ki her soydan her bir coğrafyadaki insana tekabül edebilir. Bu düşünce Alevilik öğretisinde geçen "Belimden düşen değil yolundan giden bendendir" söylemiyle örtüşmektedir. Soy değil huy'dur buradaki vurgu. İnsanın ebetteki huy denen karakterine şekil veren düşünce, aklın; duygular üzerindeki tahakkümsel fenomenidir.

Karmatilerde ki öğreti insani olan militanlara verilen isim ise Dai'liktir. Yaşadığımız tarihleri incelediğimizde Filo-sofi, sofi (sufi) ve Teo-sofi kavramlarını ve içeriklerini anlamakta güçlük çekmeyiz. Bugünkü çağda teorisyen anlamına gelir aynı zamanda Pir olarak kendi misyonunu izhar eder.

Karmati ideolojik dünyasını batini - zahiri kavramları bilgi derinliği açısından o dönemde fevkalade önem arz eder. Batınlık, insanın kendi ic dünya görüşünü, aynı zamanda ruhani dünyasını kendi öğretileri temelinde kavramlaştırır.

Zahirilik ise insanın yaşamında cemali zuhur halidir. İbn Arabi bu konuyu celali - cemel i olarak açıklar ve kurnazca Karmati öğretilerini İbn Sina'nın Yunan öğretilerini kendi düşüncesiymiş gösterdiği gibi, o da kendisinin ki olduğunu ilan eder.

Karmatilik tümüyle Yunan felsefesi olup kendisine İslam dini motivasyonu sekline büründürmüştür. Bunun diyalektik bakış acısı olduğunu düşünerek o günkü ruhani dünyanın kendi toplumlarına Maya - hamur şeklinde teorinin politikleşmiş biçimini verdiğini görürüz.

Bu tarihlerde kendi içersinde zamanla ideolojik ayrışmalarını da yakından izleyen tarihçiler Gulat-i Sia'yi (aşırı Sia) sapma olarak eleştirdiklerini söylerler. Karmatiliğin ideologu olarak ibrelerin bir kişiyi göstermediğini doğrulayan tarihçiler bu iddia'nın kanıtı olarak da Hamdan el - Karmat, Hüseyin el - Ahvazi, Meymun el - Kaddah isimlerinin bile şaibeli olduklarına vurgu yaparlar. Bu isimlerin gerçek olup olmadığı tartışmalıdır, diye eklerler.

Peki neden böylesi bir belirsizlik mevcuttur? Karmati örgütlenmesi o kadar gizli esasları vardı ki çoğu zaman bile içine girenler Dai'nin kim olduğunu bilmek ve anlamakta güçlük çekiyordu. Bu sadece illegalitenin deşifre olmamasının önüne geçilmesini önlemek amacıyla disiplin kuralıydı. Bu önlem İhvan Risaleler adlı ana öğreti için de geçerli olup "tarihin bilinmezleri" diye gizliliğe erişilmesin diye mistik bir havaya soktukları olgusu bilincimize çarpmaktadır.

Örgütlenmenin, istihbaratın gizlilik esasları akıllara durgunluk verecek derecede müthiş olduğuyla yetineceğiz. Dailer (davetçiler, Karmat mübelligler) halk arasında sadece kod isimleriydi. Haberleşmelerin Cifir (şifre) halinde özel numaralanmış harflerle vasıtalandırıldığını günümüzde ki haliyle parola - şifre sistemi olarak varlığını devam ettirmektedir. Kaynakların belgesi olarak sunulan lider Abdullah b. Meymun el Kaddaf' ta mevcut görüldüğünü söyler.

Gizlilik esasları; bilgideki derinlik, sözdeki doğruluk, şahsiyetteki ağırlık, insanda ki asalet vasıfları, halk kitlelilerini etkileyerek hayranlık verirken; askeri disiplin, gözü peklik gözünü kırpmadan ateş içerisine atan ve onun

üzerinde yürüyen Hasan Sabbah'ın fedailerini hatırlatan cüretli çıkışlar bir diyardan diyara yayılmakta olup düşmanı dehşete düşürüyordu. Abbasi halifesi Me'mun bu esen kasırganın gücünü fark ettikçe saklanacak delik arıyor ve saray istihbarat şeflerini toparlayıp bu belanın estiği noktayı keşfetmek istiyordu. Artık kaleler bir biri ardına düştükçe halife deliye dönüyordu ve bir kıvılcım parladı aniden canavar halifenin kafasında onları kandırmak kurnazlığı yer eder, Hasan b. Musa Tirmizi adli bir Karmati taraftarını saraya davet eder kendisinden sonra Hilafete geçmesi için Ehli-beyitten bir uygun bir zat önermesini ister. Halife, ufkunun genişlemesi için bazı Kuran ayetlerinin sembolik anlamlarını çözmesi için Hasan b. Musa'dan bir ricada bulundu. Hasan bu konunun ehli olan dai'nin bileceğini kendisinin bu bilgiye kadir olmadığını izah ederek Halifenin merakını giderir. Halife ise, and içerek kendisini İmam'ın (dai) bilgisinin kollarına atacağını kendisinde sonra saraya Halife için onu atayacağını söz verir görünür. Hasan b. Musa gaza gelerek halifeye inanır ve bu önemli haberi İmam'a iletceğini anlatacağını söz vererek büyük bir sevinçle Saray'dan ayrılır ve yola çıkar. Hasan b. Musa, uygun zamanda Karmatilerin lideri olan İmama halifeyle arasında gecen bu görüşmeyi anlatır. İmam'ın bu haber üzerine yüzünü alaycı şekilde bir gülümseme alır ve Hasan'a der ki: "Oğlum sen gayesine ulaşmak için her türlü yola baş vuran bir canavar zalime nasıl inanırsın, bu oyunlar daha önce bize karşı defalarca oynandı, git sen tekrar gizli imamı bulamadığını ve başarısız olduğu söyle..."

Hasan, görüşünde ısrar eder Halifenin doğru sözlerine kanaat getirdiğine vurgu yapar. İmam, Hasan'ın böylesi bir aldatici bir tezgaha inanması karşısında ki saflığa karşı su öneriyi sundu: "Peki oğlum, madem ki inanıyorsun Halifenin söylediklerine git ona de ki aradığınız gizli imam benim. Eğer doğruluğuna getirdiğin söze sadıksa seni saygıyla karşılayıp Halifeliğe aday gösterecektir. Ondan sonrasını düşünürüz..."

Hasan, Saray'a varır varmaz Halife beklediği bilgi geldi diye sevinçle Hasan'ı kucaklayıp yanına oturttu. Hasan, Halife'den sözlerine sadık kalabilmesi için yeniden yemin etmesini istedi güvence olarak, gizli imam'ın kendisi

olduğunu söylemesi karşısında Halifenin sevinçle ışılan yüzünün yerini korkunç bir gergin tuhaf bir hal aldığını gören Hasan nihayet gerçeği sezdi.

Halife Me'mun derhal cellatları çağırıp Hasan'ın idamını istedi. Bunun üzerine Hasan: "Allah benim imamımdan razı olsun. Seni nasıl da tanıdım! Şükürler olsun ki, sana güvenim, o büyük imamın adını ve yerini sana bildirmeme sebep olmadı." (5)

Me'mun, aldatıldığını anladı. Ve Hasan el Tirmizi, saflığının cezasını başıyla ödedi. (6)

Karmatilerin, ilk merkezi 278/890'daki Vasit' tir. Burada Darül - Hicre adıyla Karmatilerin ilk karargahı oluşturulur. Bu merkezden sağa sola propaganda militanları olan Dai'ler gönderilirdi, aynı zamanda yönetilen isyanların anakarar gahı durumundaydı.

İkinci önemli merkezlerden olan Bahreyn ve Halic bölgesinde oluşturulmuş ve komutanlığına Ebu Said el-Cennabi (ölm.301/913) getirilmiştir. Bu komutan aynı zamanda İmam olmasının yanında askeri yeteneklerinin kati kurallarına son derece bağlıydı, bağlı olduğu kadar acımasızlığıyla tarihe önemli bir not düşmüştür.

(2) Y. Nuri Öztürk Hallaç-i Mansur ve Eseri Yeni boyut yayınları sayfa 32

(3) Tarih, 10/25

(4) Tarih Taberi 10/27

(5) Y. Nuri Öztürk Hallaç-i Mansur ve Eseri Yeni boyut yayınları sayfa 37

(6) Galip 208 - 211

X

2- HALLAÇ - I MANSUR ÖGRETİSİ VE KARMATİLER 33

Din-i iman-i namaz-i hacc-i erkan-i zeka

Bahs-i da'vi şeriat kamu güftar nedir?

İlm-i Kuran Hadis-i va'zla ders

Cümle alem bir mani imiş bunca tekrar nedir?

İlm-i tehvid okuyan medresenin ilmini okumaz

Gör gel ravzada ol sirri ile esrar nedir?

Sözünü bilene cümle hakikattir sözden anlayana

Özünü bilmeyene cümle bir güftar nedir?
Nesimi

Karmati Kuran eksenli bir düşünce sistemi geliştirmiş gibi görünse de bu taktiksel bir anlayışın ürünü olmakla birlikte kendi özünü Kuran'la kamufle etmektedir. Yer yer onun dogma anlayışının temelinde dinamik korkunç gökyüzüne savrulan her bir parçasına, elini gözlerinin üstüne siper ederek güneşe karşı bakar ve savrulan her bir parçasını gülererek seyreder. Karmatilik Kurani gönül işi temelinde işlevsiz hale getirir peygamberliğin yerine ise Veli'liği oturtturur.

Onun Kamil insan ve insanın Veli'lik derecesine ulaşması için nefsi kötülükleri yenerek bireysel çıkarıcılığı asarak yeni insan tipini ortaya koymaktır ve bu amacı gütmektir.

Tanrı'nın insan cemali'ne tecelli etmesi olarak algılanan bu teorik anlayış Hallaç-i Mansur'da "en- el hak" diye kendini dışa vurur.

Onun içindir ki, Halife Müstencid Billah (ölüm. 544/1150) ibn Sina (ölm. 428/1037 Ihvan Risale'lerini yaktırmış ve ona karşı savaş başlatmıştır.

Karmati Dai'ler çok iyi bir eğitimde geçirildikleri ve eğitimlerini Darulhikme denen medreselerde gördükleri söylenir. Kitap okuma işi topluca gruplar halinde olur ve tartışılıp sohbet edilir ve bu gruplara da "mecalis" adı verilir. Konuşulan konular tamamıyla felsefeye tekabül bilgi hikmetiydi. Bu meclisler beşerli gruplar haline ayrılır ve görevlendirilirlerdi:

- * Büyük seçkin ve dostlar için
- * Devlet yöneticileri için
- * Sıradan insanlar ve yolcular için
- * Kadınlar için
- * Saraylı kadın adayları için

Karmatilerde mal mülk edinme sadece teçizat ve kılıç üzerineydi ondan ibaretti. Onun dışında mülk edinebilmek geleneğe aykırı olduğu gibi aynı zamanda yasaktı. Her bölgede yiyecek ve gıda maddeleri dağıtan komiteler görevliydi. Bu komiteler 3'er kişilik Dai'lerden oluşurdu. Dağıtım esnasında yoksullar ihmal edilmez, hamile

kadınların hakkı iki nefse sahip oldukları düşünöldüğü için iki pay verilirdi.

Finans kaynakları ve dağılımı

* Tüm sosyal kurumlar (işçi, çiftçi, zanaatkar ve tüccarlar) bütçeden destek görürlerdi.

* Zekat, fitre dışında her ay 1 Dinar olarak ayda vergi alınırdı. Bu toplanan paralar kamu hizmetinde çalışan sosyal faaliyetler ve kalkınma için sınaı dallarında kullanılırdı.

* Bilim ve eğitim harcamaları bu bütçeden karşılanırdı.

* Toplum bireyleri arasındaki ayrıcalıklar kaldırılarak eşit hale sokulur ve barış diyalogla sağlanırdı ve kardeşlik esas alınırdı.

* Kadın ile erkek arasında cinsiyet ayrımı yapılmadan eşitlik sağlanır üretimde ve yönetimde eşit statü korunurdu.

* Toplum bireyleri arasında sözleşme haline gelen Karmati dışındaki toplumlara karşı SIR'ların ifşa edilmemesi esastı.

Karmati yönetimini oluşturan kadro sıralaması

El-İhvani, el Ruhama (Seçkin iyilik sever insanlar)

15-30 yas arası; öğretiyi ve measi kavramaya eğilimli kadro adayları

El-İhvan, el-Fudala (erdemli kardeşler)

30-40 yas arası; Hikmeti kavrayan ve seçkin ekip şefleri adayları.

Muallim ve Mukarreb (insanın en üst mertebesine ulaşmış Veli ve öğretmenler)

50 yaşın üstündeki, yaş ve baş olgunluğu münasebetiyle kendini bilgiye keşiflere veren alimlerdir.

Hiyerarşik sıralaması

İmam: Tanrıdan sonra gelen ilhamlı erendir.

Hüccet: İmama bağlı ve ona tabidir.

Zülmassa: ilmi emen kişi olup hüccete tabidir.

Ed-Dai el-Ekber: Seçkin sıradan insandır.

Ed-Dai el-Me'zun: Karmati örgütçüsü ve tayin edicisi davetçi.

Mükabil: Mezun Dai'lere hizmet eden kişi.

Mümin: Dai'nin korumasında olan en alt taraftar. (10)

Karmat, kelimesinin etimolojisi olarak Keramet söz kökeninden geldiği kanaatine vararak Kemal'e ermenin

ikinci doğumla gerçekleştiğini görmekteyiz. Hicap (perde) bir maddeden öte bir şey değildir, bu perde kalktığında kişiyi asan kozmik zihinsel şuura erilir ki ikinci doğum olarak mümkündür deyip bu olguyu açıklamakta. Bu doğum olayı fikirsel doğuştan cesedi doğuş değil. Ve Yunusun dediği "Ben"dir.

Beni bende demen bende değilim bir ben vardır bende benden içeru... dur.

Kemal erişmenin adı ikinci doğum olduğuna göre onun önündeki 5 müstebit engel vardır. Beş negatif engel şunlardır:

Gök, tabiat, yasalar, devlet, ihtiyaç ve zaruret. Bu müstebitlerden kurtulmanın yolunun ibadetten geçtiğini öğretir.

Karmatilerin egemenliğinin sonu h. 4. yüzyılın sonlarına doğru Abbasi saldırıları karşısında, Fatımi'lerle aralarının açılmasıyla ikinci düşman cephesinin patlak vermesi yaşamlarının acili sonunu hazırladı. Fatımi komutan Ca'fer b. Fellağ tarafından h.360 Şam'ın işgali onların kötü kaderi oldu. Ele gecen bütün Karmatiler en ağır işkencelere tabi tutularak korkunç şekilde idam edildiler. İşte Hallaç, bu ağır işkenceyle öldürülenlerin kaderini paylasan üstatlardan birisidir.

Taberi, Karmatilerin hücrelerinden alınarak parça parça doğranılarak halka teşhir edildiğini ve koro halinde sokaklarda tekbir getirdiklerini yazmaktadır. (11)

Bu tekbir olayını Maraş katliamında ve Sivas katliamında esefle izledik ve İslımdan nefret ediyoruz .Bu baş belası İslam adeta yedi başlı çatal ağızlı bir ejderhadır ve başı ezilmedikçe aydınlığın yüzü görülmeyecektir.

Hallaç-Karmati İlişkisi

Bütün bu yazılanlardan sonra okuyucu Hallaç üstadımızın Karmati ile ilişkisini daha açık net şekilde bir şekilde isteyecektir. Bu son derece haklı bir istek olması yanında doğallığını kabul edeceğiz. Kitap yakma, insan doğrama kültürüne sahip olan İslam egemen sınıflarının ve genel kültürünün geriliğini düşünecek olursak belgeleri tahrip ettiklerini rahatlıkla söyledikten sonra, okuyucunun isteklerinin karşılanması için yazacaklarımızın, belgeden

öte yorum bilimsel irdeleme olacaktır.

Karmatilerin yaşadığı bölgede büyük katliamlar yaşanmış ve İslaman doğuşu itibariyle devlet oluşu akıllara su soruyu getirip insani uyarıyor: peki Din'in doğasına aykırı değil mi devlet?

Mutlaka bu soruya cevabımız evet olacaktır. Din bir dünyevi sorunu değildir. Bu nedenle Hallaç'ın bir sufi olduğunu düşünecek olursak, başına gelenlerin kabul edilemeyecek kadar vahşiyat olduğunu söyleyeceğiz.

Hallaç'ın ismi karşıtlar tarafından, "Karmati Papazı" olarak anılır. Papaz kelimesini bir tarafa bırakırsak, eğitim aldığı sufilerden Sehl b. Abdullah et - Tüsteri (ölm. 283/896) den ders alan Hallaç, iki yıl kadar eğitimine devam ettirmiş. Daha sonra Basra'ya geldiğinde Amr b. Osman el-Mekki (297/909)'nin yanında ders aldığını söylemiştik. Bu nedenle ömrünün ileri ki dönemimde kendisini geliştirip öğretmenlerini aştığını da mantıklı olarak kabul ediyoruz. İnsanın kendisini geliştirmesi ve derinleşmesi gayet doğal bir sonuçtur. Hallaç'ın, Karmati örgencisi olduğunu bilmekle birlikte Hacerülesved'in sökülmesi ve hacci adaylarına saldırımları da başka bir gerçek olduğuna göre; Karmati olmaması için şaşılacak bir şey yoktur. Kendisi ölürken bile yeniden doğacağını ve insanın bir Hak olduğunu kendi cümlesiyle "en el- hak" sözü betimleyerek ifade etmiştir. Bu şu anlama geliyor; Tanrı insan görünüşünde tecelli olur. Bu görüş İslam inancına tümüyle aykırıdır.

Alevilikte: İnsan Tanrıdır, Tanrı ise ölümsüz insandır. Söylemiyle örtüşür. Evet karmati öğretisi günümüz Aleviliğidir.

Hallaç'ı sahiplenen bir takım Şii gruplar olmasına rağmen Y. Nuri Öztürk'te Türklere yakın olduğunu iyi ilişkilerine dayandırıyor ve devam ediyor: Hallaç, Türklere son derece iyi geçinen, onların İslamlaşması için büyük çilelere katlanan bir mistik tebliğcidir. Hatta Hallaç Türklere ihtida babası sayılır.

Baska yerde ise yazdıkları şu cümleden ibarettir: "Bir noktanın daha altını çizmek istiyoruz: Abbasi yönetiminin, Karmatiliğin en zorlayıcı döneminde Türkleri bir tür "koruyucu ve kollayıcı" rolüyle devreye soktuğu ve onlara

bir çok imkanı cömertçe sunduğu bilinmektedir. Bir askeri unsur olarak Türkler, elde ettikleri imkanlar arasına Abbasi yönetimince sağlanan bazı toprakları da katabilmişlerdir. Bu durum, Abbasileri baş düşman bilen Karmatilerin Türklere iyi gözle bakmamalarına yol açmıştır.

O kadar komik bir iddia ki kendisini bir araştırmacı olarak beğenmediği İbn Arabi'nin durumundan daha kötü ve gülünç hale getiriyor. Türklerin Karmatilerle savaşını yazan kendisidir, nasıl oluyor da Hallaç hakkında bu iddia'ya sahip olur onu kitabında görmek mümkün değil. T.C.nin bir memuru olması ve resmi tezi savunması halinde kendisini anlamamak hiç de zor değil. Üstelik TV'lerde tencere - tabak pazarlarken Turan Dursun gibi kişinin kaderine de bir not düşelim. Hiç boşuna İbn Arabi ve Gazali'yi eleştirmesin, haksizdir.

Kaldı ki Selçuklular dönemine baktığımızda İsmaili hareketi olan Alamutlular Nizami ül- mülk'ün gönderdiği Türk akıncıları karşısında görmüş bir çırpıda dağıtıp komutanla birlikte bayrağı da kaptırarak yığınla askeri esir vererek götün götün geri kaçarak bozguna uğramış.

Durup dururken Hallaç, neden Karmati yapmamış da Türkleri Müslüman yapmak istemiş(!)? Bu Türkiye de at gözlüğü takan aydınlarda görülen tek bir örnek değildir.

Olaya ırkçılık mantığıyla bakmak düpe düz ortaçağ anlayışıdır. Bu elbise Alevilere giydirilmek isteniyor bize, biz de bu elbisenin bize çok dar geldiğini majestelere belirtmek isteriz

Alevilik, İrkların değil Kırkların yoludur.

Fransız yazar ve araştırmacı Massignon'a göre, Hallaç'ta Helenistik kültürü izlerinin mevcut olup, İslami düşünce Esmâül Hüsnâ dışına taşmıştır. Hallaç'ın kullandığı namus kavramını da Grekce Nomos'dan gelmektedir diye vurgu yapar. Bu Yunan izlerinin etkisini Tavasi'nin son bölümünde (logos) gördüğünü izah eder. Hakk kavramını ise Aristo ve Platon eserlerinden etkilendiğini münevver şekilde mantıklı olarak inceler ayakları üzerine diker. (12)

Hallaç'ın bu kültürü Sabbi olan Sabit b. Kurra'dan (ölm. 332/943) tecrübe edindiğinin de göze çarptığını açıklık getirir ve Ebu Bekr er-Razi'yi de (ölm. 320/932) buna ekler. (13)

Bununla birlikte Halac'a üstat diye hitap ettiği er-Razi'nin el- Havi adlı eserine dayandırarak anar. Bir başka araştırmacı ve tarihçi olan Mez'de, gnostisizm (İrfancılık)'le bağıını kurarak bu tezi pekiştirir.

HALLAÇ'TA YAŞAM KAYNAĞI 34

Hallaç'ın yaşam rengini aldığı ve cengini ilahileştirdiği ilham kaynağı gücünün başlıca nedenlerinden birisi tekstil işçisinin oğlu olmasıdır. Bu sınıfsal köken onun gövdesinin dal budak olmasını sağlamış adeta Judas Baum gibi türlü türlü çiçekler açması karşısında, o güneş ısınlarının altında seyrine dalanların bakışına hayranlık kazandırmıştır. O, 244/858 yılında Beyza yakından Tur kasabasında doğmuş, Mazdek inancını taşıyan dedenin torunudur. Hallaç'ı bize aktaran İslamcı yazarlar mutlaka ki onun Kur'anı okuduğunu ve ezberlediğini anlatacaklar biz bunun doğru olmadığını söylemleriyle çeliştiğini okuyucular huzurunda anlatacağız. Onun sınıfsal kökeninin Hallaç (14) olması dedesinin Mazdek olması ve Yunan filosofinin etkileri bize neleri okuyup okumadığının ip uçlarını verir. O kadar farklı yazılar yazılmıştır ki, adeta Halac'a haksızlık yapılarak ikinci kez bir başka asırlarda idam edilip bu sefer başı sokaklarda tekbirlerle gezdirilip ifşa edilmemiş tersine yazıları ve ölümsüz eserlerine tecavüz edilmiştir. İncancına sahip olan dedesinin adı Muhamma'dır. (15)

Hallaç ve diğer derin kişilerin derinliğinin ölçüleri başlıca kaynağı daha küçük yaşta belirlenmiş kitapların ezbere okutulmasındandır. Bu konular Yahudi bilim adamlarının neden fazlalığı üzerine bir sohbetle bilincime çarpmaktadır.

Bir Sigmun Freud, Karl Marx ve Einstein ve daha nice örneğini vereceğimiz Jeniler ve bilim adamlarının kökeni Yahudi'dir. İnsanın Yahudi kökeninden gelmesinin nedeni irki değildir ve kalıtım olayı olarak da yorumlanamaz. Sadece Yahudilerin inançlarına göre daha çocukları 5 yaşında iken aileleri Tevratı ezbere öğretirler. Bu eylem ve teşvik çocuğun beyninin training'ini geliştirip düşünce kapasitesinin hacmini doğrudan etkilemektedir. Bunu bir Hindistanlı da yapsa aynı gelişme onlarda da görülür.

Gelelim Mansur'un mitolojik eylemine İslamcı yazarlar göre dinleyelim. Hallaç üç ziyaretten ilkinin gerçekleştirdiği Mekke yolculuğu sırasında köle ayaklanmalarının ayak sesleri ve kılıçların şakırtısı gökleri fethediyordu. Hallaç kendisini dini eğitime ve edebiyata, felsefeye vermiş kendisini geliştirmiş artık ruhunu miraca yükseltmek sevdasındadır. Biz bu sözü eylem olarak algılıyoruz ve meydan okuma olarak ekliyoruz.

Mekkeye gelişinin h. 270 yılında tarihi Bağdad satırlarında su tarihi izlenimler nakledilmiştir: Ebu Yakup Nehr-recuri (ölm.330/941) eserinde söyle anlatmaktadır: Mekke'ye ilk gelişinde Kabe'nin sahnında oturuyordu. Bir yıl müddetle oturduğu yerden sadece abdest (yıkınmak) almak ve tavaf etmek için ayrılmıştır. Ne güneşe aldırıyordu ne de yağmura. Her yatsı vakti yanına bir çörekle bir testi su konuyordu. Bir çöreğin dörtte biriyle bir kaç yudum su alıyor kalanını geri çeviriyordu.

Bu çileli yaşam ve perhiz hem görenleri şaşkına çeviriyor hem de insanların dünyasını alt üst eden çarpıcı eylem olarak meydan okumak olarak karıştılarına yansiyordu. Bu eylem kıyametin koparacağına belirtileri olmalı ki, İbrahim b. Seyban söyle anlatıyor: Üstadım Ebu Osman el-Magribi (ölm.299/911) ile birlikte Amr b. Osman el-Mekki'ye gitmiştik. Konuşma sırasında Ebu Kubeys tepesindeki bir gençten söz edildi. Biz oradan ayrılınca hemen Ebu Kubeys'e çıktık. Öğlen sıcağıydı. Taşın üstüne oturmuş bir gençle karşılaştık. Alnından akan terler taşta dökülüyordu. Arkadaşım bu manzarayı görünce bana: "Hadi gidelim" diye işaret etti. Vadiye indiğimizde söyle dedi: Ömrün vefa ederse su adamın başına neler geleceğini görürsün. Oturmuş Allahla ahmakça sabır yarısı yapıyor. Allah ona, tahammül edemeyeceği bir bela mutlaka verecektir. Bu gencin Hallaç olduğunu örgendik. (16)

Hallaçın, bu demonstratif eylemi seyircileri etkilemiş sevenlerini büyüleyip, düşmanlarını ise kine boğmuştur. Pir Sultan da olduğu gibi onun da son anında dostları düşman safına geçerek, "her dostlukta düşmanlık yeşerir ama her düşmanlıkta dostluk yeşermez" sözünü tarihi olarak doğrular. Yine şükredelim ki Pir Sultana taş yerine

gül atmışlar ama Hallaç'ın talihi daha acıdır, başını sırtına takarak dolaştırmışlardır. Hallaç büyük ihtimalle göklerinin derinliklerine bakışlarını iterek çevresindekilere şiirlerini ve felsefi sözlerini seçici kelimelerle beyan etmiştir. O belagatli ve sözlerin zarafeti onu ölümsüzleştirmiştir.

Feleğinoynadığı oyunabakinki Hallaçın öğretmenlerinden olan Amir b.Osman el-Mekki ve en zor günlerde imdadına koştuğu Cüneyd el-Bagdadi karşı saflara geçmişti. Hallaç artık zamanın kaldırmadığı aymazlığın karşısında hocalarından göbek bağına keserek tarihin unutulmaz bilgini sıfatına erişerek doğumunu sağlamıştır. Kamil Mustafa es-Seyb'in deyimiyile : "Artık Hallaç sadece kendi benliğine güvenip dayanacak asamaya girmiş bulunuyordu."

Biz bu cümleyi söyle ifade edeceğiz; "Hallaç, içini kurtların kemirip boşalttığı bastonlara değil de kendi içindeki güçlü inanca dayanarak yolunu yürümüştür."

Bu yol, hak yoludur. Hak insanın kendi aklının ve vicdanının sarsılmaz gücü olan adaletin ta kendisidir. O yolları yürüyen Nesimi ve Pir Sultan'ı büyük bir şükranla anıyoruz.

(10) Veli, 65

(11) Aktaran Y. Nuri Öztürk. Sayfa 54

(12) Passion 1/242- 243

(13) Buradaki ünlü doktorlar Muktedir dönemimde saray tabipleridir.

(14) Hallaç: Yün ve pamuk temizlenmesi ve egretilmesi ve boyanmasıdır.

(15) Passion1/54-55, 139

(16) Massignondan aktaran Y. Nuri S.70

xxx

HALLAÇ'IN İŞKENCE YILLARI 35

Yıllar önce su soru aklıma gelmişti çocukluğumda; "İslam dini Yahudi'lere neden düşmandır?" diye. Bu sorunun cevabı da aynı sonraki yıllarda kafamda şekillendi. Zıt gibi görünen bazı olayların çoğu zaman aynı benzerlikleri taşıdığını görüyoruz. Tevrat'ın kopyası olan Kuran bu düşmanlıkları yaparken kendi ilham kaynağını "imha" etmek istiyor bu

teпкиyle. Bu kadar benzerlikler tesadüf olamaz olmadığı gibi Muhammed'in bu dini bilgileri kimden aldığı da biliniyor. Bu benzerliklerden yola çıkarak Mansur tarihin ender bir unsuru olamadığı İsa'nın çarmıha gerilişinde de görüyoruz. İsa'nın, Yahudi bağnaz tutuculuğuna karşı oynadığı rol neyse Hallaç'ın oynadığı rol da oydu.

Talihin kötü cilvesine bakın ki Hallaç gelecekteki ölümü üzerine su anlamlı açıklamayı yapmış: "Benim ölümüm İsa dini üzerine olacaktır." Hallaç, ölümü üzerine toplanan Müslümanlara ölümüyle alay ederek, hoş gelmiş sefa gelmiş dercesine su sözü sarf ediyordu: "Öldürün beni ey Müslümanlar! Kanım size helaldir. Öldürün beni ki siz mücahit olasınız, ben de şehit olayım."

Ve büyük benzerlikle İsa'nın çarmıha gerilişinde ki su sözü Hallaç ta söylemiştir: "Ey rabbim! Herkesi bağışlayıp affet! Herkesi affet ama beni bağışlama. Bana, sen nasıl istersen öyle muamele et!" (17)

Hallaç, takip edildiğini anladığı andan itibaren saklanmaya baslar h. 301 yılında Sus'taki yerinde bir kadın tarafından ihbar edilir ve Ebul Hasan Ali b. Ahmet er- Rasibi adli komutan Hallaç'ı yakalar düşmanı olan Hallaç'ı yakalar düşmanı olan Vasit valisi Hamid b. Abbas'a teslim eder.

Hallaç'ın büyük babası Muhamma bir Mazdek olunca Hallaç'ın ondan etkilenmemesi mümkün değildir, bu nedenle Türk yazar olan Yasar Nuri her nedense bunu es gederek alakası olmayan bir Türklüğe illada yamamak çabasını gösteriyor. Mazdeklik kaldı ki son derece adaletli ve derin felsefe taşıyan yüce bir öğretiydi. Kıssaca bir özetle buna vurgu yapacağım:

Nitekim Roma imparatorluğu Commodus'un bile girdiği bu din, Hıristiyanlıkla V. yüzyıla kadar başarıyla savaşmıştır. Bütün dinleri birleştirerek bütün insanlığı tek ülküde toplamayı deneyen İranlı Mani'nin (216-276) etkili Maniseizmiyle birlikte tüm İran felsefesi, belli belli bir kaba toplumculuk karakteri göstermektedir. Özellikle I.S. V. ve IX. Yüzyıllarda eylemsel alana sıçrayan İran toplumculuğunun ana temaları insan eşitliği ve mal ortaklığıdır.V. yüzyılın sonlarına doğru ortaya çıkan Zerdüşd din adamı Mazdek'le 816 yılında Mazdek kalıntılarının başına geçerek Babekiye

mezhebini kuran Babek, bu düşünceleri savunarak eylemsel başarılar kazanmışlardır. Nizamulmülk Siyasetname adlı yapıtında şöyle demektedir:

“Mazdek, mal arasında ortaktır, diyordu. Çünkü insanlar, Tanrı'nın kulları ve Ademin çocuklarıdır. Her biri ihtiyacına göre ötekinin malını kullanmalı ve hiç kimse bu haktan yoksun kalmamalıdır. Herkes malca eşit olmalıdır. Mazdek in bu sözleri üzerine herkes malini ortaklığa koymuştu... Mazdek dürüldükten sonra karısı Hurreme binti kade, adamıyla birlikte Medayin'den kaçtı. Rey kasabasına giderek halkı kocasının yoluna çağırdı. Peşine takılanlara Hurrem-din adi verildi... Hurrem-dinliler her yana dağıldılar ve her kentte başka ad aldılar, her yerde baş kaldırdılar. Batiniler onlarla birlikte oldu çünkü her iki mezhebin asli birdir.” (18)

Burada kültürü veya dini bir ırkın üstün yan olarak göstereceksek (ki yanlış bir anlayıştır) Arap ırkının malumu olan İslam ve Zerdüşt dini'nin diğer malumu olan İran ırkının üstünlüğü göze çarpacaktır. Haliyle Türkçülere övünecekleri zırnık bile kalmıyor.

HALLAÇ ve GERİLDİĞİ HAÇ 36

Hallaç, tutuklanıp deve üstünde sakalı traş edilmiş olarak yola çıkarıldı. Koltuklarının altından Hac'a bağlanmış şekilde, yarlı gövdeye sahip iri yarı bir adam olarak Bagdat'a vardığında ana cadde üzerinde dizilmiş Müslümanlar kalabalık halinde bekliyorlardı. Şehirde fısıltı halinde dolasan sessizliğin hüküm sürdüğü ve rüzgarın tek bir yaprağı kıpırdatmadığı o anda bir fırtınanın koptuğu görüldü sanki. Sağında solunda develerle sarılmış muhafız askerlerin arasında bir deve ve muhafızlar uzaklarda göze çarpıyordu.

Yolun daralıp uzaklarda kesiştiği yer olan ufuktan gelen bu kabile görülmeye başladığında bir çığlık koptu sanki. Öküz gibi öğüren bir sesle kara sakallı bir Müslüman bas bas bağırmaya başladı: “İşte Karmati Papazi, görmek isteyenler gelsin ortaya!” dediğinde, diğer canilerden tekbir sesleri yükselmeye başladı “Allahu ekber!” diye.

Hallaç, yaklaştıkça büyüyen iri yapılı bedeni uzaklardan seçilmeye başladı. Bu kabile grubu arasında Hallaç dimdik

durup ve gözlerini gökyüzünün derinliklerine dikmiş bakıyor ve dudakları arasında hecelediği etkili sözlerini, bir ok misali havada dans ettirip düşmanlarının kalbine saplıyordu

Şehrin her bir yerinde değişik alanlarda günlerce ağaca asılarak teshir edildi. Bu teshir sonucu akabinde hapishane hayatı başladı. Tam tamına 8 yıl 7ay 8 gün.

Hallaç'ın, karizmatik kişiliği ve bilgisinin derinliği, sözlerinin doğruluğu hapishane hayatındayken bile düşmanlarının kimi zaman hayranlığını kazanırken onları aynı zamanda çileden çıkarıyordu.

Hallaç tutuklandığı andan itibaren hemen idam edilmemesinin belirli nedenleri var idi. Bu nedenlerin başlıcasın oluşturan güvenlik sorunu ile abluka altında oldukları gerçeğiydi. Fatimiler ve Karmatiler gün be gün Abbasilerin etrafındaki çemberi daraltmaktaydı. Böylesi bir idamin kendileri için büyük bir tehlike olacağını fark ettikleri anda diplomatik bir koz olarak bu kartı ellerinde tuttular. Hallaç'ın tutuklandığı yıl İskenderiye'yi işgal eden Fatimiler'dir.

Daha sonra Tunus'a kadar uzanan Fatimi zaferleri Bağdat'ı çileden çıkarıyordu adeta. Bu arada Karmatilerin Basra'ya girdiklerini de hatırlatmakta yarar var. Daha doğrusu Hallaç'ın idam edilmesi risklerinden bir tanesi de iç karışıklıklar kaygısı idi.

Hapishane hayatı sanıldığından da ziyade daha iyi bir etki yaptığı söyleniyor. Kısacası bu hapishane yaşamı üniversite rolü yapmış ve kendisini daha üst seviyeye taşıyacak bilgiye erişmesini sağlamış, "Kitabu't - Tavasın" adli eseriyle kendisini günümüze taşımıştır. Es-Siyasetu ve'l Hulefa adli eseri zamanın Halifesi olan Muktedire öğüt olarak sunulmuştur.

Ali b. İsa'nın kitaplığından çıkan Hallaç'ın eserlerinden diğeri ise; "Tuhfetu'l-Umera fi Tarihi'l-Vüzare" adli yapittir.

Ayrıca sanığın kaçmaması için çok iyi eğitimden geçirilmiş korumalar da dahil onlarca hapishanenin değiştirilmesi bile çarpıcı bir gelişmedir Abbasilerin lehine. Hatta bir keresinde Hallaç'ı küçük düşürmek için bir kızı anlaşmalı olarak cezaevine sokarak kendisini tecavüz etmek üzere üzerine abandığını ve ani uyanışı ile fark ettiğini, bunun

üzerine Hallaç'ın, "Seni namaz için uyandırmaya gelmişim!" komplosunu iftira ile tertiplemiş kıza söylemişlerdir. Kaldı ki Hallaç'ın bu tarihte 65 yaşında olduğu iddia ediliyor.

Hallaç'ın bir diğer özelliği ise İ.S 216-276 yıllarında yasayan Partli Mani' ye benzerliği idi. Hallaçta dini ve felsefi bilgisi dışında hekimlik mesleği olduğu söylenmekte ayrıca Halife Muktedir'e hapishanedeyken tedavi konusunda yardımcı olduğu ilave edilmekte.

Mani ile Hallaç'ın bu benzerliği nedenini biraz irdelersek ikisinin de Zerdüşt geleneğinin etkisini görebiliriz. Kaldı ki büyükbaba olan Muhamma bir Mazdek'ti. Bir insan düşünün ki kuşaktan kuşağa süre gelen inancının izini taşımadan bir çırpıda onun etkisinden kurtulsun. Araştırmacılar bu konuda taraflı bakarak Hallaç'ın bu yönünü inkar edip vurgu yapmazlar. Amaç Hallaç'ı Arap ve Türk yapmak gayretidir. Hallaç, insanlığın merkezini oluşturan anadan üryan ırk elbisesini soyunmuş bir dehadır.

Hallaç idam edilmeden önce dostlarından Ahmet b. Ata ile "Hallaç'ın hizmetçisi" namıyla tanınan Şakir'in de ustası aleyhinde konuşmadığı gerekçesiyle boynu uçurularak öldürülmüştür.

Öyle ağır sistematik bir işkence uygulandı ki Hallaç'a, adeta TC nin bugünkü işkencesini aratmayacak türden bir işkenceydi. Onu görüşmeciler önüne çıkarırken sacını sakalını yolarak görüştürüyorlardı. Bu işkence metodu, sanığı manevi olarak ruhen çökertmek amacını taşıırken, moral değerlerini alt üst ederek kendisini ayakta tutan iç dayanaklarını tümüyle tahrip etmekte.

"Hallaç, son 5 ay içinde, sadık dostları olan Ahmet b. Ata ile sufi bilgin İbn Hafif dışında hiç kimse ile görüştürülüyordu. Ancak Hamid zaman zaman Hallaç'ı, bir araya getirdiği bazı insanların önüne çıkarıp rezil etmekten geri kalmıyordu. Bu durumlarda Hallaç, saç - sakalı çok küçültücü şekilde yolunup, toplananlar önüne çıkartılıyordu." (19)

HALLAÇ'TA ÇİLECİLİK 37

Hallaç, ilk olarak yemeden içmeden kendini dünya nimetlerinden muaf tutmak ve için çileli yaşamı ile ortaya

çıkılmış. Kendisini bilgi olarak birinci aşamada donatıp hitap adamı olarak kitle karşısında eylem yapmıştır. Bu Çile yaşamının tarihte Mansur'la başlamadığına dikkat çekerek bir alıntıyı okuyucunun bilgisine sunacağız: Çilecilik; (Os. Züht, Zühdü takva; Riyazed, Zühdiyye, Zahitlik, Keşişlik; Fr. Ascetisme, Al. Asketlik, Ing. Ascetizm; It. Ascetismo)

Tinsel benliğini yüceltmek için tensel benliğini yok etmeye yönelen işlemlerin tümü.. Yunanca idman anlamında askesiz sözcüğünden türetilmiştir. Törebilimsel anlamda, dünya zevklerini küçümseme temeline dayanan bir ahlak öğretisidir. Gizemcilikte çilecilik üç aşamada gerçekleşir: Bilgisizlerin çileciliği din bakımından haram sayılanlardan, bilgisizlerin çileciliği yeterinden fazla olanlardan, ermişlerin çileciliği Tanrı'dan gayri her şeyden vazgeçmektir. Dinsel alanda çoğu delilerin ermiş sayılması, çilecilerin kendilerine acı çektirme işi deliliğe vardırılmalarından ötürüdür. Çilecilik deyimi ilkin antik çağ Yunanlılarınca kullanılmıştır. Özellikle kini'ler aşırı çileciydiler. Hint Brahmacılığı ve Budacılığı da çilecilik öğelerine dayanır. Hıristiyanlığın ilk çağlarında çöllerde tek başlarına yaşayan tarik-i dünya (dünyayı terk eden)'ler çileci keşişlerdi. Hıristiyan aleminde ortaçağda da Katolik kilisesinden umut kesip içlerine kapanan Hıristiyanlar çileciliğe sığınmışlardır. İslam gizemciliğindeyse çilecilik çok yaygındır ve birçok tarikatların temel ögesidir. İslam tarikatlarının çoğuna çile sınavında başarı kazanarak girilir, bilgiye erişmenin ilk adımı da çile çekmektir. İlkelerde de çile törenleri (Fr. Les rites ascetiques) yaygındır. Örneğin Avustralya ilkelerinde gençler dinsel yaşama girebilmek için ormana çekilirler, oruç tutarlar ve hiç kimseyle konuşmazlar, uykularını gittikçe kısıtlarlar. Bütün bu çilecilerin amacı doğal kişiliği yok ederek insansal kişilikle yeniden doğmaktır: Topluma besin sağlayabilmek başka toplumlarla dövüşebilmek için gençlerin güçlü ve dayanıklı olmaları gerekmektedir. Çileciliğin temelinde bu gibi nedenlerde yatar. Toplumbilimci Durkheim, ilkelerin genellikle acıyı kutsal saydıklarını, bir örgeni acıtmanın o örgene kutsallık sağladığına inandıklarını yazmaktadır. Les Formes Elementaris de la Vie Religieuse (1912) adlı yapıtında şöyle der: "Oysa acının kutsallık verdiği inancı yeni dinlere

özgü sayılır. Kuskusuz, tarih boyunca acı çeşitli biçimlere bürünmüştür. Örneğin Hıristiyan acının ruhu temizlediğine, yücelttiğine inanır. İlkel Avustralyalı bedeni etkilediğine, yaşam gücünü artırdığına saç ve sakalları gürleştirdiğine, kasları sertleştirdiğine inanır. Her iki inançta acının, insanın bedensel tinsel gücünü artırdığı temelinde birleşmektedirler. (20)

(17) Passion 1/68

(18) O. Hançerlioğlu

(19) Aktaran Yasar Nuri S. 88

(20) O. Hançerlioğlu

İSLAM'IN "YOLDAŞ" LARI ("REFİK" LERİ): KARMAİLER 38

Erken dönemlerden itibaren Mevâlîler, Şîîler, Haricîler, Mutezilîler, Horasanlılar, Hürremîler, Zenciler, İsmailîler, Karmaîler gibi isyan hareketlerinin yatağının işte bu "ıpıssız yaşayanlar, kimsesiz köyler, yıkık damlar" olduğunu görüyoruz. Sosyal hayat boşluk kabul etmez; İslam'ın imparatorluklarla birlikte ortaya çıkan müreffeh yüzüne karşılık, öteki yüzünün de beraberinde yükseldiğini, tarih boyunca isyanlarla kendini gösterdiğini görüyoruz.

+

TANRI BİLGİSİ... 39

"14- Ledün ilmi kalıcıdır:

Tanrı'nın gölgesine girince insan bütün korkular ve ölümlerden korunur. Tanrı'nın nitelikleriyle nitelenir.

Tanrı'nın 'Hayyul Kayyum' (Her zaman var olan ve zevalsiz olan) niteliğine erişilir.

Ölüm seni uzaktan görünce ölür gider.

Tanrısal hayata kavuşursun.

Önce sessiz ve sakin ol ki kimseler duymasın.

Bu ledün ilmini altı bin yıl, isterse Nuh gibi uzun ömrün olsa da, medreselerde okusan da elde edemezsin.

Bir gün, bir an Tanrı ile olmak o bin yıl tahsil elde etmekten daha üstündür. (Mak. M. 118; Chittick 103).

(Şems-i Tebrîzi'nin Öğretileri. Prof. Dr. Erkan Türkmen.

NKM Yayınları. 3. Baskı. Ağustos 2009. s. 98)

+

Günümüzden 6 yüzyıl önce söyleniyor bu sözler.

Günümüzde de aynı sözleri söyleyecek birini arıyor gözler...

Ne demek Tanrı'nın gölgesi.

Gölgesinin olması için olması gerek Tanrı gövdesi...

Oysa Tanrı bir varlık değildir ki gölgesi olsun.

Vatandaş da gitsin Tanrı'nın gölgesinde huzur bulsun.

Bütün bu anlatımlar mecaz anlatımlardır.

Bütün bunların gizli anlamları vardır...

Tanrı, madde olarak yoktur, mâna olarak vardır.

Kişi (zat) olarak yoktur, düşünce olarak vardır...

Somut olarak yoktur, soyut olarak vardır.

Varlık olarak yoktur, kavram olarak vardır.

Tanrı'nın gölgesine sığınmak isteyen önce bunları anlamalıdır.

Alçak gönüllülük, kanaatkarlık gibi yüce insanı duyguları, dünyaca kabul edilen ortak değerlerdir... Barış, erdem, sevgi gibi olumlu niteliklerdir...

Toplum yararına olan düşünceler, eylemler, kavramlar, sözlerdir ...

Bunun yanında gelenekleşen doğa ve toplum yasaları ile insanın akli, ahlaki, sağduyusu ve vicdanıdır...

Bu ortak değerleri yaşamına uygularsan

Olursun tanrısal yaşama kavuşan bir insan...

Bu bilgiye Tanrı Bilgisi (ilm-i ledün) denir.

Tanrı Bilgisi binlerce kitaba bedeldir.

"Bir gün, bir an Tanrı ile olan bir daha onsuz edemez...

Tanrı'nın tadını tadan kimse asla ondan vazgeçmez...

Diyor ki. "Sen yazıp sen okuyorsun!.."
Diyorum ki: "Doğru söylüyorsun!.."

Yeter ki bir aydınlık, bir ışık olsun
Bu ışık karanlığı boğsun...
Av. Hayri Balta, 1.4.2011

KARANLIĞI SEÇENLER... 40

**"Kim ki karanlığı seçerse rezilliği seçmiş olur.
Bütün vücudu dil kesilir.**

**Sorular, cevaplar ve dil zenginliği belirir; ancak, Tanrı âleminde hiç haberi olmaz (Mak. M. 626; Chitick 1204)
(Şems-i Tebrîzi'nin Öğretileri. Prof. Dr. Erkan Türkmen. NKM Yayınları. 3. Baskı. Ağustos 2009. s. 99)"**

+

Gelin önce kara renkle belirlediğim terimlerin anlamına açıklık getirmeye çalışalım.

Karanlığı seçmek demek öncelikle bencillik demektir. Bu da kendini beğenmekle özdeşdir. **"İnsan bir kere kendini beğenmeye görsün; dünya bir lokma olsa, onu da kendine verseler, az görür. Daha çoğunu ister. Çünkü o kendini olgunlaşmış insan olarak görür. Bu dünyanın nimetleri olgunlaşmış insana kismet olmasın da cahile mi kismet olsun!.. Olacak iş mi bu!.."** der...

Bunlar aynı zanda şan, şeref düşkünü olurlar. Herkes kendilerinden söz etsin isterler. Dahası makam mevki, unvan mansıp sahibi olmak isterler. Bütün çabaları da bunun içindir.

Sorulan her soruya verecek bir yanıtları vardır. Verdikleri yanıtlar akla yatkın mı, bilimsel mi, günümüz ahlak anlayışına uygun mu, günümüz hukukunda yeri var mı? Buna önem vermezler...

Yeter ki soru karşısında yanıt vermiş olsun... Dinleyenler kendini allâme sansın... Oysa bilmez ki boş tenekenin sesi çok çıkar; dolu tenekenin sesi tok çıkar.

İşte Şems bu gibi kişiler için söylüyor yukarıdaki sözleri... Bunlar için Tanrı âleminde (dünyasından) haberi olmayanlar diyor.

Tanrı âleminde haberi olanlar öyle ulu orta konuşmazlar. Her soruya yanıt vermezler. Önce soruyu soranın, yanıt vermeye layık olup olmadıklarına, söylediklerini anlayacak aşamaya gelip gelmediğine bakarlar.

Haber anlamayanlara söylenecek sözlerin boşa gideceğini bilirler. Bu gibiler için İsa ne demişti: **“Kutsal olanı köpeklere vermeyin. İncilerinizi domuzların önüne atmayın. Yoksa bunları ayaklarıyla çiğnedikten sonra dönüp sizi parçalayabilirler.” (Mat. 7/6)**

Çünkü domuzlar incinin değerini bilmez...

İyisi mi, bu karakterde insanlarla karşılaştığında yapılacak en iyi şey dilini tutmak...

Av. Hayri Balta, 22.4.2011

BEYAZIT ve BİR ŞEYH... 41

Beyazıt (Tanrı rahmet eylesin) Hac'ca gidiyordu. Hangi şehre varsa ilk olarak oranın şeyhini ziyaret ederdi ve daha sonra başka işlere girişirdi.

Basra'ya vardığında oranın şeyhini ziyaret etti. Şeyh sordu,

“Beyazıt, nereye gidiyorsun?”

“Mekke'ye Tanrı evini ziyarete gidiyorum.”

Şeyh ona yine sordu,

“Yolluk olarak kaç paran var?”

Beyazıt, “Yirmi dört dirhemim var.” dedi.

Şeyh dedi, «Peki, kalk etrafımda yedi kez tur at ve o parayı bana ver”.

Beyazıt kalkıp şeyhi öptü ve paraları onun önüne koydu.

Şeyh dedi:

“Gittiğin yer Tanrının evidir; ama evin sahibi o ev yapıldığından bu yana orada görünmedi; fakat bu gönül evi yapıldığından beri Tanrı buradan hiç ayrılmadı.

(Mak. M. 264; Chittick 141; az farkla Kon. II. 124).

(Şems-i Tebrîzi'nin Öğretileri. Prof. Dr. Erkan Türkmen. NKM Yayınları. 3. Baskı. Ağustos 2009. s. 101)

+

Menkıbenin anlaşılacak yanı yok.

Basra Şeyhi Beyazıt'a. **“Hacca gidip geleceğine;**

olgunlaşmış, kemale ermiş bir adamla görüş. Oraya gidip gelmek sende bir değişiklik yapmaz ama olgunlaşmış, kemale ermiş bir adamla yapacağın söyleşi sende yeni bir görüş ufku oluşturur...”

İslam tasavvufçuları başından beri merkez olarak insanı görmüşler, “her şeyin özü, özeti insandır...” demişlerdir.

Hacı Bektaş-i Veli bu gerçeğe aşağıdaki sözlerde değinmiştir:

**Dervişlik hırkada, taçta değildir
Hararet nardadır, saç'ta değildir
Her ne ararsan kendinde ara
Kudüs'te, Mekke'de, Hac'da değildir.**

Daha ne desin? Gerçeği bütün açıklığıyla söylemiştir...

Allah adına konuşanlar bir de şöyle bir hadisten söz ederler: **“Hiçbir yere sığmadım; mümin kulumun kalbine sığımdım...”**

Dikkatinizden kaçmasın. Her insanın kalbine sığımdım demiyor; mü'min kulumun diyor. Burada mü'min kişi kemale ermiş olan kişidir. Kemale ermiş kişi ise Tanrı'yıbilir ve ondan korkar...

Bu hadis'in kaynağı olan ayet de şöyle:

“Allah, kişinin kalbi ile kendi arasına girer. (K. 8/24)

Gerçeklerden habersiz din adamları, bu hadis ve ayet üzerinde halkı aydınlatacaklarına hurafelere dayalı bir din eğitimini yeğlerler.

İnsanları, birbirlerini sevip saymaya yönlendireceklerine kafir Müslim ayrımı yaparak düşmanlığa motive ederler...

Bu öğretiler siyasi öğretilerdir. Dinin aslında sevgi, sevmek vardır. Bu konuda şu tür ayetler çoktur ama din adamları bu konuları işlemezler...

“Eğer Rabbin dileseydi, yeryüzünde bulunanların hepsi elbette topyekûn iman ederlerdi. Böyle iken sen mi mü'min olsunlar diye, insanları zorlayacaksın?” (K. 10/99)

Allah (Peygamberin sağduyusu, öngörüsü, iç beni...) bile

Peygamberini böyle uyarıp azarladığına göre olgunlaşmış insanlar olarak; kafiri, imansız, dinsizi, bizim gibi düşünmeyenleri Hak görmemiz gerekiyor.

Bize ne? Hangi görüşten, hangi dinden olursa olsun... Bize insanın doğru dürüst olanı, sözü ile eylemi bir olanı, olgunlaşmış olanı gerek... Biraz seçkincilik gibi oluyor ama huzur ve güvenimiz için bize gerek olan bu...

Olgunlaşmamış, ham kalmış insandan, onu incitmeden ve ona hissettirmeden uzaklaşmak gerek... Zaten o da olgunlaşmış insandan rahatsız olur...

Şeyh'in, Beyazıt'a söylediği gibi, hangi insanın yüreğinde Tanrı sevgisi varsa dostluğu onunla kurmak gerek...

Özetlersek: Esas olan insan sevgisidir.

Av. Hayri Balta, 13.5.2011

BAKIN, DİŞLERİ NE KADAR GÜZEL!.. 42

Bir Tanrı adamı (şeyh), bir leşin yanından geçen bazı insanların burunlarını tutarak, yüzlerini öte tarafa çevirip yanından hızla geçtiklerini gördü.

Şeyh oradan geçerken ne burnunu tuttu ne de yüzünü çevirdi.

Şeyhe sordular,

“Ne görüyorsunuz?”

Dedi ki,

“Bakın, dişleri ne kadar da beyaz ve muntazamış.”

(Mak. A. 31; Kon. 55).

(Şems-i Tebrîzi'nin Öğretileri. Prof. Dr. Erkan Türkmen. NKM Yayınları. 3. Baskı. Ağustos 2009. s. 93)

+

Yukarıdaki alıntı, bizlere, bir olayın iyi yanını da görmemizi öğütüyor.

Bu duygu halkımız arasında da şöyle dile getirilir. Yarısı suyla dolu bir bardak gösterilir. “Boş mu, dolu mu?” diye sorulur. İyimser olanlar. “Yarısı dolu bir bardak!” diye yanıtlar. Kötümser olanlar ise: “Yarısı boş! bir bardak!” diye yanıtlar. Böyle bir sonuçta kişi; soruyu yanıtlayan hakkında yargıya varır: İyimser, kötümser...

Ne var ki bu olayda şeyhin davranışı yanlış. İnsan bir leş

karşısında ağzını, burnunu kapatır ve bir an **önce** oradan uzaklaşır. Çünkü leşin kokusu dayanılamayacak kadar ağırdır...

Bereket doğa bir de leş yiyicileri yaratarak doğayı, leş kokusundan kurtarmaktadır. Bu leş yiyiciler olmasaydı; ne olurdu bu doğanın hali...

Eğer ölümler kokmamış olsaydı hiçbir canlı bir an önce ölüsünden kurtulmak istemezdi. Doğa bunu öylesine ayarlamış ki ister istemez bütün canlılar ölümlerinden bir an önce kurtulmaya bakar. Ölenlerin bir an önce yerine yerleştirilmesinin nedeni de budur...

Güzelin hatırı için kötüye katlanılmaz.

İnsan kötüden bir an önce uzaklaşmaya bakmalıdır. Eğer böyle yapılmazsa kötü kötülüğünün ayrımında olmaz ve biz de onun kötülüğünün devamına ortam hazırlamış oluruz.

Bunun için sevdiğimiz bir kişinin olumsuz bir davranışını görürsek onu güzellikle uyarmak yapılacak en doğru davranıştır. Onu kırarım düşüncesiyle sesimizi çıkarmazsak onu kötü davranışı ile baş başa bırakmış oluruz.

Elbette kötü davranışını gördüğümüz dostumuzu uyarmak da onu aşağılık duygusuna sürükleyecek tarzda olmamalıdır. Bu uyarıyı da ustalıkla ve onu kırmadan yapmak bir marifettir. Önemli olan bu marifeti göstermektir.

Av. Hayri Balta, 4.6.2011

ERENLERİN ANLAYIŞI... 43

Hoşgörüyü Mevlana rubailerinden bir örnek verebiliriz.

“Bazen görünmeyen, gizli kalan; bazen görünen, belli olan biziz.

Biz bazen müminiz, bazen Musa'nın dinindeyiz, bazen de Hıristiyan'ız.

Bu gönlümüz, her gönlün örneği olmak için, her gün bir başka suretle görünür, kendini gösterir? (Can, 2001: 1527 numaralı rubai).

Kuran'ı Kerim'de: “O'nun elçilerinden hiçbirini ayırmayız” diye buyrulmuştur (2/285).

Mevlana, Vahdet'i Vücut'u da hoşgörüyü de Kur'an-ı

Kerim'de bulur.

(Gönülden Gönüle MEVLANA SİMGESİ. Seçil Büker-Aydan Özsoy, Ütopya Yayınları. Kasım 2009, s. 24)

+

Dinde zorlama olmamalıdır; herkesin inancına saygı duyulmalıdır...

Esas olan bu anlayıştır, hoşgörüdür, sevgidir; eğer kendi inancını dayatmıyorsa...

Kuran'daki şu ayet bu nedenle dile getirilmektedir. **“‘O'nun elçilerinden hiçbirini ayırmayız.’” (K. 2/285)**

Mevlana, bu ayetten hareketle **“Biz; bazen müminiz, bazen Musa'nın dinindeyiz, bazen de Hıristiyan'ız...”** der...

Hoşgörüsü olmayan sıradan bir insan buna büyük bir tepki gösterir. Ne demek, İslam dururken; Yahudi olmak, Hıristiyan olmak...

Bu tepkiler bizim, **özü**; akılcılık, ahlak, sağduyu ve vicdan olan yüksek değerlere olan tutkunluğumuzu ve düşkünlüğümüzü engelleyemez.

Bizler iç in esas olan insana saygı, sevgidir. Dini inancı ne olursa olsun; yeter ki doğru dürüst olsun...Bize ne onun neye inandığından...

Doğru, güzel, iyi olan davranışı kimde görsek beğenir, alırız.

Fuzulî bu anlayışı şu sözleri ile dile getirmiştir:

**“Güzel gördüm taparım,
Çirkin gördüm kaçırım...”**

Bizleri, şeriat kuralları bağlamaz Bu nedenle Muhyittin Arabi şöyle demekten kendini alamamıştır.

“ARİF İÇİN DİN YOKTUR” Bk. (Sınır Ötesi Yayınları. Kevser Yeşiltaş. Temmuz 2012. 1. Baskı)

Bu yüzden de Kuran'da arifler için şöyle denmiştir:

“Allah hikmeti dilediğine verir.” (K. 2/269)

“İşte bu, Allah'ın hidayetidir, kullarından dilediğini ona iletir.”(K. 6/88)

Allah'ın hidayeti ve hikmeti çalışıp çabalama ile olmaz; bu yaratılıştan olur.

Halkın sevgisini kazanmak için onların ağızınca verenler en bedbaht olanlardır.

Yine halkın beğenisini kazanmak için onlara marifetini gösterenler huzur bulmaz...

Şair bu gerçeği şu dizeleri ile dile getirir:

“En bedbaht insan odur ki, halkın beğenisini kazanmak için marifet göstermeye kalkar...”

Av. Hayri Balta, 13.7.2011

OLGUNLAŞMAK... 44

“OLGUNLAŞMIŞ İNSAN: AHLÂK, EDEB, İLİM ve İRFAN sahibi bir insandır.

Yalan söyleyemez, kötülük yapamaz, tembel olamaz, doğruluk ve adaletten ayrılmaz, sözünde durur, emaneti korur, sır saklar...

Her duyduğunu, her gördüğünü söylemez.

Çıkarları için başkasını kullanmaz, yaşantısı tertemizdir...

Sabırlı, Kanaatkar, her şey'e razı, mütevekkil, geçimini kendisi sağlar, başkasına el açmaz, alıcı değil verici olur.

Bütün yardımı, Allah'tan Kendi davranışlarından, doğruluğundan, dürüstlüğünden, iyiliğinden, helalinden... bekler. İnandığı yolda kararlıca yürür...

Kimliği yukarıda belirtilen saygı değer yolcu, HAKK' yolunda, kendisiyle beraber, varlıkları inceleyerek, ruhsal yaşamında bazı yeni niyetler besleyerek, bunların zuhuruna tanık olmakta, her tanık olduğu bilim ile, zan ve niyetlerini yenileyerek, yeni bilgilerle ve yeni uygulamalara ulaşmaktadır.”

(İLÂHÎ YAKINLIK, m. Ziya Ceran, 1988, İstanbul. s. 46)

+

Görüldüğü gibi salt tapınmakla; Cami'ye, Havra'ya, Kilise'ye ve diğer tapınaklara gidilmekle olgun insan olunamıyor.

Öyle sanıldığı gibi insanın dışında, göklerde, bilinmeyen bir yerde bulunduğu sanılan kişisel, nesnel maddi bir varlığa nasıl olur da yakınlık sağlanır.

Eğer Allah, sanıldığı gibi böyle bir varlık olsaydı; bu varlığa hiçbir zaman yakınlık sağlanamazdı.

Böyle bir varlığın bulunduğu inanan insan zan içindedir.

Bu konuda Muhittin Arabî Şöyle demektedir:

“Allah, kulun zannına göre oluşan ilâhtır...” (Özün Özü, s. 93)

Bu gerçek Kuran'ın birkaç ayetinde aşağıdaki şekilde dile getirilir:

“Eğer yeryüzündekilerin çoğuna uyarsan seni Allah yolundan saptırırlar. Onlar ancak zanna uyuyorlar ve onlar sadece yalan uyduruyorlar.” (K. 6/116. 10/36, 66. 53./28)

Bu ayete Muhammed Esed şöyle bir yorum getiriyor. Okuyalım:

“Yani, insan hayatının gerçek mahiyeti ve onun nihai kaderi, vahiy meselesi, Allah ile insan arasındaki ilişki, iyi ile kötünün anlamı vb. konularda. Böyle zan ve tahminler, insanın manevî hakikatlerden sapmasına yol açmak dışında, ayrıca, Kuran'ın atıfta bulunduğu keyfi davranış kurallarına ve uydurulmuş yasaklara sebebiyet verirler.”

İşin başı sonu; doğruluktur, dürüstlüktür, iyiliktir, erdemdir. Bunun yanında insanın kendini geliştirerek olgunlaşmasıdır...

Yukarıda açıklandığı gibi helal kazancı ile geçinerek kimseye yük olmamaktır.

Güzel davranışlarda bulunmak, **güzel düşüncelerle dolu olmaktır. Zaten tapınmaların amacı da insanın bu şekilde olgunlaşmasını sağlamaktır. Bu amaca yönelik olmayan; yani, borç ödemeye bağlı olan bir tapınma biçimi insanın olgunlaşmasını sağlamaz.**

Ne acı ki gerçeklerden habersiz din adamları bütün tapınmaları Allah'a borç ödeme olarak uygulamaya soktukları için gereklerden uzaklaşmışlardır...

Av. Hayri Balta, 3.8.2011

ÜÇ KERE BİLGE/HERMES'TEN DİNLE... 45

Yazılarımızda, “batınî, ezoterik, gizli öğreti” terimleri çokça geçmektedir. Halk arasında bu terimler dinde felsefe yapmak, derine dalmak olarak anlaşılır. Oysa ezoterizm dinsel deyim ve terimler konusunda özel öğretim görmektir.

Bu anlayışın günümüze değin gelmesi Hermes'e bağlanmıştır. Hermes'in niteliği ezoterik kitaplarda “**Üç Kere Bilge**” olarak belirtilmiştir.

Hermes ise bu bilgileri Mu İmparatorluğundan almış; Mısır firavunlarına ve rahiplerine aktarmıştır. Oradan da Musa, İsa, Muhammed ve ariflerce günümüze değin gelmiştir.

Hermes'e göre bu bilgileri halktan gizleme gereği, bu gibi öğretilerin çoğunluğun geleneksel inançlarıyla çatışması nedeniyledir...

Bundan başka bu bilgiler, belli bir kültür çizgisine erişenlerce anlaşılabilceği gerekçesi ile halktan gizlenmektedir.

Bu anlamda Aristoteles öğretisi de içrek (ezoterik) sayılmaktadır, Aristoteles sabahları seçkin öğrencilerine ve akşamları da halka ders vermiş; ancak, Aristoteles'in, sabahları öğrencilere verdiği bilgilerle, akşamları halka öğrettikleri bilgiler birbirini tutmazmış...

Ezoterik öğreti bu ekole katılmayı ve öğrenme işlemini birtakım biçimlere, törenlere, simgelere bağlar. Öğretilecek gerçeklerin azar azar ve alıştırarak verilmesini gerektirir. Bu yüzden de çeşitli aşama dereceleri kurmak, bunların birinden öbürüne geçebilmek için çeşitli sınavlar tertiplemek zorundadır.

Hermesçiliğin, Yunan kaynakları aracılığıyla aktarılan şu sözlerinde Ezoterizmin (içrekliliğin) gerekçesi açıklanmaktadır:

“Her akıl, büyük gerçekleri kavrayamaz. Çoğunluk ya aptal ya kötüdür.

Aptallar gerçek karşısında akıllarını büsbütün yitirirler, kötülense, bu gerçeği kötüye kullanarak büsbütün kötülük ederler.

Gerçeği gizlemekten başka çıkar bir yol yoktur.

Bilmek, bulmak, susmak gerek.”

Büyük Türk Gizemcisi Şeyh Bedrettin (1357-1420) de bu konuda şunları söylemektedir:

“Her bilgi, kendi aşamasında (mertebesinde) hak’tır.

Gerçek; halka, daha işin başında söylenirse yollarını sapıtırlar, ya da gerçeği söyleyeni suçlarlar.

Halk ve Hak, ortalama bir yolla ve ayrı ayrı gözetilerek birbirlerine alıştırmalıdır. Ama herhalde Halk, Hak ve Hakikate (gerçeğe) alıştırmalıdır.”

Yazılarımızda bu ilklere aykırı olarak gerçekler açıkça anlatılmaktadır.

Ancak şu unutulmamalıdır ki artık ülkemizde demokrasiye, ifade özgürlüğüne doğru yelken açılmaktadır. Bu ortamda da Türk aydınlarına düşen görev gerçekleri halka açıklamaktır.

Ne var ki aydınlarımız pek çoğunda gerçekleri açıklama cesareti görülmemektedir...

Tarih elbette aydınlarımızın bu aymazlığını değerlendirecektir.

Av. Hayri Balta, 15.9.2011

+

Not: Bu yazının hazırlanmasında Orhan Hançerlioğlu'nun FELSEFE SÖZLÜĞÜ'NÜN İÇREK bölümünden yararlanılmıştır.

GURUR... 46

Kendisine has yaşam biçimiyle tanınan düşünür Diyojen, bir gün zenginliğinden başka bir özelliği olmayan gururlu bir adam ile dar bir köprüde karşılaşmış. İkisinden birisinin yol vermesi gerekiyormuş.

Zengin adam:

“Ben kenara çekilerek bir serseriye yol vermem,” demiş.

Diyojen, kenara çekilmiş ve:

“Ben veririm,” demiş.

(Dr. Yaşar Ateşoğlu, BİLGELİK ÖYKÜLERİ, s. 70)

+

Gurur ve inat'ı örneklendiren kısa bir fıkra.

Düşünme yolu açıyor insana...

Alçak gönüllü olmanın ne zararı olur insana.
Aptalla kapışmak, olgunsa, nasıl yakışır insana, ...

Varsın o yol vermesin bize,
Seve seve yol veririz biz kendisine...

Alçak gönüllülüktür esas olan...
Alçak gönüllü olursan,
Kurtulursun her türlü beladan...

+

Ermişin birinden, keramet göstermesini istemişler.
“Haydi şu ağacı yürüt de görelim!” demişler

O da bir ders vermek için seslenmiş karşısında duran ağaca:

“Yürü gel, haydi yanıma!..”

Ağaç bu, yürür mü?
Ermiş, bunu bilmez olur mu?

Ama ders vermektir amacı.
Şimdi yakalamıştır aradığı fırsatı:

“Biz alçak gönüllüyük!..
Ağaç yürümezse biz yürürüz!..”

Diyerek yürümüş ağaca doğru...
Böylece izleyenlere çok güzel bir ders vermiş doğrusu...

Bizler yaşamda,
Alttan alırsak daima...
Başımıza gelmez öyle...
Olur olmaz bela...
Av. Hayri Balta, 2.10.2011

ÖĞRENME, SABIR İŞİDİR... 47

Halkımız bu gerçeği çok güzel dile getirmiştir.
“İlmin başı sabır; acele etme!” demiştir.

Gerçekten de öğrenmek kadar zor bir uğraşı yoktur.

Öğrenmek isteyenlerin yolu yokuştur...

Bu nedenle olsa 4. Halife Ali'nin ilkesi:

“Bana bir sözcük öğretenin olurum kulu kölesi..”

Kulu kölesi olurumdan amaç: “Ona saygı duyar, minnettar olurum!” demektir.

Kul köle olmak Arapçadır; Türkçe değildir.

Türklerde kulluk kölelik yoktur...

Türklerde olgun insanlara saygı duyulur...

Okuyacaksınız aşağıda bir alıntı:

Yapılmıştır bu alıntıda bilginin tanımı:

Sözü daha fazla uzatmadan alıntıyı okuyalım.

Size nasıl gelecek bakalım...

+

“BİLGİ; O bilgidir ki, GERÇEĞİ buldurup, yanlışı ayırt ettirebilmelidir.

Bilgi'nin tahsilinde, yılmadan sürdürülecek bir ÇABA vardır.

Bu çaba içinde, ALLAH ve PEYGAMBER sevgisi başta gelir ki, hiç bir çıkar gözetmeksizin, yılmadan çalışmak, çalışmaktır.

“İNSAN için, kendi SA'YİNDEN (emeğinden) başka bir şey yoktur.” (K. 53/39) buyruğu buna işarettir.

Hiç bir BİLGİ, birdenbire, tam ve olgun düzeye erişemez.

Yenilerin verilmesi için daha önceki bilgilerin hazmedilmesi gerekir ki...

Zahiri taam (Yemek) gibi, sıhhatli bir bünyede yenilenler hazım oldukça, onu izleyen öğünlerde bir acıkma olur. Hazmetmeyenler, acıkmazlar, hatta hasta bile olurlar.

İlim tahsilinde ACELECİLİK hiç yararlı bir şey değildir. Onun için, en ufak bir BİLGİNİN, mutlaka anlaşılması ve hazmedilmesi gerekir... (s. 46)”

+

Gerçekten de bilgilenmek için sabır ve güçlü bir irade

göstermek gerekir.

Av. Hayri Balta, 29.10.2011

PERŞEMBENİN GELİŞİ ÇARŞAMBADAN BELLİ OLUYOR... 48

Yeni Şafak yazarı Prof. Dr. Hayretin Karaman hocamıza “perşembenin gelişini çarşambadan belli etiği için: TEŞEKKÜR ETMELİYİZ

Aldı H. Karaman: - **“İslamcılık, öteki dinler ve ideolojilere karşı İslam’ı koyma, savunma, yaşama, koruma ve yayma davasıdır”** (20.01.2011) diyor.

Aldı Özdemir İnce: - Demek ki laik ve demokratik bir toplumda İslamcılığın barış içinde birlikte yaşaması, başka dinlere eşit özgürlük tanınması mümkün değildir. İslamcılık totaliterdir, mutlakiyetçidir, demokrasi ile bağdaşamaz!

Aldı H. Karaman: - **“Şüphesiz liberal demokrasilerdekine nispetle (hak ve hürriyetler) daha sınırlı olacak, İslam nüfusunun büyük bir çoğunluğu veya hâkimiyetini temsil ettiği bir devlette umumi ahlak anlayışı farklı olacağı ve bunun da kamu düzeni ile ilgili bulunduğu göz önüne alınırsa -en azından- İslam ahlakına aykırı davranışların kamuya açık alanlarda icrasına kısıtlama gelecektir.”**

Aldı Ö. İnce: - Hayrettin Karaman İslami demokrasilerde hak ve hürriyetlerin, çağdaş demokrasilerle uzlaşması olanaksız sınırlarını çiziyor. Oysa, demokratik ve çoğulcu bir toplumda her din kendi yoğunluk ve çoğunluğunu unutmak zorundadır. Dini hep birlikte (kolektif) yaşama zihniyeti dinlerin ortaçağlarına özgü bir tutkudur. Dinler bireyselleşmeden, kendileri ve dindarlar demokratikleşemezler ve demokrasiyi anlayamazlar. Dolayısıyla, İslam kamusal alandan camiye çekilmeden, Müslümanların çokluk olduğu bir ülke demokratikleşemez, özgürleşemez. Bu gerçek ve doğruları itiraf ettiği için Hayrettin Karaman’a teşekkür etmeliyiz.

(Özdemir İnce, Hürriyet, 17.8.2011)

+

Yukarıdaki satırlar bize perşembenin gelişini çarşambadan gösteriyor.

Bu nedenle Hayrettin Karaman Hocamıza teşekkür etmemiz gerekiyor.

Anlayana sivrisinek saz.
Anlamayana davul zurna az...
Av. Hayri Balta, 17.8.2011

İLAHİYATÇISI BÖYLE OLAN ÜLKENİN... 49

SÜLEYMAN ÖZİŞİK, internet haber.com, 22 Ağustos 2011 Pazartesi

Biri, nikahlı karısı tarafından sekreteriyle yatakta aşna fişne yaparken basılır yüzü kızarmaz.

Beriki otel odasında porno film izlerken yakalanınca "Konu üzerine dini fetvalar vermek adına izledim" diyebilecek kadar pişkin davranır..

Bir diğnerinin alelade bir evde bir kadınla seks yaparken çekilen kaseti olduğu iddia edilir. En moda deyimle "Montaj efendim montaj" der ama bu iddiayı en çıplak haliyle televizyonlarda gazetelerde bağıra bağıra anlatanlar hakkında dava açmaya yüreği yetmez, bana iftira attılar demez, diyemez.

Camide karşısına kayıt cihazı koyup Cem Yılmazvari espriler yapan zat, "Ben helal olan her şeye binerim" diyerek, kadını cinsellik anında bir binek hayvanı gibi gördüğünü itiraf etmedi mi?

Kimse çıkıp da bunlara,

"Bu işler gazeteciler önünde şaklabanlık yaparak değil, bilimsel makale yazarak çözülür.

Adının önüne Prof. Dr. unvanı yazmak kolay da, o unvanın hakkını vermek zor.

Bir yandan ben bilim adamıyım diyeceksin, diğner yandan kamera önlerinde dans edeceksin.

Be adam senin neren doğru ki bana doğruyu gösterme hevesindesin?" demiyor, diyemiyor..

+

Yukarıdaki satırları SÜLEYMAN ÖZİŞİK'TAN (internet haber.com) aldım.

Bu yazıdan yukarıdakileri özet olarak çıkardım.

İsteyen bu adresten okuyabilir yazının tamamını.
Öylesine acı gerçeklere değiniyor ki yazı,

Bu din adamları en medyatik olanlarıdır.
Televizyon televizyon program yapanlarıdır.
Ayrıca bunların onlarca, yüzlerce kitabı vardır.

Kimisi zina yaparken basılır karısı tarafından...
Kimi porno filmi izler otel odasından...
Kimisi zevk alır çifte çifte hayat kadınından...
Yine de geçilmez tafralarından...
Bunlara 10 üzerinden sıfır not verilir tarafımdan.

Hele biri var ki hayat kadınları ile kaseti çıkar...
İki hayat kadını ile ayrı ayrı günlerde yatar

Bu kaseti gördüm ben gözümle...

“Efendim, bu kaset montajdır, bana komplo kurulmuştur”
demekle,

İşin içinden çıkılmaz öyle...

“Ben helal olan her şeye binerim” sözleri ile de meşhurdur
bu adam...

Helal olmayana da binmekte çok usta anlaşılan...

Halkımız için bunlar ilginç örneklerdir...
Din; ahlaktır, edeptir, nefsi dizginlemektir.

Şimdi söyleyin bana;
Bunlara nasıl diyebiliriz ulema?..
Av. Hayri Balta, 24.3.2011

ÖLDÜRENLER ŞEREFLİ OLDU!... 50

Aşağıdaki satırları Şeyh Bedrettin'in VÂRİDÂT adlı eserinden alıyorum.

Çeviriyi Cemil Yener yapmış, 1970'te Elif yayınları basmış.

Bakmak isterseniz s. 51 ve 52'ye bakabilirsiniz.

Her paragraf üzerinde ayrı ayrı yorumda bulunmak istiyorum.

Bakalım başarabilecek miyim?

1. "Vâridât'ta, bir gün yer yüzünde büyük bir değişiklik olacağı, bütün kötülüklerin, ikiliklerin ortadan kalkacağı ve Tanrı'nın rahmanî sıfatının gerçekleşeceği; böylece bütün pürüzlerin silineceği söyleniyor (s. 99-100)"

Din ilminde böyle bir duruma; yani ikiliğin ortadan kalkmasına vahdet denir. Böylece yeryüzündeki bütün kötülükler ortadan kalkacak ve yalnızca iyilikler hüküm sürecektir. Bütün dinlerin özlemi budur. Bu ise kapitalist ekonomide olmaz...

2. "Muhyiddin İbn-i Arabî, Fusus-ül Hikem adlı eserinde, Tanrı'nın Rahman Adı üzerinde uzun uzadıya durur ve dünyada ölüm cezasının, kısas'ın, recm cezasının, ahrette de cehennem işkencesinin bu en yüce Tanrı adına yakışmadığını savunur."

Muhittin Arabî'nin bu öngörüsü Cehennem işkencesi dışında, bir kısım İslam ülkelerinde bile gerçekleşmiştir. Hemen hemen çoğu İslam ülkelerinde bile ölüm cezası, kısasa kısas, recim cezası yasaklanmıştır. Cehennem işkencesinin ise ruhsal bir durum olduğu hemen hemen aklı başında ilahiyatçılarımız tarafından da kabul edilmektedir. Çünkü böyle bir anlayış Tanrı'nın Rahman ve Rahim sıfatı ile bağdaşmamaktadır. Böyle bir yakıştırma Tanrı'ya noksan sıfatları yakıştırmak olur ki noksan sıfatlar Tanrı'ya yakıştırılamaz...

3. "Tasvir edilen bu dünyada, ortadan kaldırılacak önemli kötülüklerden biri; karşıtlıklar, ikiliklerdir. Zengin - yoksul, Müslüman - Hıristiyan - musevi vb... ve bunlardan doğan çekişmeler..."

Bu sözleri söyleyenler günümüzden en az 7-8 yüz yıl önce yaşamış Ariflerdir...

Ortalıkta ne sosyal adalet, ne sosyalizm, ne komünizm vardır. Ne var ki bu erenler kötülüklerin ortadan kalkmasını, karşıtlıkların giderilmesini; yani, yoksul zengin ikililiğinin

ortadan kalkmasını, insanların kafir Müslim diye birbirine girmesini önlemek için ölümü göze alarak fikir yürütmüşlerdir.

Biz materyalist aydınlar da bu konuda çat pat bir şeyler söylemek istedik; anamızdan emdiğimizizi burnumuzdan getirdiler; bütün aydınları tundan tuna attılar... Zulümden, işkenceden, kıyımdan, katliamlardan geçirdiler.

Bütün bu katliamlar yapılırken ülkenin başbakanı "Ölen de öldüren de şerefli kimselerdir!" demiş ve tarihe geçmiştir...

Ne oldu sonra? Sonunda ülkemizi mafyaya, tarikatlara, cemaatlere getirip teslim ettiler.

Av. Hayri Balta, 18.11.2011

ŞEYTAN... 51

Kuran'da şeytan, her türlü kötülüğün, olumsuzluğun kendisine nispet edildiği bir varlıktır.

Allah'a ve ahiret gününe inanmayıp gösteriş maksadıyla insanlara yardım edenlerin şeytanın arkadaşı olarak isimlendirilmesi (Nisa, 4/38),

İçki, kumar, putlar ve fal oklarının şeytanın pis işlerinden olarak tanımlanması (Mâide, 5/90),

Savurganlığın şeytan kardeşliği olarak ifade edilmesi (İsrâ, 17/26-27), Şeytan'ın insan üzerindeki simgesel etkisini ifade eder.

Ayrıca Kuran'da şeytanların taraftarları ve dostlarından SÖZ edilmiş (Nisa, 4/75-76; A'raf, 7/27; Mücadele, 58/19) olması, kötülüğü sembolize eden pek çok türden şeytanî varlık olduğunu göstermektedir.

(DİYANET TAKVİMİ, 30 Aralık 2011)

+

Görüldüğü gibi Diyanet İşleri Başkanlığı; Şeytan'ı "Her türlü kötülüğün, olumsuzluğun kendisine nispet edildiği sembolik bir varlık..." olarak göstermektedir.

Burada üzerinde durulması gereken nokta "sembolik bir varlık..." gerçek somut bir varlık mı, yoksa, soyut bir varlık mı?

Simgesel (Sembolik) anlatım, somut bir varlıkla soyut bir varlığı anlatır... Örneğin: Zeytin dalı görününce akla barış gelir. Zeytin dalı somuttur; oysa barış soyuttur... Örneğin

beyaz güvercin de barışı simgeler. Güvercin somut olarak gösterilerek soyut olan barış anlatılmak istenmiştir...

Şeytan denince akla; her türlü kötülük, olumsuzluk, yakışıksız davranışlar gelir.

Daha özetleyerek söyleyecek olursak Şeytan: İnsanı, yüz kızartıcı davranışlara sürükleyen olumsuz duygu ve düşüncelerdir; yani soyuttur... Bu deyimle soyutla soyut anlatılmaktadır...

Şeytan, insanın bulunduğu yerde bulunur. Yaratan (Dünya, evren) değil ama Tanrı da (Yüksek değerler, kavramsal...) insanın bulunduğu yerde bulunur.

Yoksa öyle sanıldığı gibi insanın dışında maddi bir varlık olarak şeytan yoktur. Eğer maddî olarak böyle bir varlık bulursa idi; insanın yapacağı ilk iş, topu ile, tüfeği ile, lazeri ile böyle bir varlığı ortadan kaldırmak olurdu.

Tarih boyunca böyle bir olay yaşanmadığına göre demek ki Diyanet İşleri Başkanlığı'nın da dediği gibi Şeytan, somut değil, soyut bir kavramdır.

Örneğin Şeyh Bedrettin Şeytan'ı şöyle tanımlar: "Şeytan; kötülüklerdir, kötülükler de birliğin bozulmasıdır. (Varidat. Cemil Yener. s. 52)

Yine bir başka yerde de Şeytan'ı şöyle tanımlar Bedrettin: **"Cin, Melek, Şeytan denilen şeyler gerçek varlıklar değildir. Bunların hepsi, yanlış anlamaktan doğmuş, birtakım saçma inançlardır. Melek, varlıkların kendinde bulunan kuvvetlerdir..." (Varidat, Cemil Yener, s. 54)**

Diyanet İşleri Başkanlığı'nın Şeytan'ı, yarım yamalak ağızla da olsa, her türlü kötülüğün, olumsuzluğun ta kendisi saymış olması yine de olumlu bir gelişmedir.

Av. Hayri Balta, 31.12.2011

+

Katkıda Bulunanlar:

Merhabalar,

Sen on parmakla hızlı yazıyorsun, yazılarında bazı aksaklıklar oluyor.

Senin anlatımın ile alıntıladıkların bazen iç içe geçebiliyor, bu da anlatımı bozuyor. Ya da anlam değişiyor. Lütfen yazını daha sonra gözden geçir.

Bu önerim bir ukalalık olarak algılanmasın. Sevdiklerimize

gördüğümüz aksaklıkları söylemez isek o sevgi yüzeysel kalır.

Bu arada; senin Agnostik ya da Deist olabileceğin kanım bu yazında Deist olarak pekişti. Bu da bir eleştiri ya da bir ima değil, aman ha.

Yeni yılda yazılarının hız kesmeden devamını diler sevgi ve saygılarımı iletirim.

Servet Şahin, 31.12.2011

+

Sayın S. Ş.

Katkıların için teşekkür...

Deist: Dinleri kabul etmeyen; ancak, Allah'ın varlığını kabul eden kişidir. Ben, Yaratan olarak Evren'i; Tanrı olarak ortak ve yüce değerleri, olumlu kavramları, erdemsel davranışları kabul ediyorum ve yaşamıma uyguluyorum.

Bu durumda bana deist ya da başka bir ad verilebilir mi? Takdiri sana bırakıyorum...

Sevgilerimle,

Av. Hayri Balta, 31.12.2011

GAVURCUK!.. 52

“Eğer bir kimse bütün halkı okutarak yetiştireceğine inaniyorsa; o, her şeyden habersiz bir gavurcuktur. Öyle bir insanın hiçbir yetkisi hiçbir şeyden bilgisi yoktur.” (MÂKÂLAT, Şems-i Tebrizî. ATAÇ YAYINEVİ 3. Baskı 2007 s. 136)

+

Görüldüğü gibi Şems-i Tebrizî; birinci olarak, gerçekten habersiz kişiyi “gavurcuk” olarak niteliyor.

Dil ilminde gerçekten habersiz, gerçeği saklayan kişiyi gavur (kâfir) denir...

İkinci olarak ise halka gerçekleri söyleyerek, onları okutarak, onlara yazı göndererek aydınlatmanın olanaksız olduğunu anlatıyor.

Halkımız bu gerçeği şu sözleri ile dile getirir: **“Okumak ile cehalet gider ama eşşeklik baki kalır...”**

Gerçekten insanın cehaletten kurtulması başka, olgunlaşması başkadır.

Hani bir fıkrâ vardır. Vali olmuş, babasını çağırttırmış.

“Bak, demiş, bana adam olamazsın demiştin; işte şimdi bir vali olarak karşıdayım!..”

Babası yanıtı yapıştırmış:

“Ben sana vali olamazsın demedim ki; ben sana adam olamazsın demiştim. Adam olsaydın babanı ayağına çağırır mı idin?..”

Burada olgunlaşmak demek bir insanın yeniden doğmasıdır. Toplumun geleneğinden, göreneğinden kurtulmuş, duygularına hakim olmayı becermiş, aklını kullanabilen, gerçeklere saygılı insan anlamındadır. Bu oluşum İslamiyet’te “Ölmeden önce ölmek!”; Hıristiyanlıkta ise “Yeniden Doğmak” olarak dile getirilir.

Ben yazılarımda “Yeniden Doğmak”ı yeğliyorum. “Ölmeden önce ölmeyi” gerçekçi bulmuyorum. “Ölmeden önce ölmek”, bana göre olanaksız, gibidir. Çünkü “Can çıkar huy çıkmaz!..” demiş atalarımız.

“Ölmeden önce ölmekte” terbiye vardır. Terbiye ile eğitilen insan, çıkarı söz konusu olunca, aslına döner...

Günümüzde “Ölmeden önce öldüklerini ileri sürenler”; allameler, **seyhler** güzel bir kadın gördükleri zaman feleklerini şaşırarak kırk yıllık evliliklerini yıkmışlardır.

Bir insanın yeniden doğması için olgunlaşmış bir öğretmenin eğitiminden geçmesi gerekir. Onunla inip kalkması, onun özelliklerini benimsemesi gerekir. Bunun tersini ileri sürenler bir gavurcuk olmaktan öteye gidemez.

Av. Hayri Balta, 19.1.2012

KESEYİ DOLDURMAK... 53

1950 yılından bu yana kutsal kitapları, zaman buldukça, okurum.

Aşağıdaki İsa Peygamber ile ilgili kıssayla ilk olarak karşılaşıyorum. Okuyalım:

“Bir gün, bazı kişiler Hz. İsa’ya hakaret ettiler. O, buna onlar için hayır dua ederek cevap verdi.

Bir havarisi sordu: “Neden o adamlara dua ettiniz? Onların size yaptığı muameleye kızmadınız mı?”

Hz. İsa şöyle cevap verdi: “Ben yalnızca kesemde

bulunanı harcayabilirim.”

(Kalp, Nefes ve Ruh. Prof. Dr. Robert Frager Temmuz 2010. Gelenek Yayınları. s. 214)

+

Gerçekten insan kesesinde ne varsa onu harcar. Eğer İsa'nın içinde; kin, nefret, öfke, gibi olumsuz duygular olsaydı kendisine saygısızlık edenlere karşı hayır dualarda bulunmazdı.

Bunun içindir ki İsa şöyle demiştir:

“Hiç kimse iki efendiye kulluk edemez. Ya birinden nefret edip öbürünü sever, ya da birine bağlanıp öbürünü hor görür. Siz hem Tanrı'ya, hem de araya kulluk edemezsiniz. (İncil. Matta 6:24. Luka.16/13)”

Aynı sözler başka bir bölümde başka bir ayette de geçiyor. Buna da bir göz atalım:

“Hiçbir uşak iki efendiye kulluk edemez. Ya birinden nefret edip öbürünü sever, ya da birine bağlanıp öbürünü hor görür.

Siz hem Tanrı'ya, hem paraya kulluk edemezsiniz.”
(İncil. Luka 16:13)

Burada Tanrı'dan amaç: Doğruluk, dürüstlük, erdem, iyilik, sevgi gibi genel ve evrensel değerleri kapsayan kavramdır. Daha özetlersek; güven, huzur ve mutluluk içinde emeğin karşılığında kimseye muhtaç olmadan, geçinmektir.

Paradan amaçlanan ise: Mala, mülke, şana şöhrete, makama ve mansıba eğilimdir.

İnsan, bu ikisinden birine hizmet edebilir. İkisine birden hizmet edemez. Hem dünyanın malına, mülküne, şanına şöhretine, makamına ve mansıbına eğilim duyacaksın; hem de güven, huzur ve mutluluk içinde yaşayacaksın buna olanak yoktur.

Bakınız Gazali de bu konuda ne diyor:

“Küfür ile imanın mahiyetlerini, hakikatlerini ve tariflerini, hak ile dalaletin sınırlarını; kalpleri, mal ve makam sevgisi ile kirlenmiş ve paslanmış olan kimseler idrak edemezler.

İlahları heva heves, mabudlan amirler, kıbleleri maddi menfaat, yöntemleri benlik, arzulan makam ve şehvet, ibadetleri zenginlere hizmet, zikirleri vesvese

ve desise, hazineleri kurnazlık, düşünceleri meşrep ve menfaatlerinin gerektirdiği şekilde hilebazlık olan kişilerin gerçeğe ulaşmaları mümkün değildir

Çünkü böyle olanların meselesi hakikati anlamak değil, içinde buldukları durumu her ne olursa olsun kendi lehlerine çevirmektir.” (İmam Gazali, İslam’da Müsamaha, 8-9. Aydınlik, 23 Şubat 2012, Eren Erdem’den...)

Anlatılmak istenen kendimizi nasıl olgunlaştıracağız mıdır?.. **Özlü bir tanımını yaparsak tasavvuf insanın kendini mükemmelleştirme çabasıdır. Din ilminde, gün be gün mükemmelliğe ulaşma çabasına vuslat** denir. Yani Tanrı’ya ulaşmak demek; gerçeğe varmak, her geçen gün olgunlaşmak demek... Gerçeğe erişmenin ilk koşulu kendi dışında bir Tanrı aramamak, Tanrı’yı kendi benliğinde hissetmektir...

Bunun için de ilk koşul keseyi olumlu kavramlar, evrensel ve genel değerler, erdemsel ilkelerle doldurmaktır...

Keseyi olumlu kavramlarla, erdemle, evrensel ve genel değerlerle doldurursak haksız saldırılar karşısında olgunlumuzu yitirmeyiz...

Av. Hayri Balta, 23.2.2012

YÜCELTEREK YÜCELMEK... 54

İnsan yücelmek istiyorsa yüceltmelidir.

İnsanın yücesi; yücelterek yücelir...

Bir insanı alçaltmak ise aşağılıkların işidir.

Bilin ki kim aşağılıyorsa; o, aşağılıktır.

Aşağılayanı gördün mü yapılacak iş: Hemen uzaklaşmaktır...

Yine bir insan suçluyorsa; bil ki, o suçludur.

Suçlayanı gördün mü yapılacak iş: Oradan kaçmaktır.

Baktın yüz vermiyor, güler yüz göstermiyor. Kazanmaya çalışma onu,

Kazanmaya çalıştıkça, uzatırsın yolu...

Kimseyi incitme sakın...

Eğer varsa zerre kadar aklın...

Söylediklerimi anlamak için: Aşağıdaki iletiye durun yakın...

+

Bir adam kötü yoldan para kazanıp bununla kendisine bir inek alır.

Neden sonra, yaptıklarından pişman olur ve hiç olmazsa iyi bir şey yapmış olmak için bunu Hacı Bektaş Veli'nin dergâhına kurban olarak bağışlamak ister. O zamanlar dergâhlar aynı zamanda aşevi işlevi görüyordu.

Durumu Hacı Bektaş Veli'ye anlatır ve Hacı Bektaş Veli :

- Helal değildir diye bu kurbanı geri çevirir.

Bunun üzerine adam Mevlevi dergâhına gider ve aynı durumu Mevlana'ya anlatır.

Mevlana ise bu hediyeyi kabul eder.

Adam aynı şeyi Hacı Bektaş Veli'ye de anlattığını ama onun bunu kabul etmemiş olduğunu söyler ve Mevlana'ya bunun sebebini sorar.

Mevlana şöyle der:

- Biz bir karga isek Hacı Bektaş Veli bir şahin gibidir. Öyle her leşe konmaz.

O yüzden senin bu hediyeni biz kabul ederiz ama o kabul etmeyebilir.

Adam üşenmez kalkar Hacı Bektaş dergâhı'na gider ve Hacı Bektaş Veli'ye, Mevlana'nın kurbanı kabul ettiğini söyleyip bunun sebebini bir de Hacı Bektaş Veli'ye sorar.

Hacı Bektaş da şöyle der:

- Bizim gönlümüz bir su birikintisi ise Mevlana'nın gönlü okyanus gibidir.

Bu yüzden, bir damlayla bizim gönlümüz kirlenebilir ama onun engin gönlü kirlenmez.

Bu sebepten dolayı o senin hediyeni kabul etmiştir.”

Böylesi alçakgönüllülük ve incelikle, birbirlerini yermek yerine yüceltebilmeyi becerebilen bir insan olabilirsek ne mutlu bize...

Av. Hayri Balta, 19.3.2012

O'NU KULLUKTA ARAYAN BULAMAZ... 55

Şeyh Ebu Said; TEVHİDİN SIRLARI adlı kitabında (Kabalıcı yayınları. 2003. s. 294) geçen aşağıda sözleri sık sık akma gelir beni uzun uzun düşündürür.

Bu ermişimiz Türkistan doğumlu bir Türk'tür. Bir Müslüman bilgisi, ermişidir ve Müslümanlığında da kuşku yoktur.

Bu bilgemiz yukarıda adı geçen kitabında aynen şöyle demektedir:

“O’nu kullukta arayan bulamaz. O’nu, O’nunla arayan hemencecik buluverir.”

Bilgemiz, niçin **“O’nu kullukta arayan bulamaz. O’nu, O’nunla arayan hemencecik buluverir.”** demektedir.

Niçin namaz kılan, oruç tutan, Hac’ca giden, kurban kesen, fitre ve zekatını veren demiyor da, ki bunlar kulluk olarak dile getirilir, O’nu, O’nunla arayan hemencecik buluverir...” demektedir.

Burada O demekle Tanrı’yı kastetmektedir ki... Peki o zaman Tanrı ne demektir. Asıl yanıtlamamız gereken soru budur?

Tanrı, yukarılarda, bilinmeyen bir yerlerde kişiselleştirilmiş, nesnelleştirilmiş bir varlık mıdır? Böyle düşünürsek çok yanılırız ve bu bizim zannımızdan oluşan bir Tanrı anlayışıdır...

Bu zan konusunda Kuran şöyle demektedir:

“Eğer yeryüzündekilerin çoğuna uyarsan seni Allah yolundan saptırırlar. Onlar ancak zanna uyuyorlar ve onlar sadece yalan uyduruyorlar.” (K. 6/ 116 Ayrıca bak: 10/36. 66. 53/28)

Yine Kuran, salih amellere çok önem vermektedir. Salih amellere göre yaşayanlar Allah’a ulaşır demektedir. Aşağıdaki ayetlerde bu görüşümüzü doğrulamaktadır:

“İman edip salih ameller işleyen kimseler için mağfiret ve bol rızık vardır.” (K. 22/50)

“İman edip salih ameller işleyenlere ise, zemininden ırmaklar akan cennetler vardır. İşte büyük kurtuluş budur.” (K. 85/11)

“İman edip salih ameller işleyenlere gelince, halkın en hayırlısı da onlardır. (K. 98/7)

Şimdi gelelim Şeyhimizin özlü sözüne... Bilgemiz

demek istiyor ki: Doğruluk, dürüstlük, iyilik gibi olumlu kavramlar, erdemli yaşam gibi genel değerler, ki bunlar yüce değerler Tanrı) olduğu için "O'nu, hemencecik buluverir..."

Av. Hayri Balta, 16.6.2012

NEYZEN EKREM VURAL UÇTU, UÇMAKTA... 56

O, toplumda Neyzen olarak tanınırdı. Evet neyzendi. TRT'de Müzik Dairesi başkanlığı bile yapmıştı. Yüzlerce öğrencisi vardı. Onlara ders verirdi. Ancak öğrencilere ders verirken; onlara ahlak ve edep dersleri de verirdi. Bu konuda kendisi de güzel bir örnekti.

Hani "İslam güzel ahlakıdır!" denir ya. İşte bu konuda Neyzenimizi örnek gösterilebiliriz...

Her şeyden önce dinlemesini bilirdi. Ancak konuyu daha derinleştirmek için araya girerdi. Yalnızca konuyu daha açmak için soru sorardı. Sorduğu sorularla akıllara takılan sorunun aydınlığa kavuşmasını sağlardı.

Alçak gönüllülükte de bir örnekti. Hiçbir zaman kendini ileri sürmemiştir. Ben de varım dememiştir.

Önemli özelliğinden biri de müzik uğraşısı ve öğretisi yanında tasavvufu da uğraşırdı. Bu konuda araştırma yapardı. Bazı tasavvuf üstatlarının toplantısına katılırdı. Ama kendisinin bu konuda bir savı (iddiası) yoktu. Her şeyde olduğu gibi bu konuda da kendisini perdelerdi.

Tasavvufu ilgilendiğini ancak çevresindeki müzik öğrencileri bilirdi; zaten o da, hissettirmeden tasavvufun ana konularında görüşlerini açıklamaktan kendini alamazdı.

Kendisini etkileyen mürşitler içinde Gaziantepi Düşünür Dr. Emin Kılıç Kale en önde gelirdi. Ondan çok feyz aldığını söylerdi. Yaşamını da onun öğretisi üzerine kurmuştu.

Din öğretisinde ölüm olayı Hak'ka yürümekle anlatılır. Oysa ölümlerle Hak'ka yürünmez. Hak'ka yaşarken yürünür. Eğer Hak'tan amaç toprak ise ona bir sözüm yoktur. İnsan ölünce nasıl topraktan geldiyse yine toprağa döner. Bu da Hak'ka yürümek olarak anlatılır.

Eğer Hak'ka yürümekle Allah'a yürümek anlatılıyorsa bunu kabul edemem. Çünkü insan ölünce Hak'ka yürünmez. İnsan yaşarken Hak'ka yürür.

Ekrem Vural dostum da yaşarken hakka yürüyenlerdi ve yazımın başında da belirttiğim gibi İslam'ın aradığı güzel ahlak, erdem, edep sahibi kişilerdendi.

Ekrem Vural için öldü diyemiyorum. Ekrem Vural uçtu, uçmakta...

Anıları önünde saygı ile eğilirim.

Av. Hayri Balta, 15.7.2012

DİN BAHANE/ARAP HAYRANLIĞI ŞAHANE... 57

Aşağıya Emin Çölaşan'ın yazısından bir parça alıyorum. Sorular çok olduğundan kısaltıyorum.

Özetleyerek söylüyorum:

Türk çocuklarına Arap tarihi öğretiliyor.

Böylece iktidar, sözünü ettiği,

Dindar ve kindar nesil yetiştiriyor...

Türk tarihinde yazacak bir konu yok mu?

Böyle eğitim birliği olur mu?

Değil mi ki Arap tarihi okutuluyor.

Araştıralım bakalım...

Türkler nasıl Müslüman oluyor?..

Türk çocukları; görsün Atalarının nasıl Müslüman olduğunu

Yüz binlercesi kırıldı;

Yüz binlerce delikanlı, kız pazarlarda satıldı...

Yüz binlerce gencecik delikanlı, kız, köle, cariye oldu...

Neredesin ey Türk Aydını?...

Sen korumazsan Türk halkını...

Ortalık Arap hayranlarına kalmaz mı?

Soruların tamamı 60 tane...

Din bahane,

Arap hayranlığı şahane...

Av. Hayri Balta, 26.5.2012

elde etmekle gerçekleşir.

Alt yaş sınırı kızlarda 9, erkeklerde 12'dir."

Bu satırları okuduğumda karşı konulamaz bir tiksintiyle midemin bulandığını, utanç duygusuyla yüzümün alev alev yandığını hissettim...

Beş yaşında bir kız babası olarak, bunu yazan ve dağıtan insanlar adına insanlığımdan utandım...

Daha ilkokul çağında bir kız çocuğuna "evlenebilir" fetvası veren zihniyetin egemenliğinde bu güzelim ülkenin hangi karanlıklara, hangi ilkeliklere, hangi sapıklıklara savrulabileceğini düşünüp dehşetle titredim...

İnsanlara güzelliği, doğruluğu, eşitliği ve kardeşliği anlatması gereken dinin yobaz ellerde nasıl bir sapkınlığa, ne tür bir faşizme, ne denli koyu bir ayrımcılığa yol açacağını görüp bu ülkenin insanları adına korktum...

Din bu olamaz dostum...

+

Kitabın adı: **DELİLLERİYLE AİLE İLMİHALİ.**

Bursa Uludağ Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Öğretim Üyesi Prof. Dr. Hamdi Döndüren imzasını taşıyan 635 sayfalık kitapta, dokuz yaşında evlendirilecek kız çocukları dışında da tüylerinizi diken diken edecek her türlü "bilgi" mevcut!...

İslam toplumunda medeni kanunla çelişen durumlarda şariat hükümlerinin uygulanması gerektiği anlatılan kitapta neler mi var?

Satırbaşlarıyla bakalım:

- "Kadından" ve "gâvurdan" şahit olmaz: Şahitlerin iki erkek veya bir erkek iki kadın olması gerekir. Şahitler Müslüman olmalıdır...

- Akraba evliliği caiz: Akraba evliliği öne sürüldüğü gibi önemli zararlar meydana getirecek nitelikte olsaydı bunu İslam yasaklardı...

- Doğum kontrolü yasak: Gaye neslin sürdürülmesi olduğuna göre evli çiftler gebeliği önleyen yöntemlere başvurmamalıdırlar...

+

İşte Emin Çölaşan'ın sözünü ettiğim yazısı:

Birkaç gün önce de aynı okullara Zeytinburnu Müftülüğü tarafından ücretsiz olarak "Peygamberin Hayatı. Siyer'i Neb'i" isimli kitap dağıtılmış ve öğrencilerden bu kitabı okumaları ve aşağıdaki sorulara yanıt verilmesi istenmişti.

(Emin Çölaşan, SÖZCÜ, 24.5.2012)

+

S-1 Peygamberimiz Kureyş kabilesinin hangi kolundandır?

S-2 Kabe'ye bakma vazifesi kimin sülalesine aitti?'

S-3 Kabe'nin anahtarlarını elinde bulundurma görevine ne denir?

S-4 Daru'n-Nedve adlı derneği kim kurdu?

S-5 Mekke'ye düşman saldırınca kıymetli eşyayı zemzem kuyusuna atıp üzerine de taş toprak dolduran Mulat hangi kabiledendi

S-6 Zemzem kuyusunu Abdulmutallip hangi oğluyla temizledi?

S-7 Yemen valisi Ebrehe nerede bir tapınak inşa etmiştir?

S-8 Ebrehe Kabe'yi yıkmak için geldiğinde Kabe ve Mekke'nin yönetiminde kim bulunuyordu?

S-9 Fil vakası Hz Muhammedi'n doğumundan kaç gün önce gerçekleşti?

S-10 Kabe'nin yıkılması teşebbüsü hangi surede anlatılır?

S-11 Kabe'de hacılara su dağılmak ne diye isimlendirilir?

S 12 Hz Peygamber ne zaman dünyaya geldi?

S-13 "Muhammed" ne anlama gelir?

S-14 Hz. Muhammed'in babasının soyu kime dayanır?

S-15 HZ. Muhammed'in babası ve annesinin kabileleri hangi şıkta doğru olarak birlikte verilmiştir?

S-16 Peygamberimizin süt kardeşi kimdir?

S-17 Peygamberimizin annesi öldüğünde, Ebva köyünden, peygamberimizi Mekke'ye kim getirdi?

S-18 Abdulmuttalip vefat edince Peygamber Efendimiz amcalarının hangisinin yanında kalmaya başlamıştır.

X

**HURAFELERE KARŞI ÇIKMAK CESARET OLACAK!..
BAKALIM, BU SAÇMALIKLAR NEREDE SON
BULACAK?.. 58**

Aşağıdaki ilginç yazıyı bana gönderilen bir iletiden aldım.
Yazıyı yazanla gönderenin adını alamadım...
Ancak yazı üzerine birkaç kelam da ben etmeden
duramadım.

Hani dindar ve kindar nesil yetiştiriyoruz ya...
Yakında bunlar, dinî hakikatler diye dayatılacak
halkımıza...

Hani diyoruz ya; tabularatalanayalanabalta...
İşte sizlere dört dörtlük bir hurafa...

Halkımız bu allamelerin ağzına bakacak...
Çok yakında ceviz ağacının altı yatır olacak...

Öyle ya, Ceviz gölgesinde çocuk yapılırsa;
Doğacak çocuk:
İlim ve fen bakımından büyük adam olacak..."

İşin dahası da var.
Bu menkıbeleri saçma sapan bulanlara,
Edilecek dünya dar...

Bu hurafelere karşı çıkanlar halkın kutsalına karşı çıkmış
olacak...

Sahiplenenler ise halkın kutsalına saygı duymuş olacak...
Bekleyelim, bu saçmalıklar nasıl bulacak?..
Av. Hayri Balta, 1.6.2012

ÇOCUK YAPMADA İLK ADIM?.. 59

Detayları, modern tıp yerine, M. Hakkı Hazretleri'nin
Menkıbeler Külliyyatı'nda yazılı, siz iyisi mi önceden bulup
okuyun...

Nasil yapmalı ki çocuk memlekete faydalı olsun?..

Mekân olarak mesela...

“Kapı eşiğinde yapılan çocuk münafık olur” diyor menkıbe...

“Damda” yapılırsa?..

“Uçarı, dağınık, savurgan ve havai...”

Peki, “kapı eşiği” ile “damdan” başka sevişecek yer mi yok dersenez, en uygun yeri göreceksiniz:

“Ceviz altı...”

Şöyle diyor menkıbe:

“Ceviz ağacının altında yapıldığında, o temastan meydana gelecek çocuk ilim ve fen bakımından büyük devlet adamı olur...”

*

Zamanlama da önemli...

Bu da ilerde Türkiye'nin gündemine gelecek olsa bile benden söylemesi...

Menkıbeye devam:

“Horoz öttüğü an yapılan çocuklar ise sesi gür, azmi yüksek, cesareti ileri...”

*

Belediyelerin daha çok keçiboynuzu ektiği kentlerde, karıştırıp da “ceviz altıdır” diye keçiboynuzu altında yapma tehlikesi yanında...

“horoz öttü” diye, taksicinin korna sesine denk getirirseniz...

İşte, tarifteki bizler çıkıyoruz ortaya:

“Tinerici nesil...”

*

Kadının başı bitti...

Geçti alt tarafa...

Çünkü hukuktan eğitime kadar üstyapıyı kendisine göre değiştiren istila, altyapıyı dizayn etmeye geçiyor yavaş yavaş...

Nasıl anlamazsınız?..

Doğumdan ölüme yaşam biçimini değiştirecek ufak ufak...

Yeni yaşam biçimi “din” referanslıdır...

İstesen de istemesen de...

Dinci yaşam biçimi halka dayatılacak...

*

Kurtuluş?...
Bekleyeceksiniz...
Horoz öttüğünde...

AKILLARINDAN ZORU OLANLARA... 60

Soruyorum şimdi size...
9 yaşında bir kız nasıl verilir bir erkeğe...
Sünnettir diye uygulanır bu gelenek Anadolu'da,
9 yaşında bir kız para karşılığı sunulur bir erkeğe...

Hangi devirde hangi ülkede yaşıyor bu profesör...
Bir kadın nasıl olur da dövülür?..

Ülkemizde var mı ki köle?
Terbiye edile içki içtiğinde...

Kadın tanıklık yapamazmış,
Soralım bu profesöre,
Hangi ülkede yaşarmış?..

İslamî eğitim yapacaklarmış...
Profesörümüz yazdıklarını...
Şeriatı getirmeden nasıl uygularmış...

Anlaşılan bunların akıllarından zoru var...
Akıllarından zoru olanları ne paklar?..
Av. Hayri Balta, 8.6.2012

YOBAZIN AHLAKI... 61

Bu zihniyetin ne olduğunu iyice anlamak açısından altın değerinde bir açıklama...

Bakın ve görün ey halkım;
Türkiye nasıl bir karanlığa doğru gidiyor koşar adım...
- Tehlike eşinize, çocuğunuza dek uzandı!..

"Evleneceklerin tasarruf ehliyetine sahip olmaları gerekir.
Bu da yedi yaşına ulaşır iyiyle kötüyü ayırt etme gücünü

- Kadını iz bırakmadan döv: Kadının yatakta yalnız bırakılması da bir yarar sağlamazsa o, bir çeşit disiplin ve eğitim amacıyla, bedeninde iz bırakmayacak şekilde dövülebilir...

- Değnek cezası ve kölelik: Bekârların zinasında yüz, kadına zina iftirası atana seksen, içki içene seksen değnek cezası örnektir. Suçu işleyen köleyse cezalar yarı yarıya iner...

Nasıl, beğendiniz mi?!

Adının başında Prof. sıfatı taşıyan ve Uludağ Üniversitesi Rektörü Prof. Dr. Mustafa Yurtkuran'ın, "Mensubumuz olmasından utanç duyuyoruz" dediği bu zat, kaçınıcı asırda yaşadığından habersiz olmalı ki; içkiye bile seksen değnek ceza biçerken, suçu işleyen "köle" olması durumunda cezanın yarı yarıya ineceği fetvasını da verebiliyor!!!

Zavallı ülkem...

Peki, bu kitap nerede dağıtılıyor?

Tuzla Belediyesi'nin nikâh salonunda, şeker niyetine!!! Kapağında Tuzla Belediyesi'nin nal gibi logosunun bulunduğu kitap, yeni evlenen çiftlere hediye ediliyor!.. Diğer bir anlatımla, Türkiye Cumhuriyeti'nin mega kenti İstanbul'un en büyük ilçelerinden biri, devlet kesesinden buz gibi şeriat propagandası yapıyor!..

Haber Radikal gazetesinde yayımlanıp büyük tepki çekince Tuzla Belediyesi ne yaptı dersiniz? Tabii ki her zaman yapılanı; Belediye basın danışmanı Sadettin Acar, yaptığı açıklamada aynen şöyle dedi:

- Kitabın içeriğini bilmiyoruz. Şeriat kuralları öneren unsurlar yer alıyorsa hemen toplatırız. Bu unsurları bilip de bu kitabı dağıtmamız mümkün değil...

Tuğla gibi kitabı her önüne gelene bedava dağıtan belediye, içeriğinden habersiz!.

Tuzla Belediye Başkanı Mehmet Demirci bu açıklamanın ne kadar komik kaçacağını görmüş olmalı ki, iki gün sonra gerçek düşüncesini şu sözcüklerle anlattı:

- Çok faydalı bir eser... Bu kitap, güncel evlilik problemlerine İslami kurallar ışığında açıklık getiriyor...

ÜMİT ZİLELİ, Cumhuriyet, 2.6.2012

CUMA GÜNÜNÜN ERDEMİ... 62

Cuma Gününün Erdemi,
Şimdi Bunlar Hurafe değil mi?..

Uzun da olsa yazı, kısaltmadım...
Ayıp olur diye hurafeleri azaltmadım

Okusun görsün, okuyucularım;
Dindar nesil nasıl yaratılıyor.
Cuma gününün erdemi ile,
Cennet Cehennem nasıl satılıyor...

Aydınlık Türkiye halkı bunları yutar mı?
Cumayı diğer günlerden üstün tutar mı?

Takdir aydın okuyucularımındır.
Kötü olan bunlara bu ortam sağlanır mı?...

+

Sabah Gazetesi'nin internet sitesinde Cuma Günü'nün ne kadar hayırlı bir gün olduğuna dair bir haber çıktı.

Okuyunca insan diyor ki, diğer bütün günleri takvimden çıkartalım sadece Cuma kalsın.

Haberde Cuma'yı yücelten hemen hepsi saçma sapan, ama bazıları var ki insana dudak uçuklatıyor.

İşte size Sabah Gazetesi'nin internet sitesindeki Cuma günü zırvaları:

1. "Cuma gecesi Kehf Sûresi okuyan, Kıyamette, yerden göğe kadar bir nurla aydınlanır. İki Cuma arasında işlediği günahlar da affolur."

(Cumaya kadar cinayet, tecavüz, haram her naneyi ye, sonra Cuma günü bir sure okuyup paçayı kurtar. Oh ne ala memleket!)

2. "Cuma günü günah işlemeyen geçerse, diğer günler de selamete geçer."

(Bu garantiyi kim veriyor? Tanrı mı, yoksa Sabah Gazetesi'nin genel yönetmeni mi?)

3. "Cuma günü oruç tutan için, ahret günü on oruç sevabı yazılır."

(Diğer günler oruç tutmak aptallık mı yani?)

4. “Yalnız Cuma günü oruç tutmayın! Bir gün öncesi veya bir gün sonrası ile tutun.”

(Demek ki neymiş, Cuma gününe komşu günler de diğer günlerden daha kutsal günlermiş. Bu hesaba göre en uğursuz günler Cumaya en uzak günler olan Pazartesi ve Salı mı oluyor?..)

5. “Cuma günü seksen salavat getirenin, seksen yıllık günahı affolur.”

(Seksen yıl her naneyi ye, sonra seksen salavatla doğru cennete git. Beleşçiliğe davetiye çıkarmaktan başka nedir bu?)

6. “Cuma günü tırnak kesmek şifaya sebeptir.”

(Tanrım, sen bizi bu cahillerden koru! Pazartesi tırnak kesmek insanı hasta mı eder?)

7. “Sevaplar içinde Cuma günü ve gecesinde yapılandan daha kıymetlisi, günahlar içinde de Cuma günü ve gecesinde işlenilenden kötüsü yoktur.”

(Hırsızlık için en uygun gün Pazartesi Salı, en kötü gün de Cuma günü oluyor demek ki!)

8. Cuma günü veya gecesi Duhân Sûresini okuyana Cennette bir köşk ihsan edilir.

(Utanmasalar Duhân Sûresini okuyana Cennette bir gemicik de eşantiyon olarak verecekler. Akılları fikirleri malda mülkte...)

9. Cuma günü veya gecesi ölen mümin şehit olur, kabir azabından kurtulur.

(Diğer günlerde ölenlerin günahı ne? Cuma günü ölüm piyangoyla mı belirleniyor? Yoksa canımızı Cuma günü alsın diye Azrail'e rüşvet mi versek ne? Olmadı, şehit sayılmak için Cuma günü intihar mı etsek, ne yapsak acaba?!!)

10. Cumartesi günleri Yahudilere, pazar günleri nasaraya [Hıristiyanlara] verildiği gibi, Cuma günü, Müslümanlara verildi. Bugün, Müslümanlara hayır, bereket, iyilik vardır.

(Tanrı her dine ayrı hayırlı günler vermiş demek ki? Hindulara neden hayırlı gün verilmemiş? Onların günahı ne? Bu bölücülük ve ayrımcılık değil de nedir? Bu kadar saçmalığa da pes doğrusu...)

11. Allahü teâlâ her Cuma günü altı yüz bin kişiyi

Cehennemden azat eder. Bunların hepsi Cehenneme lâyık olup Cuma gününün bereketi ile Cehennemden çıkarılır.

(Nüfusun az olduğu ilk çağlarda yaşayanlar arasında cehenneme gidecek yok demek ki? Bugün bile haftada altı yüz bin insan doğmuyordur. Yani bu mantığa göre herkes af kapsamında, cehenneme kimse gitmeyecek. Bu iyi haber işte! Üstelik diğer zırvaları neredeyse geçersiz kılıyor.)

12. Köle, kadın, çocuk ve hasta dışındaki bütün Müslümanlara cemaatle cuma (kılmaları) farz-ı ayındır.

(Hala köleliğin geçerli olduğuna mı inanıyor Sabah Gazetesi? Kimdir bu devrin köleleri? Kadınlar mı, işçiler mi, gayrı Müslimler mi?)

Dedim ya, bu kadar saçmalığa pes doğrusu. Bu topluma hangi din empoze ediliyor?

Bence Diyanet bu işe derhal el koymalı... Çünkü Sabah Gazetesi açıkça İslam'ı tahrif ediyor.

(A. Metin Akpınar (Oda TV den alınmıştır.)

Nurten Kınay'ın 11.6.2012 tarihli iletisinden. Kendisine teşekkürler.

KARANLIĞA DOĞRU... 63

Yukarıdaki iletiye: Saçma mı desek, zırva mı desek...
Yoksa dindar nesil hayrına sineye mi çeksek...

İnsan bunları zırvalarken esrar mı içiyor?
Kokain mi kokluyor?...
Yoksa damarına eroin mi şırınga ediyor?..

Tahsil ile olmaz bu kadar cehalet...
Cehaletinize bereket...

Cehaletiniz bereketli olunca,
Nereye gidildiğini anlarız ulusça...

Belki o zaman kurtuluş için umut doğar,
Bu saçmalar, zırvalar karşısında sustukça,
Çok sürmez bu karanlık hepimizi boğar...

Av. Hayri Balta, 13.7.2014

HOŞ GELDİN MELE... 64

Hoş geldin Mele,
Aşağıdakilere bak hele
Bunları mı öğreteceksiniz millete?...

Bu inciler hadis kitaplarındadır.
Bunları ezberleyen
Ve de halka öğreten alim sayılır...

“Bu çağda bu nasıl öğreti...”
Aynı zamanda bunlar
Kadınlarımıza hakaret değil mi...

Hadis kitaplarına bir göz atmalı bizdeki Dinciler-
Diyaretçiler...

Neyse bu günlük bu kadar yeter...
Av. Hayri Balta, 22.6.2012

VAY ANASINII... 65

Enis Akdağ <enisakdag@yahoo.com.tr> adresinden 14
Haziran 2012 21:00 Tarihinde internetten gönderildi.
Kısaltarak sunuyorum:

“Biz Humeyni’yi Atatürk’ten çok seviyoruz. Laiklik
dinsizliktir” diyen soylu Türk kadınlarının bilgilerine sunmak
istedim.

Belki “VAY ANASINII!!!” derler ve kendilerini kandıranlara,
sandıklarda cevaplarını verirler diye düşündüm:

**“ç o o o o k a m a ç o o o o k
f a y d a l ı b i l g i l e r !”**

“Kadının yeri soğumadıkça erkek, kadının oturduğu yere
oturmamalıdır” (Kadınlara Dini Bilgiler sayfa 24)

“Kocanın vücudu irin ile kaplı dahi olsa ve karısı onu

yalayarak temizlese yine de kocasının hakkını ödemiş olmaz". (İbni Hacer El Heytemi 2/121 Ahmed b. Hanbel, Müsned, V, 239)

"Ey kadınlar! Eğer kocalarınızın size olan haklarını bilseydiniz, ayaklarının tozunu yüzlerinizle silerdiniz." (Hafız Zehebi-Büyük Günahlar- Sayfa 187)

"Kadınların dinleri ve akılları eksiktir." (Sahihi Buhari)

"Kadınlar arasında iyi kadın, yüz tane karga arasında alaca bir karga gibidir." (Sahihi Buhari)

"Bir kadın kocası kendisinden razı olduğu halde ölürse Cennete girer." (Riyazus Salihin)

"Namazı bozan şeyler kara köpek, eşek, domuz ve kadındır." (Sahihi Müslim, Salât 265; Tirmizi Salat 253/338 Ebu Davud, Salat, 110/720)

"Uğursuzluk üç şeyde vardır: Kadında, evde ve atta." (Ebu Davud, Tıb, 24/3922; Müslim, Selam, 34/115 Buhari, Nikah, 17/4805)

"Takma saç takan, taktıran, kaşları incelten, kaşlarını inceltiren, dövme yapan ve dövme yaptıran lanetlenmiştir." (Ebu Davud, Tereccul, 5)

"Kadınlarınıza evlerinin kapısında oturmamaları için yeni elbise yaptırmayın, çünkü elbiseleri güzel ve yeni olursa kalplerine dışarı çıkmak arzusu gelir." (İmamı Gazali-Kimyası Saadet sayfa:178 İbn Ebi Şeybe, Musannaf, IV/II, 420)

(Emekli albay Cemil Denk iletisinden. Kendisine teşekkürler...)

BUGÜN 66

Kemâl sahibinden dersimiz aldık
Cemâl-i canana hayranız bugün
Meneref remziyle nefsimiz bildik
Özünü tanıyan insanız bugün

Kemliğe iyilik bizim huyumuz
Evliya neslidir asıl soyumuz
Ruha gıda verir guft-u guhumuz
Hamdolsun ki ehli irfanız bugün

Cemalden okuruz Kuran'ımızı
Kör, sağır anlamaz lisanımızı
Kendi özümüze ezanımızı
Okuyan sahibi izanız bugün

Ademe Hak. dedik kalu beladan
Gayriyi yok bildik, çıktık aradan
Kim ne derse desin tam o sırada
Hak ve hakikati göreniz bugün

İBRETİ, candan bağılıyız insana
Cemâla aşığız, değil cihana
Meyleden değiliz huri gılmana
Yakın dost olana kurbanız bugün

+

AŞIK İBRETİ, İLME DEĞER VERDİM
Can Yayınları. 61. s. 70

YUF BABA 67

Yuf Baba ölmüş. Teneşire yatırmışlar. Yıkayan hoca bakmış ki Yuf Baba'nın koltuk altı, eteği kıl içinde....

Hoca temizliğini yaparken bir yandan da homurdanıyormuş:

"- Lanet herif, ne vardı, acı şuralarını temizleyeydin?.."

Yuf Baba başını kaldırarak:

"- İçimi temizlemeden dışıma fırsat bulamadım ki..."

+

Artık nasıl yorumlarsanız yorumlayınız; biz, dindar olmayı böyle biliriz: Ruh temizliği ve erdemli davranış...

Av. Eren Bilge, 15.3.2008

Çalıma bak şu zibidilerde
Sanırsın ki ülkenin en bilgini
Aldırma sen yap işini
Öyle eşektir ki bunlar
Eşek olmayan dinsiz derler.
Ömer Hayyam

+

Kim görmüş o cenneti, cehennemini?

Kim gitmiş de getirmiş haberini?

Kimselerin bilmediği bir dünya

Özlenmeye, korkulmaya değer mi?

Ömer Hayyam

+

Ey hacca gidenler nereye böyle?

Tez gelin çöllerden döne döne.

Aradığınız sevgili burada,

Duvar bitişik komşunuz.

Mevlana

+

Durun gördünüzse suretsiz suretini onun,

Hac da sizsiniz, Kâbe de, ev sahibi de...

(15.1.2006, aydınlık. Vural savaşı)

Mevlana

+

Sıkıntıda olan bir kişi: "Allah büyüktür" der. Bunun anlamı:
"Üzülme, bir çaresi bulunur elbet..." demektir...

+

Bir asil at gibi şahlan, vurulan gemleri kır.

Nerede hakkım diye bir kerecik olsun haykır.

(Niyazi Mısrî, Hicret Takvimi. 15.1.2006)

+

Merhamet ve Şefkat simgesi olan bir Allah canlıyı canlıya
canlı canlı yem eder mi?

Aklı olan: "Her şeye gücü yeten Allah, canlıyı canlıya
canlı canlı yem eder mi?" diye düşünmez mi?

+

Etrafımızda, evrende tasarım ve iyilikseverlik
bulduğuna dair bir kanıt göremiyorum.

Dünya üzerinde hala çok fazla sır var.

Bir kedinin bir fare ile oynadığı evrenin, kadir-i mutlak
ve merhamet sahibi bir tanrı tarafından tasarlandığı fikrine
inanmaya kendimi ikna edemiyorum.

Charles Robert Darwin (İngiliz doğa bilimci) 1809 - 1882

x

Bilgeye sormuşlar:

- Bu kadar okudun da eline ne geçti?

- Bilgisizliğimi anladım... Bu yetmez mi?

+

Bilge: "Allah'ım beni koru!" diye yalvaran öğrencisine:

- Ey oğul; bil ki, sen Allah'ı korumazsan, Allah seni korumaz..

+

Öğrencisi Bilge'ye sormuş:

- Gerçek nerededir?

- Maddî gerçek mi, manevî gerçek mi?

- Her ikisi de...

- Maddî gerçek; Yaratan'dır, her yerde hazır ve nazırdır ve görünür; manevi gerçek insanın düşüncesidir, mâna âlemidir, görünmez...

+

Bilge'ye sormuşlar:

- Tanrı'yı nasıl bulabiliriz?

- Ey oğul bil ki Tanrı'yı kullukla bulamazsınız: O'nu, O'nunla bulabilirsiniz...

+

Derste hoca sorar:

- Günahlarımızı affettirmek için ne yapmalıyız?

Uzun bir sessizlikten sonra biri atılır:

- İlk önce günah işlemeliyiz hocam!

Akşam. 16.6.2007

+

Bilge sık sık yakınırmış:

- Kırk yıl vahdet davulunu çaldım, kimse anlamadı... dermiş.

+

Kör cehalet çirkefleştirir insanları!

Suskunluğum asaletimdendir...

Her lafa verecek bir cevabım var..

Lakin bir lafa bakarım "Laf mı" diye;

Bir de söyleyene bakarım "Adam mı " diye... (Mevlana)

Yener Balta'dan, 13.9.2007

+

Siyasetle ilgilenmeyen aydınları bekleyen kaçınılmaz sonuç: cahiller tarafından yönetilmeye razı olmaktır.

Eflatun

HALUK'UN AMENTÜSÜ 68

Tevfik Fikret'in "Haluk'un Amentüsü" şiirinden bazı beyitler:

Toprak vatanım, her çeşit insan milletim...
İnsan,
İnsan olur ancak bunu ızanla, inandım.

Şeytan da biziz, cin de,
Ne şeytan, ne melek var;
Dünya dönecek cennete insanla,
İnandım.

Tüm hayatta tekamül ezeldir; bu kemale
Tevrat ile, İncil ile, Kuran'la inandım.

İnsanoğulları birbirinin kardeşi...
Hülya!
Olsun, ben o hülyaya da bin canla inandım.

İnsan eti yenmez; bu teselliye içimden
- Bir an için ecdadımı unutmakla- inandım.

Tevfik Fikret,
(21.3.2008 Tarihli Milliyet, Çetin Atlan köşesi.)

VELİ VASFI 69

İbrahim Hakkı Hz.nin dilinden vefî vasfı.
"Ey aziz!

Ulu kişiler demişler ki:

1. Halkın kimi dünyalıktır: Bunlar dünya; zevku safalarına dalmış, ona bağlanarak ayrılmamışlardır...

2. Kimi ukbâlık (Öbür dünya, ahret) tır: Bunlar da âhiretin uçmaklarındaki benzersiz hayatına vurularak saklanmışlardır.

3. Kimisi de ehl-i mânâdır: Bunlar bir kısım uyanık ve seçkin kişiler, ermişlerdir ki ikisine de iltifat etmemiştir.

Rızaullah ile meşgul olup onun sevgisiyle yetinmişlerdir.

O bahtiyarlar ebedî saadeti burada bulmuşlardır.”

(VELİLERİN BAHÇESİ. Bedri Özbey. Tan Matbaası. İst. 1968. s. 52)

Canım İçinde Cânânı Buldum...

«Derdi olan gelsin, dermanı buldum,
Canım içinde cânânı buldum.
Canlar mezat olmuş tellâlda gezer,
Cevherler saçan dükkânı buldum.
Zerrece cihan görünmez gözüme,
Hak'ka karşı duran dîvânı buldum.»

(Hz. EMÎR SULTAN SEYYİT MUHAMMED BUHARI
(K.S.)

VELİLERİN BAHÇESİ. Bedri Özbey. Tan Matbaası. İst. 1968. s. 156)

CÂNÂNA HASRET ve İŞTİYÂK... 70

“Gam çekme gönül, vuslat-ı cânâna erersin,
Sonunda bunun, zevk-i sefasını sürersin.

Sen, sende ara Hak'kı, hemen gezme yaban'da,
Kendinde iken, sen anı gayrı'da ararsın...

Her şam-ü seher âh-ü figân eyle ki, bir gün
Dost bahçesinin güllerini sen de derersin...

Nâ ehl'e sakın derdini bildirme, hazer kıl,
Pes şîşe-i esrarını elinle kırarsın.

Bîcâre gönül, kadrini var şöylece bil kim,
Kuddusî sedef, sen onun içinde cevhersin!”

(VELİLERİN BAHÇESİ. Bedri Özbey. Tan Matbaası. İst. 1968. s. 41)

+

Bu sözler Kuddusi Babanıdır.

Kuddusi Baba: Siyah olarak belirlediğim dizelerinde
“Aradığın sende!” demektedir.

Ne var ki ham ervahlar, ervahi habiseler
Bu gerçeğin bilinmesini istememektedir.

İnsan oğlu Tanrı bilgisine ermeden,
Tanrı’yı “Kendisi ile kalbi arasında bilmeden” (K. 8/24)
Kötülüklerden kendini alamaz.

Ne demiş atalarımız: “Kendini bil kendini;
Kendini bilmezsen patlatırlar enseni...”
Hayri Balta, 15.8.2008

+

Muhammed Belhi; dalga dalga Hacca gidenlere baktı ve mırıldandı:

“Şu dalga dalga insan hali ne tuhaf! Hayranım onlara!...
Dereler, denizler, çöller ve dağlar aşıp geliyorlar. Allah’ın
evini ve orada Nebilerin izlerini görmek için...”

Halbuki nefis sahralarını aşabilselerdi, orada doğrudan
doğruya Allah’ın izini göreceklerdi.”

(HALKADAN PARILTILAR. Necip Fazıl Kısakürek. Türk
Neşriyat Yurdu Yayınları. 1954. s 53)

DIYANET: 1923 ZİHNİYETİ YAZIK KI DEVAM ETMEDİ...

71

Diyanet İşleri Başkan Yardımcısı Şevki Aydın,
Türkiye’deki İslam algısı, din tasavvuru konusunda ciddi
bilgisizlik olduğunu söyledi.

Din konusundaki cahilliğin sadece halkta olmadığını
aydınların da dini konuda bilgisiz olduğunu belirten aydın,
bunun Türkiye’ye özgü bir durum olduğunu savundu.

Son günlerde öğretmen - imam karşıtlığının gündeme
getirildiğini anlatan aydın, bunun çok tehlikeli sonuçlar
doğurabileceğini söyledi.

Cumhuriyeti kuran zihniyetin dini hiçbir zaman bir kenara
bırakarak yürümeyi düşünmediğini belirten Aydın şunları
söyledi:

“Cumhuriyeti kuranlar, ‘Dini doğru, sağlıklı bilen, çağı doğru kavramış ve ona göre dini öğretebilen din görevlilerini yetiştirelim’ demişler; ama ne yazık ki, atılan bu temeller üzerinde mesele sürdürülmedi. İlahiyat fakültesi, İmam Hatip okulları kapandı ve öğretmen yetiştirme faaliyetimiz devam ederken, din görevlisi yetiştirme faaliyetine son verildi. Bu da din görevliliği hizmetini cehalete, bilgisizliğe havale etmek demek. Dini yıllarlarca bilgisizliğe bıraktık.” (Hürriyet, 9.6.2008)

BİŞR-İ HAFİ'DEN HİKMETLİ SÖZLER 72

İki şeyden kaçın: “Çok yemekten ve çok konuşmaktan.”
Dünyada aziz olmak isteyen diline sahip olsun.

İnsanlar arasında tanınmak isteyen, ahretin tadını alamaz.

Şöhreti seven, Allah'tan korkmaz.

Övülmekten hoşlanmak ahmaklıktır.

Sabır susmaktır. Konuşan, susandan daha hayırsızdır.

Kötü insanlarla arkadaşlık yapan, iyi kimselerin arkasından kötü konuşur.

Dün öldü, yarın doğmadı, bugün can çekişiyor. Sen bu anı değerlendir.

(Emir Şenol'un iletisinden. Kendisine teşekkürler...)

AKLIN İNANCA VE DOGMALARA KARŞI BİTMEZ TÜKENMEZ MÜCADELESİ... 73

Akılıcı düşünce, köktendincilerin ve sahte bilimcilerin tehdidi altında. Bu durumda akla ve aydınlanmacı dünya görüşüne sahip insanların yapacağı tek şey kalıyor. O da karşı saldırıya geçerek akılcılığı savunmak. Ancak harekete geçmeden Önce, akılı reddedenlerin hangi gerekçelerin ardına sığındıklarını anlamakta fayda var.

Nevv Scientist Dergisi, “İnsanların Akıldan Nefret Etmelerinin 7 Nedeni” isimli yazı dizisinde aralarında din adamlarının, sanatçıların ve bilim insanlarının olduğu farklı dünya görüşüne sahip insanların akıl konusundaki düşüncelerine yer veriyor:

+

Aydınlanmacı değerler, akılcılık, özgürlük, demokrasi, çoğulculuk, insan hakları, hukukun üstünlüğü ve dünyayı doğru anlamak için bilimi esas almaktır. Tarihi bir olgu olarak Aydınlanma Hareketi akla güvenmeyi temel alır; sosyal ve politik sorunlarda bilimsel yaklaşımı benimser; bilimi savunur; ilerlemenin yolunu tıkadığı için dini yaklaşımlara ve her türlü boş inanca karşı çıkar. Adaletsiz sosyal sistemlere karşı sistemli bir mücadele yürütür. (CUMHURİYET BİLİM TEKNİK, BİLİM TEKNOLOJİ. 15 AĞUSTOS 208 YIL 22 Sayı: 1117)

NELER OLUYOR DÜNYADA? 74

Dağıtmak istedikleri kitapta, insanları “bugün Allah için ne yaptın?” diye her gün sorguya çeken bir inancın tektanrısından “ya sen insanlar için ne yaptın” diye hesap sorulabilirdi.

Gücü, düzeni, adaleti bir yana, varlığıyla yokluğuyla ilgili tartışmaların bile üç bin yıldır bir sonuca ulaştırılmadığı bir “aşkın özne” insanlara ne vermiş olabilirdi ki?

Günümüze bakmak yeter: Tektanrıci inancın “yetkin” denilen yaratıcısının, yetkin “tasarımı” ürünü yetkin olması gereken bir dünyada “neler oluyor yarabbi?”

Kimin yetkin (kâmil) yaratıkları sayılan insanlar doğaya, birbirlerine neler yapabiliyorlar? Onun ya da ona inanan kullarının tapınaklarını, tapınağa sığınanları yer sarsıntısı, tayfun, sel gibi “doğa güçleri” karşısında etkili bir savunma çıkarabildiğini kim söyleyebilir?

Tersine, geçmişte olduğu gibi bugün de, tanrı adına düşünenler, tanrı adına konuşanlar, tanrı adına vuruşanlar, tanrının evi sayılan tapmıklarda, tapınak çıkışlarında birbirlerine acımasızca kıymakta. O ise “yapmayın kullarım” deyip onları durduramamakta, onlardan hesap soramamakta.

“Hesaplaşma öte dünyada” diyenler çıkacaktır. İyi de bu dünyada hesaplaşamayanlardan ölenler mi öldürenler mi cennetine girecek o bile belirsiz.” (Alâeddin Şenel. Bilim ve Gelecek, Dergisi. 2008 Ağustos sayısı. Sayı: 54. s. 10)

RABİA'NIN AMACI... 75

Rabia, dördüncü defadır aynı dar sokaklarda koşup durmaktaydı.

Bir elinde alevler saçan bir meşale, bir elinde de içi su dolu tenekeden bir kova vardı.

Umutsuzca bir şeyler aramaktaydı sanki. Her yüksek duvarın ardındaki avlulara girip çıkıyor, yine bulamamış olmanın üzüntüsü içinde bir başka dar sokağa dalıyordu.

Bir hurma ağacının altında durdurdu onu erkekler. Ve sordular:

“Seni zaten biraz deli biliriz Basra’da. Bunca senedir alıştığımız deliliklerine. Ama şimdi bu yeni deliliğinin sebebi ne, ya Rabia? Bir elinde ateş diğer elinde su, nereye gitmekteisin ve ne aramaktasın?”

“Cennete ateş, cehenneme su!..”

Rabia, işinden alıkonmuş olmanın kızgınlığı ile cevapladı:

“Bize söylendi ki, eğer dinimizin kurallarını takip edersek, etliye sütlüye karışmazsak, cennete gidip sonsuzluğa dek keyif içinde yaşayacağız. Aksine, eğer kurallara karşı çıkarsak, emredilenleri yerme getirmezsek cehennemin kızgın ateşleri içinde yanmak olacak kaderimiz. O nedenle herkes sadece kurallara uyup, yeryüzündeki zamanını doldurmak peşinde. İyi insan olmanın sebebi cennet için verilen söz oldu. Kötülükten kaçınmanın sebebi de cehennemin kızgın ateşinden korku!

Bir bulursam, işte elimdeki bu meşalenin ateşiyle cenneti yakıp yok edeceğim. Bu su dolu kovayla da cehennemin ateşini söndürüp ortadan kaldıracam. Böylece hepimiz iyi insan olmayı cennet rüşvetinden veya cehennem korkusundan değil, iyiliğin saf güzelliğinden dolayı yapıyor olacağız!”

Sümer’den Kahire’ye insanlık dersi

Basra’nın sıcak sokaklarında bu konuşma geçtiğinde 700’lü yılların ortalarıydı. Yani İslamın daha ilk yüz yılı. Rabia El Adeviye, erkek egemenliğinin zirvesindeki Arap toplumunun içinde parlayan bir kadın yıldızdır. Sümerlerin kültür başkentleri Ur ve Uruk civarlarında yer alan, İbrahim peygamberin de yetiştiği bu topraklardan çıkan sayısız, ama

nadir kadın hayat sorgucularından biri olur kısa zamanda.

Yoksulluktan köleliğe bile düşer bir ara hayatında. Hiç evlenmez ve ruhani olarak ilahi sevgiliyi seçer. Seksenli yaşlarda Kudüs'te 801 senesinde ölene dek. Hayatı hem eşitsizliğe, hem cinsel ayrıma, hem de tutuculuğa karşı sonsuz bir kavgayla geçer...

LATİF BOLAT, Aydınlık 4.8.2013

ÖZLÜ SÖZLER 76

Acı ve tatlı söz

Acı söz çok kimseyi çekip çıkarır dinden,
Tatlı söz de yılanı çıkarır deliğinden.

Aç gözlü

Gözü aç olan için, ömürde tokluk yoktur.
Kanaatkâr olana, bir lokma bile çoktur.

Adamsız elbise

Çok fakirin sesi yok, yeni elbisesi yok,
Bazı elbiseler var, içinde kimsesi yok.

Ağaç yaş iken eğilir

Unutmayın ki çocuk küçükken eğitilir.
Odun bükülür mü hiç, ağaç yaşken eğilir.

Ağlatan söz

Âlemde nice göz var, sözden iyi anlatır.
Öyle söz de vardır ki, kuru gözü ağlatır.

Ak akçe

Gayen hak rızası olsun, çalışma asla ün için.
İktisat et, israftan kaç, ak akçe kara gün için.

Akla uygun din

Dinde akla aykırı olan bir hüküm yoktur,
Ama akıl ermeyen şeyler belki pek çoktur.

Akıl akıldan üstün

Verimli kara toprak kumdan, çakıldan üstün
Bir bilene sormalı, akıl akıldan üstün.

Akıllı düşman

Hasır, ayı derisi olan posttan iyidir.
Akıllı düşman bile, ahmak dosttan iyidir.

Akılsız baş

Yapılan kötülükler çıkacak teker teker,
Akılsız başın cezâsını ayaklar çeker.

Akılsız başın cezası

Öfkeli cahil kişi, çocuğa dayak çeker.
Başın akılsız ise, cezayı ayak çeker.

Akılsız iş

Dünyaya para için öyle dalınır mı hiç?
Ahireti verip de, dünya alınır mı hiç?

Allah isterse

Hak irade edince her işi asan eder.
Halk eder sebebini bir anda ihsan eder

Allah sevgisi

Allah için muhabbet, elbette büyük nimet
Dünyada çile ise, ahirette ganimet.

Alışan kudurmuş gibidir

Haramla yorulanın, akıttığı pis terdir,
Günahlara alışan, kudurmuştan beterdir.

Alim tevazu ehlidir

Başak boşsa dik durur, ona verilmez değer
Taneli başak ise, başı aşağı eğer

Âlimsiz olmaz

Salih âlim olmazsa yanlış fikre sapılır
Bid'at ehli övülür, tağutlara tapılır.

Altın anahtar

Bir sanat öğrenenler, kalmaz elbette naçar
Çünkü altın anahtar, her çeşit kapıyı açar.

Amelsiz ilim

İlimsiz ve ihlassız cennet bulunur mu hiç?
Amelsiz ilim ile âlim olunur mu hiç?

Araba devrilince

Araba devrilince, yol gösteren çok olur
Yardım istendiğin an, hepsi birden yok olur.

Ayıp

Bilmemek ayıp değil, sormamaksa ayıptır
İlimden mahrum kalmak elbet büyük kayıptır

Ayıp araştırmak

Nefse öyle güvenme, akıl her şeye ermez
Hep ayıp araştıran, kendinde ayıp görmez.

Ayrılık

Tomurcuk gül de solar, bir gün kopar dalından
Elbet herkes ayrılır, sevdiğinden, malından!..

Az konuşmak

Göz iki, kulak iki, ağızımız ise tektir,
Çok görüp, çok dinleyip, az söylemek gerektir.

Bakar kör olmak

Göz gibi olma sakın, ötesini göremez
Dünyaları görse de kendisini göremez.

Başa kakmak

Ettiğin iyiliği başa kakıcı olma
Laf taşıma hiç onu buna takıcı olma

Baş kesen söz

Öyle sözler vardır ki, keser kanlı savaşı,

Yine sözler vardır ki, kestirir suçsuz başı.

Bilgi sizsiniz

İlmihaliniz yoksa, gayet bilgisizsiniz,
İlmihaliniz varsa, artık bilgi sizsiniz.

Bülbül

Garip bülbül ne yapar, gonca güle gitmese,
Aşkını nasıl biliniz, gece gündüz ötmese

Can kurtarma devri

Önce can gelir sonra canan demişler
Gemisini kurtaran kaptan demişler.

Çare sizsiniz

Halinizden bellidir, pek çok çaresizsiniz
Sebeplere yapışın, yine çare sizsiniz.

Çile çekmek

Kütükler yontulmadan düzgün tahta olamaz
Çile çekmeyen insan, rahata kavuşamaz.

Çile sizsiniz

Ne kadar mutlusunuz, ne de çilesizsiniz
Bozulursanız eğer, artık çile sizsiniz.

Danışmanın önemi

Evde yapılan hesap, çarşıya uymaz elbet
Danışarak iş yapan, pişmanlık duymaz elbet.

Değersizsiniz

İmansızsanız eğer, elbet değer sizsiniz
İmana kavuşunca, artık değersizsiniz.

Dikensiz gül

Dikensiz gül bulunmaz, hatasız da kul olmaz.
Gönül sırça saraydır, kırılırsa yapılmaz.

Dine uymak zorlaşır

Kıyamet yaklaştıkça, güçleşir uymak dîne
Ateş almaya benzer avuçların içine.

Dini bilmek için

Senin bildiklerini çoluk çocuk bilemez,
İlmihal okumayan dinini öğrenemez.

Doğru yol tektir

Ömür sermayesini sakın eyleme heder,
Sayısız yol var ancak birisi Hakka gider.

Dün öldü

Dün öldü, bugün ise, sanki can çekişmede,
Yarın henüz doğmadı, doğmayacak belki de.

Dünya bineği

Dünya uygun binektir, taşır binebileni
Binmeyi bilmeyene, taşıttırır kendini

Düşmana güvenilmez

Dostunun dostluğuna itimat etmiyorsun?
Düşmanın dostluğuna nasıl güveniyorsun?

Elin tavuğu

İnsan sahip olduğu nimeti hep küçümser,
Fakat sahip olmadığı şeyi ise önemser.
Mesela elin tavuğu ele kaz görünür
Çok çirkin olsa bile karısı kız görünür

Fakir kimdir

Dünya malı fanidir, bir hayal, bir yalandır
Fakir, parasız değil, arzusu çok olandır.

Fakir ve zengin

Fakir, zengin olsa da, mal hırsıyla yanandır.
Zengin, malı çok olan değil, kanaatkâr olandır.

Ferasetli bakış

Marifet sahipleri firasetle bakarlar

Kalplerdeki kirleri bir bakışta yıkarlar

Gafile söz nafiye

Öyle kolay uyanmaz, ne söyleyen gâfile
Eğer nasibi yoksa, ne söyleyen nafiye.

Gençlik uçup gitti

Gençlik kitabımı okudum bitti
Ah bir ömür nasıl da uçup gitti.

Gönlüme düştü

Cemre, havaya düşer, toprak ve sudan önce
Gönlüme hemen düştü, onu ilk kez görünce.

Gönül işi

Eğer gönlün bizim için çarparsa
Fizan'da olsan da yanımızdasın
Eğer gönlün başka diyarlardaysa
Yanımızda olsan da uzaktasın.

Gönülsüz iş

Kişi, angarya ile hedefine varamaz
Hevessiz ve gönülsüz işini başaramaz.

Gözü aç olmak

Dünyaya mâlik olsa, cimrinin gözü açtır
Sıkıntıları bitmez, o her zaman muhtaçtır

Gül

Gonca gül ne yapar, bülbül de olmasa
Aşkı bilinir mi, sararıp solmasa

Gül için figan

Bülbülün figanı var,
Gülle halvet anı var,
Canansız can aşksızdır,
Her canın cananı var.

Gül tutan elde

Kim iyilik ederse karşılığını alır
Gül ikram eden elde, gülün kokusu kalır

Gülümse

Güler yüzlü olmaya, geç kalmadan ver karar
Unutma tebessümden kimseye gelmez zarar.

Güven Sizziniz

Hep yalan söylerseniz, elbet güvensizsiniz,
Doğru konuşursanız, artık güven sizziniz.

Hak rızası

Ne mutlu ona, maksadı Hak rızası ola
İlmihal okudukça, gönlü imanla dola

Hakkını helal et

Çok sevaba kavuşmak istiyor isen şayet
İyi kötü herkese, hakkın varsa helal et.

Hakkı sökerek almak

Hiç kimseden sakın beddua alma
İyilik altında ezilip kalma
Hakkımı sökerek alırım deme
Her zaman mazlum ol da, zalim olma.

Hasetten kurtuluş

Haset etme kimseyi, niye onun var diye
Onu övmelisin hep, ayrıca ver hediye

Her kapta ne varsa o sızar

Bazıları sakindir, bazıları hep kızar
Bir kapta ne var ise, içinden hep o sızar

Hiddet nefret uyandırır

Aşırı ise hiddet, uyandırır hep nefret
Lüzumsuz şakalarda, elbet yok olur heybet.

İhlas ve sevgi

İhlasla Allah'ı seven bir kişi

Kelebekler gibi özler ateşi
Sevip de ateşten kaçarsa eğer
Roldür, gösteriştir onun bu işi.

İlmi yazmalı

Çalışan, işleyen demir pas tutmaz
Âlim unuttur da, kalem unutmaz

İş işten geçince

İhtiyaçla yanarken, bütün dostlar yok olur
Araba devrilince, yol gösteren çok olur.

İyilik eyle

Ömrünü geçirme faydasız şeyle!
Ya sükut et otur, ya hayır söyle!
Yaptığını başa kakıcı olma
Elinden geldikçe iyilik eyle!

İyi örnek

Aldanmaman gerekir, her yüzüne gülene
İyi örnek olasin senden sonra gelene

İyilik ve kötülük

Düşmanın olur dosta kötülük edersen
Düşmanın da dost olur iyilik edersen

Kafayı doldurmak

Faydalı ilimlerle kafa doldurmaya bak
Kafa sağlam dolunca, cep de dolar muhakkak.

Kalb kırmak

Herkesle iyi geçin, öfkelenip sert çıkma,
Kalb Allahın evidir, Kâbe'yi sakın yıkma

Kalem unutmaz

Kitapları okurken not tutanı överler
Âlim unuttur ama, kalem unutmaz derler

Kanaat

Kanaat her hâlinde Allaha şükretmektir
Her şartta ve her zaman mevcutla yetinmektir

Keklik avı

Herkes aynı metotla, yola gelmez, tavlalmaz,
Davul zurna çalarak dağda keklik avlanmaz.

Kızgınlık ateşi

Öfkelenmek insanı, ateş gibi yandırır
Hiddetin aşırısı hep nefret uyandırır

Kitap çok ama

Tatlı çok, bal başkadır, çiçek çok, gül başkadır
Kitaplar pek çok ama, Tam ilmihal başkadır

Kurtuluş reçetesi

İşte özlü nasihat bütün müminlere has
Kurtuluş için şarttır, ilim, amel ve ihlas

Kötü arkadaş

Kötü arkadaş seni azdırır yardan atar
Çıkarına dokunsan, beş para için satar

Kuş avlamak

Avlanmayı bilene, ava gelmez kuş olmaz,
Belalara hazır ol, başa gelmez iş olmaz.

Malını bırakacaksın

Nasıl yaşarsan yaşa, mezara gideceksin
Biriktirdiğin malı, bir gün terk edeceksin

Mazlumun âhi

Sakin kimseyi üzme, kulağın olmalı seste
Alma mazlum âhını çıkar aheste aheste.

Nasip meselesi

Eğer rast giderse işin,
Taşa bile geçer dışın
Ama ters giderse işin,

Aş yerken kırılır dışın.

Niye bugün değil

Yarın iyi bir tevbe edeceğim ben dersin
Bugünü yarınlara sebepsiz ertelersin.

Öfke ve nefret

Akıllı hep sakindir, göstermez hemen hiddet
Öfkeli olanlardan elbet edilir nefret.

Ölmeden önce tevbe

Zararın neresinden dönülse kârdır elbet.
Henüz nefes alırken, hadi hemen tövbe et!

Ölüm var

Unutma bu dünya boş, geçicidir sanma hoş,
Ölümden kurtuluş yok, nereye koşarsan hoş.

Ölüm pusuda

Bilinmez ölüm seni bekliyor nerelerde,
O halde onu bekle her zaman ve her yerde

Pişmanlıktır tevbedir

Tevbe kesin söz verip hep pişmanlık duymaktır
Günahlardan vazgeçip hak emrine uymaktır.

Rast gele atış yapmak

Elbette olur pişman düşünmeden konuşan,
Ateş edene benzer bakıp almadan nişan.

Resulullah efendimize

Güzel yanağını bilen, güle bakar mı hiç?
Senin sevginde eriyen, derman arar mı hiç?

Sağlık için

Ruhun sağlığı, az günah işlemektedir,
Bedenin sağlığı, az yiyip içmektedir.

Salihler yurdu

Çalışanın ziyneti alnındaki teridir
Unutma Cennet ancak salihlerin yeridir

Sevgi tarif edilmez

Sevgi anlatılamaz, gelmez kaleme dile
Gül demişler bülbüle, ağlamış feryat ile.

Servetsiz

Ahlakça fakirseniz elbet servetsizsiniz
Güzel ahlaklı olun, artık servet sizsiniz

Sevilen güzeldir

Kaptırırsa bir âşık, gönlünü bir güzele
Rahat edemez asla, başka güzel yanında
Yüz demet fesleğen verseler de bülbüle,
Koklamaz hiç birini, yine gider o güle

Sırrı gizlemek

Rabbin ihsan eder, nimet verirse
İyilik etmekten kaçıcı olma!
İnsanın başına bir iş gelirse,
Sırrını herkese açıcı olma!

Sinirlenmek

Şeytan sinirleneni hemen kolay kandırır
Yüksek sesle bağırان hep nefret uyandırır.

Sitem ve matem

Kötüleri methetmek, iyilere sitemdir,
Zalimi alkışlamak, mazlumlara matemdir.

Sohbetin önemi

Herkes zanneder ki sıhhat gibi devlet olmaz
Ehli de bilir ki sohbet gibi nimet olmaz.

Sonsuz azap

Sonsuz azap yanında her sıkıntı rahattır
Acı değil de sanki uygun istirahattır

Temel sizsiniz

Altyapınız yok ise, elbet temelsizsiniz
Dini öğrenirseniz, artık temel sizsiniz.

Tevbe için tevbe

Midemiz gayet dolu, ruhumuz ise çok aç,
İbadetler tevbeyle, tevbe, tevbeyle muhtaç.

Uzun emel

İnsanın halini ameli tartar,
Emeli artanın elemini artar.

Ümit sizsiniz

Niye kurtuluştan bu kadar ümitsizsiniz
Haktan ümit kesilmez, yine ümit sizsiniz

Vefalı kimse

Vefalı olan kimse, hatayı görmez gider,
Yapılan iyiliği her zaman takdir eder.

Yalnız Allah sevgisi

Hak sevgisinden başka, güzel olan ne varsa
Hepsi birer zehirdir, hatta şeker de olsa

Yarına bırakma

Hep düşünmelisin kışı ve yazı
Kıl namazı bırak ahmakça nazı
Hep "yarın kılarım" diyen kişinin,
Bugün kılındı cenaze namazı.

Yolcu yolunda gerek

Dünya bir hana benzer, biz de yolcu gibiyiz,
Dün geldik, bugün kaldık ve yarın gidiciyiz.

Yol kesici

Bid'ati yaymak için çalışırsın dört koldan
Yol kesici olma sen, çekil mübarek yoldan.

Zirveye çıkmak

Tam zirvedesin ama, nasıl geldin oraya?
Kimisi dimdik gelir, kimisi büzülerek,
Hem yılan da, şahin de çıkar en yüksek dağa
Ama biri sürünerek, biri süzülerek.

DÜŞÜNÜRLERDEN 77

Zamanın birinde alim zatlardan biri bir nehir kenarında namaza durmuş.

Mecnun tam o sırada sözde alim zatın önünden geçmiş. Adam öfkeyle namazını bozarak:

- Bre melun görmez misin ki namaza duruyorum, ne diye önümden geçersin? der.

Mecnun'un cevabıysa ilginçtir:

- BEN LEYLANIN AŞKIYLA SENİN NAMAZ KILDIĞINI GÖRMEZKEN, SEN MEVLANIN AŞKIYLA BENİ NASIL GÖRDÜN?..

Emir Şenoğlu'nun 4.9.2008 tarihli iletisinden. Emir Şenoğlu'na teşekkürler...

Abdullah Şirani:

Dedi ki:

"Arif, Allah'a, halka uyararak tapmaz; arif, Allah'a, Hakka uyararak tapar."

+

Dedi ki:

"Dünya, Allah'la kul arasındaki hicap perdesinden başka bir şey değildir."

+

Dedi ki:

"Marifet, Allah'la kul arasındaki hicap perdesini yırtar."

+

Dedi ki:

"Şikayet ve gönül darlığı, marifet azlığından gelir."

(Necip Fazıl Kısakürek. Halkadan Parıltılar. Türk Neşriyat Yurdu. 1954. s. 82)

+

Ünlü bir filozofa sormuşlar:

- Servet ayaklarınızın altında olduğu halde neden bu

kadar fakirsiniz?

Filozof cevap vermiş:

- Ona ulaşmak için eğilmek lazım da ondan...

+

Bir filozofa sormuşlar:

- Şansa inanır mısınız?..

- Evet, yoksa sevmediğim insanların başarısını neyle açıkladım.

+

Sokrat ölüme mahkum edildiğinde eşi:

- Haksiz yere öldürülüyorsun diye ağlamaya başlayınca,

Sokrat:

- Ne yani, bir de haklı yere mi öldürülseydim?.

+

Kulaklarının büyüklüğü ile ünlü Galile'ye hasımlarından biri:

- Efendim, kulaklarınız bir insan için büyük değil mi?

Galile cevaplamış:

- Doğru, benim kulaklarım bir insan için büyük ama, seninkiler bir eşek için fazla küçük sayılmaz mı?

+

Öğrenci;

- Hocam, diye sormuş. İnsan, maymunun gelişmiş şeklidir” diyorlar. Ne dersiniz?

Seyid Ahmet Arvasi cevap vermiş.

- O mantığa göre çınar ağacı da maydanozun gelişmiş şeklidir.

+

Lokman Hekim'e:

- Hastalarımıza ne yedirelim? diye sorduklarında, şu cevabı vermiş:

- Acı söz yedirmeyin de, ne yedirirseniz olur.

+

Bir Fransız yazar, Mehmet Akif'e:

- Kadınlarınızı evden çıkartmadığınız doğru mu? diye sorduğunda Akif:

- Daha önceleri öyleydi, karşılığını vermiş. Fakat şimdi dışarı çıkarttık ve bir türlü içeri sokamıyoruz.

+

Komedyen Eddie Cortar'a,

- Hastalanınca ne yapmak gerekir? diye sorulduğunda:

- Mutlaka doktora gidin demiş. Zira doktorun yaşaması gerek. Verdiği ilacı da alın, çünkü eczanecinin de yaşaması gerek. Fakat ilaçları sakın içmeye kalkmayın, zira sizinde yaşamanız gerek.

+

Yavuz Sultan Selim, birçok Osmanlı Padişahı gibi sefer hazırlıklarını gizli tutarmış. Bir sefer hazırlığında veziri ısrarla seferin yapılacağı ülkeyi sorunca, Yavuz ona:

- Sen sır saklamasını bilir misin? diye sormuş.

Vezir, Yavuz'dan cevap alacağı ümidiyle:

- Evet, Hünkarım bilirim, dediğinde; Yavuz cevabı yapıştırmış:

- Ben de bilirim.

+

İmam-i Azam hazretleri, üzerine doğru gelmekte olan bir hayvana yol vererek kenara çekildiğinde, yanındakiler neden böyle yaptığını sormuşlar.

Hazret, düşünmeden cevap vermiş

- Onun boynuzları var, benim ise aklım.

+

Fakirlikten şikayet etmeyin diye nasihatte bulunan merhametli sultan'a halktan biri:

- İyi ama, ne sermayemiz var ki sultanım? deyince, ondan şu cevabı almış:

- Cennete müşteri olanların, sermayesi az mıdır?

+

N. Fazıl Kısakürek, vapurla Kadıköy'e geçerken, yanına biri yaklaşmış:

- Üstad, diye sormuş. Peygamberlere ne diye gerek duyuldu? Biz yolumuzu bulabilirdik.

Necip Fazıl, okuduğu kitaptan başını kaldırmadan:

Ne diye vapura bindin ki, cevabını vermiş. Yüzerek geçsene karşıya.

+

Bir doktor alkolsüz bira içilir mi? diye soran hastasına, Nasreddin Hoca'nın şu fıkrası ile cevap vermiş:

Adamın biri, Nasreddin Hoca'ya:

- Tuvalette bir şey yemek caiz midir? diye sorunca, Hoca:
- Caizdir, demiş. Ama içeride başka bir şey yediğini zannederlerse, ne diyeceksin?

+

Kadıköy Camiinde vaaz vermekte olan Osman Demirci Hoca'ya:

- Hocam, diye sormuşlar. At nalını evimizin kapısına asarsak uğur getirir mi?

- Demirci Hoca:

- Zannetmiyorum, diye cevap vermiş. O nallardan her atta dört tane var ama, bütün gün kamçı yiyip duruyorlar.

+

Yazar Kazancakis, bir ihtiyara "neye bakıyorsun?" diye sorduğunda, ihtiyar adam gözlerini akan sudan ayırmadan şu cevabı verir:

- Hayatıma oğlum, akıp giden hayatıma.

+

Muzaffer Ozak Hoca'nın sahaflar çarşısındaki dükkanına giren bir genç:

- Selâmunaleyküm babalık... diye selâm verince, hazret selâmı alır:

- Aleykümselâm kurukalabalık...

+

Serdengeçti'ye sormuşlar:

- Konuşmalarında niçin bu kadar çok "Allah" lafzını söylüyorsun?

- Serdengeçti kendinden beklenen cevabı verir.

- Öyle mi? Allah! Allah!

+

Varna Savaşı'nda muharebe meydanında gezen II. Murad, düşman askerlerinin hep genç olduğunu görür. Komutanlarından birine sorar. "Garip değil mi? Bu kadar ölünün içinde hiç ak sakallı görmedim. Hepsi genç, hepsi taze!" Komutan şu cevabı verir:

- Padişahım! İçlerinde bir ak sakallı olsaydı, başlarına bu felâket gelir miydi?

+

İncili Çavuş, Osmanlı elçisi olarak Fransa Kralına gönderildiğinde, elbiselerinin bazı yerlerinde yama varmış.

Kral, bunları görünce dayanamayıp:

- Bana senden başka gönderecek adam bulamadılar mı? diye sorunca, İncili Çavuş:

- Osmanlılar, adama göre adam gönderirler, cevabını vermiş. Beni de sana göndermelerinin hikmeti bu olsa gerek.

+

Meşhur Cimri Paşa, atlarının arpa yemesi gerektiğini söyleyen seyislerine kızar ve her seferinde “Lâ havle” çekermiş.

Bir gün atları dermansızlıktan yığılıp kalınca, hiddetle sormuş.

- Atlarıma ne oldu?

Seyis, cevabı yapıştırmış:

- Ne olacak efendim, “Lâ havle” yiye yiye “Ve lâ kuvvete” oldular.

+

Yahya Kemâl, dostlarından birine rastlar:

- Bu akşam yemeğini benimle yer misin?

- Hay hay! Çok memnun olurum. Hiçbir mazeretim yok!

Y. Kemâl gülümseyerek cevap verir:

- İyi öyleyse bu akşam size geliyorum...

HAKKI TAVSİYE ETMEK 78

Hasan-ı Basrî'ye sormuşlar:

- Bazı kimseler, kendiniz olgunlaşmadan halkı olgunlaşmaya çağırmayınız. Evvelâ kendinizi düzeltiniz... diyorlar, ne dersiniz?

Hasan Basrî Hazretleri, şu cevabı vermiş:

- Şeytanın en çok sevdiği söz işte budur. Şeytan bu sözü, size çok süslü gösterir. Ve böylelikle, dinimizin her Müslüman'ı vazifelendirdiği “Emr-i bi'l-ma'ruf, nehy-i ani'l-münker” (iyiliği emretmek, kötülükten sakındırmak) görevini terk ettirmek ister.

(İslâm âlimleri ittifak etmişlerdir ki: İnsan, hakkı tam yaşayamasa da, hakkı tavsiyeden geri kalmamalıdır.)

FURKAN BAYRAK'TAN... 79

Sual de bilgiden doğar, cevap da...
Mevlana

İyi arkadaş güzel koku saçan gibidir. Sana koku
sürmezse yanında bulunduğun müddetçe güzel
kokusundan faydalanırsın.
Ebuzerr

Yanıldığını asla kabul etmeyenler, en çok yanılanlardır.
La Rochefoucauld

Hiç kimse kendisine hakim olamadığı sürece özgür
olamaz.
Pythagones

Yanlış sonsuz şekillere girebilir, doğru ise yalnız bir türlü
olabilir.
Rousseau

Bir insanı doyurmak istiyorsanız, ona hergün balık
vermeyiniz; ona balık tutmayı öğretiniz.
Konfiçyus

Gerçek olan bir tek yarış vardır, insanlık yarışı.
G. Moore

En eski ve en kısa kelimeler olan "evet" ve "hayır",
konuşulurken en çok düşünülerek harcanması gereken
kelimelerdir.
Phythagoras

Kuru pantolonla balık tutulmaz
Göle su dökmekle, ortak olunmaz
Gurbette ölenin, gözü kapanmaz
Diken eken, yalınayak yol almaz

Ateş olmayan yerden, duman çıkmaz

Uzun yollar, yürümekle aşınmaz
Dereyi görmeden, paça sıvanmaz
Bir pire derdine, yorgan yakılmaz

Tren kaçmışsa, garda beklenmez
Güneş açmışsa, üflemele sönmez
Acı patlıcana kırağı çalmaz
Kasaba bakmakla usta olunmaz

Dille düğümlenen, dişle çözülmez
Bilen konuşmaz, konuşan da bilmez
Düşmana sırrını açmaya gelmez
Tok olan, açın halinden anlamaz.

Demiri çürüten, kendi pasıdır
Yapılan iş, kişinin aynasıdır
Şan ve şöhret, zehirli bir baldır
Kendini düşünen, kendi kadardır

Durmak devrilmenin, bir öncesidir
Seslerin en sığı, alkış sesidir
Her tohum, bir ölüm habercisidir
Çocuklar, hayatın bir mevyesidir

Balın varsa, sineğin de boldur
Düşünmek kolaydır, yapmaksa zordur
Kitap, yalnız bir adamın dostudur
Tilkiyi ele verense postudur

Köksüzlük, acınacak öksüzlüktür
Fikirler, ordulardan da güçlüdür
Tembele, eşik bile yokuştur
Nefisler, şeytanın konsolosudur

En çok yaşayan, en çok düşünendir
Büyük düşünceler de, yürektendir
Nefsini bilen, Rabbini bilendir
Aydın kişi, geleceği görendir

Kör bir atın, kör alıcısı olur
Öfkeyle kalkan zararlar oturur
Aç tavuk, rüyada ambarda durur
Rüzgar ekenler, fırtına savurur

Bir gemiyi, iki reis batırır
Tok olan, cümle cihanı tok sanır
Kusursuz dost arayan, dostsuz kalır
Malkoç Ali, bu sözlerden ders alır

Ali Rıza Malkoç Bursa, 30/03/2006
www.arm.web.tr / http://www.antoloji.com/ali_riza_malkoc

DAMLALAR 80

Eğilmeden geçilmez bazı kapılardan. Nefsin kırılması ve şahsiyetinin kazanması için eğileceksin. Eğilmezsen, başka kapılarda nefsin kazanır, şahsiyetin kırılıp paramparça olur.

Birincisi tevazu'dur ki yüceltir; ikincisi zillettir ki sürüm sürüm süründürür.

+

Allaha yakınlaşman, Onun sana yakınlığının şuuruna varmandır.

Ataullah İSKENDERİ

+

İnşa nasıl temelden başlarsa, gerçek çözüm de temel meseleden başlar. Hakikati kabul etmek zor gelince "o öyle kalsın da ötesine bakalım" deriz. Yanlışta dayanarak doğruyu bulmanın imkânı yok ki. Kolay zannedilen şey, aslında imkânsız zorlamaktır. Birçok meselemiz, işte bunun için, çözmeye çalıştıkça daha beter düğümliyor.

+

- Söz, sözden anlayan içindir.
- Her imtiyaz (ayrıcalık) hürriyete tecavüzdür (Diderot)
- Bilgisi az olan kendini beğenir
- Hayatta karşılaştığım insanlar bir yönden benden üstündür ve ben onlardan bir şey öğrenebilirim. (Emerson)
- Bir kötülüğü beğenen, onu işleyenden daha kötüdür. (Şemseddin Sami)

- Bir gövde için kafa ne kadar lazımsa, iman için sabır da o kadar lazımdır. (Kuseyri)

- Bir sırrın ucunu veren, tamamını elde tutamaz.

- Her bolluğun bir darlığı, her darlığın bir bolluğu vardır.

- Yalnız yaptıklarımızdan değil, yapmamız gerekirken yapmadıklarımızdan da sorumluyuz.

Sevgi dolan bir kalbe gönül denir. Faniye meyil eden kalbe deli gönül denir. Gönül üç kısımdır:

- Kav gibi ufacık kıvılcımdan alev alan

- Taş kesilip etkilenmeyen

- Demir gibi ateşi görünce yumuşayıp, sonra yine katılaştıran

Hakk bir gönül verdi bana

Ha demeden hayran olur (Yunus)

SEVGİ MECRASI 81

Kırk yaşına yakın, ilim ve marifet sevgisi başlar. Bunun üstünde başka bir şey yoktur. Bir önceki çağda olan, bir sonrakine güler.

Marifet tohumu ancak dünyada elde edilir. Sadece temiz gönüllere ekilir. Mahsül ise ahirette alınır.

Ahrette en çok mesut olanlar, Allah'ı en çok sevenlerdir.

+

Sevgi Üzerine

- Seven, sevdiğini kaybetmekten sakınır.

- Seven, sevdiğini razı etmek için üzerine titrer.

- Seven ispat ister, bedel ister.

- Bilen sever, seven bilir.

- İnsan sevmeye başladı mı, yaşamaya da başlar.

- İnsanları sevmeyi öğrenmek, gerçek bir mutluluktur.

- Sevgi, ait olma hissinin en güzel göstergesidir.

+

Canımı canan istemiş minnet canıma.

Can nedir ki, vermeyeyim cananıma

Fuzuli

Allah yolunda ne verdinse, öz malın odur. (Feridüddin Attar)

+

- Çok bir harekette birlik olmazsa, fikirde birlik faydasızdır. (Muhammed İkbâl)

+

- Ne kadar okursan oku, bilgine yakışır şekilde davranmazsan cahilsin demektir. (Sadi)

+

- Hedefsiz gemiye hiçbir rüzgar yardım etmez.

- Gerçekler bize değil, biz onlara uymalıyız.

- En son söylenecek sözü, en basta söylemeyin.

- Başkası ile alay edenler, kendilerini küçük görenlerdir.

- İyilik et: Bilmezse mahluk, mutlaka bilir Halik

- Bilenler konuşmaz, çok konuşanlar bilemez. (Lao-Tzu)

- Çözümde görev almayanlar, sorunun bir parçası olurlar.

(Goethe)

- Gözyaşı, kalpte olan ateşe delildir.

- Yakın akrabaları ziyaret, kalbindeki merhameti ve sevgiyi artırır.

DÜNYADAKİLER BİRBİRİNİ YİYOR 82

Mezardakilerin pişman oldukları şeyler için, dünyadakiler birbirini yiyor.

İnsanda hayallerin, ideallerin yerini anılar almaya başlamışsa, yaşlılık başlamış demektir.

Kalb ne ile dolu ise dudaklardan dökülen odur.

Öyle adamlar gördüm üstünde elbisesi yok, öyle elbiseler gördüm içinde adam yok.

Para her şeyi yapar diyen adam, para için her şeyi yapan adamdır.

İstedığınız bazı şeylere sahip olamamak, mutluluğun bir parçasıdır.

Küçük şeylere gereğinden çok önem verenler, elinden büyük iş gelmeyenlerdir.

Birçok insan mutluluğu burnunun üstünde unuttuğu gözlük gibi etrafta arar.

* İnsanların yaptığı sahte paralardan çok, paraların yaptığı sahte insanlar vardır.

* İnsanlar sahip olduklarını küçümser, sahip olmadıklarını önemser.

* Dal rüzgarı affetmiştir ama, kırılmıştır bir kere.

* Söz kalbten çıkarsa kalbe kadar gider, dilden çıkarsa kulağı aşamaz.

* Bildiğini bilenin, arkasından gidin. Bildiğini bilmeyeni, uyandırın. Bildiğini bilene, öğretin. Bilmediğini bilmeyenden, kaçın.

* Gül sunan bir elde daima biraz gül kokusu kalır.

* Zaruret olmadıkça başkalarına iş havale edilmez.

* İnsanlar arasında ihtilaflar zuhur etmesinin sebebi, herkesin dünya menfaatini düşünüp, ona göre hareket etmesidir.

* İtirazdan küfür kokusu gelir. Peki demek ruhun, itiraz etmek nefsin isteğidir.

* İslamiyet peki demektir. Nefs hayır demektir.

* İtaat akıldandır. Her akıldan daha üstün akıl vardır.

* Şöhretin insana vereceği şey sıkıntıdır.

* Bir baba evlatlarının iyi geçinmesine çok memnun olur.

Allahü teâlâ da kullarının iyi geçinmesine sevinir. O halde herkes ile iyi geçinin.

* Sakın beddua etmeyin.

* İnsan demek aciz demektir.

* Ne kadar seversen sev, bir gün ayrılacaksın.

Ne kadar toplarsan topla, bir gün bırakacaksın.

Ne kadar yaşarsan yaşa, bir gün öleceksin.

Ne yaparsan yap, bir gün hesabını vereceksin...

XX

AV. HAYRİ BALTA'NIN ÖZGEÇMİŞİ

1932 yılında Gaziantep'te doğdu. 10 yaşında iken annesi öldü. Babası, eşinin ölümüne dayanamayarak yaşama küstü.

Çocukluğunun kış günlerini Gaziantep'in Tabakhane semtinde; yaz günlerini de Gaziantep'e yakın İbrahimli

köyündeki bağlarında geçirdi.

Yaz günlerinin gecelerinde kayan gök taşlarını görünce “Tanrım! Ölen annemi geri gönder!” diye dileklerde bulundu...

Dileklerinin yerine getirilmemesi üzerine sükut-u hayale uğradı ve Allah’ı aramaya başladı...

1945 yılında Gaziantep lisesi Ortaokul 1. Sınıfa giderken yapılan bir temizlik yoklamasında Türkçe öğretmeni: “Gömleğin kirli, git değiştir gel!” deyince, çok da istediği halde, utancından bir daha okula gidemedi...

Okula gidememesine karşın; okuma ve öğrenme tutkusu ile yanıp tutuştu. Okuyamamış olmasının eksikliğini; günlük gazeteleri, haftalık ve aylık dergilerle kitaplar okuyarak gidermeye çalıştı.

Okuldan koptuğu yıllarda geçimini dericilik ve kilimci kalfalığı yaparak sağlamaya çalıştı... Çalışmaktan artan boş zamanlarında futbol oynadı. Kendisi futbolu değil de futbol kendisini bıraktığı zaman futbol hakemlik kursunu bitirdi.

Stajyer olarak yönettiği ilk maçta taraftarlarca geleneksel tezahürat yapılıncaya futbol hakemliğini bıraktı.

25 yaşında Gaziantep’li tasavvufçu, tekke ve tasavvuf müziği ustası olgun insan Dindar Filozof Dr. Emin Kılıç Kale’den; Ahlak, tasavvuf, yaşam ve müzik dersleri aldı... O toplulukta kimi zaman tef çaldı ve kimi zaman da ney (nay) üfledi.

Bu toplulukta “fırınlara girip çıktı”, “ölmeden önce öldü”, “yeniden doğdu”. Bu topluluğa “ölü” olarak girdi “diri” olarak çıktı.

Dünya görüşü nedeniyle kavmiyetçi ve ümmetçi kişilerce hakaretlere ve iftiralara uğrayarak komünistlikten yargılandı.

Yargılama sonunda mahkeme: **“Hayri Balta, Atatürkçü ve aydın bir kimse!” (Gaziantep Sorgu Hakimliği. E. 962. K. 127/16)** diye karar verdi. Böylece Türkiye’de mahkeme kararı ile “Atatürkçü ve Aydın” sayılan bir kişi oldu. Ne var ki aklanmasına karşın 10’a yakın işyerinden kovuldu. 10’a yakın ev değiştirmek ve sonunda Gaziantep’ten ayrılmak zorunda kaldı...

1965 yılında, 33 yaşında iken, Gaziantep Lisesi Akşam Ortaokuluna başladı. 1969 yılında dört yıllık olan bu okulu sınıf ve okul birincisi olarak bitirdi.

Gaziantep Akşam Lisesi 1. Sınıfında okurken “Kavmiyetçi ve Ümmetçi” kişilerce rahat verilmemesi üzerine 11 Mart 1971’de Ankara’ya göçtü.

Gaziantep’ten ayrıldıktan bir gün sonra 12 Mart 1971’de Ordu, yönetime el koydu. Böylece 12 Mart’ın hisminden kurtulmuş oldu. Eğer o tarihte Gaziantep’te olsaydı başına gelecek vardı...

Ankara’ya gelir gelmez Anafartalar Akşam Lisesi 1. sınıfına kaydını yaptırdı ve Genel-İş Genel Merkezi Hukuk Bürosunda yazman, bir süre sonra da muhasebe bölümünde muhasebeci ve daktilo olarak çalıştıktan sonra muhasebe şefliğine getirildi.

Gündüzleri çalıştı, akşamları okula gitti. 4 yıllık Anafartalar Akşam lisesini bitirdikten sonra Ankara Gazi Eğitim Enstitüsü Akşam Türkçe Bölümüne kaydını yaptırarak derslere gidip gelmeye başladı. 15 gün sonra yaşının geçmiş olduğu gerekçesiyle okuldan kaydı silindi.

Bunun üzerine yılmadı bir yıl da üniversite sınavlarına çalıştıktan sonra 1974’te Ankara Hukuk Fakültesine girmeyi başardı ve hem çalışıp hem okuyarak 1979 yılında Hukuk Fakültesini bitirdi ve bir yıl da staj gördükten sonra 1980 yılında (48 yaşında) avukatlığa başladı.

Hukuk Fakültesi öğrencisi iken: 27 Mart 1977 yılında ölüm döşeğindeki babaannesini görmek için gittiği Gaziantep’te, gece yarısı evinin önünde, faşistlerce kurşunlandı... Sağ göğsünden giren kurşun akciğerinin üst lobunu delerek kürek kemiğinden çıktı. 15 gün ağzından kan geldikten sonra “hayatî tehlikeyi” atlatarak yeniden yaşama döndü. Hâlâ zaman zaman kurşun yarasının acısını hisseder ve düşlerinde yakın mesafeden ateş edilen tabanca sesi ile uyanır..

Avukatlık yaptığı sırada Atatürkçü Düşünce Derneği’nin kurucu yönetim kurulunda ve seçimle gelen ilk iki Yönetim Kurulunda Genel Sekreter yardımcısı olarak görevli iken 11 Mart 1991 tarihinde ağır bir kalp krizi geçirip kalbinin % 70’i çalışamaz bir duruma gelince ADD’deki görevini ve avukatlığı bıraktı. O günden bu güne değin de evinde tek başına yaşamaktadır.

Yaşamı boyunca emeğinden başka geliri olmadığı için

eşi ve dört çocuğu ile geçim zorluğu çekti. Ankara'da iki kışı, ailesi ile birlikte, odunsuz, kömürsüz, elektrik sobası ile geçirdi...

65 yaşına kadar yoksul olarak yaşadktan sonra babaannesinden kendisine kalan trilyon değerinde taşınmazları, kendisine yeteri kadarını ayırdıktan sonra, kalanını dört kızına bıraktı...

Şu an dört kızından 6 torunu bulunmaktadır. Torunlarından biri Amerika'da Siyaset Bilimi doktorası yapmaktadır. Biri de İnşaat Fakültesini bitirmiştir.

Yaşamı boyunca, hastalığında bile, bir Aydınlanmacı olarak düşünce özgürlüğünü, laikliği ve Cumhuriyetin kazanımlarını korumaya çalışmıştır. Laikliği savunmak için birçok dava açmış ve açılmasına da neden olmuştur.

Gaziantep yerel gazetelerinin, bir ikisi dışında, hemen hemen hepsine günlük yazı verdi. Kimisi kapandığı için, kimisinden de, bir süre sonra, yazılarına yer verilmediği için ayrıldı.

Ankara'da ise Barış ve Ulus gazetelerinde ve kimi dergilerde yazdı.

Bu günkü tarih itibariyle basılmış 27 kitabı vardır; basılmamışların sayısı ise 250'yi aşmaktadır. Bu kitaplar parasız olarak okuyuculara dağıtılmaktadır... (Basılan Kitapların listesi aşağıdadır...)

2000 yılından beri www.tabularatalanayalanabalta.com adresli Sitesinde aydınlanma savaşını sürdürmektedir.

Düşünce ve inanışlarından ötürü hakaretlere, küfürlere ve tehditlere karşı; bireyciliğe karşı toplumculuğu, dine karşı bilimi, şeriata karşı cumhuriyeti, teokrasiye karşı laikliği, vahye karşı aklı, yaratılış teorisine karşı evrim teorisini savunmaktadır.

Ne var ki çok az kişi tarafından anlaşılabilmiştir. Şimdi bile dinciler tarafından dinsiz; dinsizler tarafından da dinci sayılır...

Av. Hayri BALTA, 21.9.2013

TABULARA TALANA YALANA BALTA YAYINLARI:

Alfabetik olarak:

1. Allah Denince 1/6
2. Allah Denince 2/6
3. Aydınlanma
4. Aydınlara Mektup
5. Bir Aydın Adayı
6. Cambaz
7. Emanet (Şafık Günenç'in Emaneti)
- 8. Erenlerin Dünyası**
9. İncil'den
10. Kızma Yok
11. Kuran'a Akılcı Bir bakış (Kuran'dan)
12. Laiklerin El Kitabı
13. Laikliği Benimsemeyen...
14. Laiklik Bir Yaşam Biçimidir
15. Misyonere Yanıt
16. Muhbir ve Tertipçilerim
17. Muzır'dan Kes!..
18. Röportaj ve ...
19. Sırların Sırrı
20. Son Nokta
21. SSS (Sevenler Soranlar Sövenler)
22. Taç'a Atılanlar
23. Takvimlerden 1
24. Tanrı'ya Yakınlık
25. Tevrat'tan
26. Yitmiş Bir Adam

TABULARA, TALANA, YALANA BALTA

**IRKÇILIĞA, SÖMÜRÜYE, ŞERİATA
HAYIR!..**

AV. HAYRİ BALTA'NIN ÖZGEÇMİŞİ

1932 yılında Gaziantep'te doğdu. 10 yaşında iken annesi öldü. Babası, eşinin ölümüne dayanamarak yaşama küstü.

Çocukluğunun kış günlerini Gaziantep'in Tabakhane semtinde; yaz günlerini de Gaziantep'e yakın İbrahimli

köyündeki üzüm bağlarında geçirdi.

Yaz günlerinin gecelerinde kayan gök taşlarını görünce "Tanrım! Ölen annemi geri gönder!" diye dileklerde bulundu...

Dileklerinin yerine getirilmemesi üzerine sükut-u hayale uğradı ve Allah'ı aramaya başladı...

1945 yılında Gaziantep lisesi Ortaokul 1. Sınıfa giderken yapılan bir temizlik yoklamasında Türkçe öğretmeni: "Gömleğin kirli, git değiştir gel!" deyince, çok da istediği halde, bir daha okula gidemedi...

Okula gidememesine karşın; okuma ve öğrenme tutkusu ile yanıp tutuştu. Okuyamamış olmasının eksikliğini; günlük gazeteleri, haftalık ve aylık dergilerle kitaplar okuyarak gidermeye çalıştı.

Okuldan koptuğu yıllarda geçimini dericilik ve kilimci kalfalığı yaparak sağlamaya çalıştı... Çalışmaktan artan boş zamanlarında futbol oynadı. Kendisi futbolu değil de futbol kendisini bıraktığı zaman futbol hakemlik kursunu bitirdi.

Stajyer olarak yönettiği ilk maçta taraftarlarca geleneksel tezahürat yapılırca futbol hakemliğini de bıraktı.

25 yaşında Gaziantep'te tasavvufçu, tekke ve tasavvuf müziği ustası olgun insan Dindar Filozof Dr. Emin Kılıç Kale'den; Ahlak, tasavvuf, yaşam ve müzik dersleri aldı... O toplulukta kimi zaman tef çaldı ve kimi zaman da ney (nay) üfledi.

Bu toplulukta "fırınlara girip çıktı", "ölmeden önce öldü", "yeniden doğdu". Bu topluluğa "ölü" olarak girdi "diri" olarak çıktı.

Dünya görüşü nedeniyle kavmiyetçi ve ümmetçi kişilerce hakaretlere ve iftiralara uğrayarak komünistlikten yargılandı.